

Årsrapport 2024

KBN

Kommunalbanken AS

Innholdsfortegnelse

Forord

- 4 Stabilitet og stø kurs i en stadig mer usikker tid

Om KBN

- 9 KBNs strategi, 2025-2027
- 10 Strategiske mål for strategiperioden 2025 - 2027

KBN i tall

- 11 Finansielle nøkkeltall

Eierstyring og selskapsledelse

- 13 Styret i KBN
- 16 Ledelsen i KBN
- 18 Forretnings- og driftsmodell
- 19 Organisering og styrende organer
- 24 Virksomhetsstyring
- 28 NUES anbefaling

Bærekraftsrapportering 2024

- 33 ESRS 2 Generell informasjon
- 53 E1 Klimaendringer
- 61 S1 Egen arbeidsstyrke
- 71 S3 Påvirkede samfunn
- 76 G1 Forretningsatferd

Årsberetning 2024

- 83 Virksomheten i 2024
- 83 Strategi, mål og strategiske aktiviteter
- 84 Redegjørelse for årsregnskapet
- 85 Resultat for året
- 87 Nøkkeltall soliditet

- 87 Utlån
- 90 Innlån
- 91 Likviditetsstyring
- 91 Eierstyring og selskapsledelse
- 91 Godtgjørelse til ledende ansatte
- 91 Risikostyring og internkontroll
- 94 Kommunikasjon og samfunnskontakt
- 94 Etikk
- 95 Bærekraftsrapportering
- 95 Organisasjon og medarbeidere
- 95 Disponering av overskudd
- 96 Utsiktene fremover

Årsregnskapet 2024

- 98 Resultat
- 99 Balanse
- 100 Endringer i egenkapital
- 101 Kontantstrømoppstilling

Noter til årsregnskapet

- 102 Regnskapsprinsipper
- 107 Note 1 Netto renteinntekter
- 107 Note 2 Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester
- 108 Note 3 Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter
- 109 Note 4 Lønn og administrasjonskostnader
- 109 Note 5 Pensjoner
- 111 Note 6 Skatt
- 112 Note 7 Leieavtaler
- 113 Note 8 Klassifisering av finansielle instrumenter
- 115 Note 9 Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi
- 122 Note 10 Finansielle instrumenter målt til amortisert kost
- 123 Note 11 Sikringsbokføring

124 Note 12 Fordringer på kredittinstitusjoner
125 Note 13 Utlån til kunder
125 Note 14 Forventet kredittap
127 Note 15 Sertifikater og obligasjoner
127 Note 16 Andre eiendeler og annen gjeld
128 Note 17 Gjeld til kredittinstitusjoner
128 Note 18 Obligasjongjeld og sertifikater og andre kortsiktige låneopptak
129 Note 19 Finansielle derivater
130 Note 20 Sikkerhetsstillelse og motregning
131 Note 21 Ansvarlig lånekapital
131 Note 22 Aksjekapital
132 Note 23 Fondsobligasjon
132 Note 24 Risikostyring
135 Note 25 Kredittrisiko

137 Note 26 Renterisiko
141 Note 27 Valutarisiko
142 Note 28 Likviditetsrisiko
144 Note 29 Kapitaldekning og kapitalstyring

Styrets erklæring

Uttalelser knyttet til årsregnskapet

147 Uavhengig revisors beretning

Kontaktinformasjon

Forord

Stabilitet og stø kurs i en stadig mer usikker tid

Kampen mot den galopperende inflasjonen vi opplevde i kjølvannet av koronapandemien ser ut til å være vunnet for denne gang, men ny økning etter årsskiftet viser at glørne ikke er slukket, og det er stor usikkerhet både innenlands og ikke minst internasjonalt. Maktskiftet i USA og utsiktene til handelskrig kan føre til en ny runde med prisvekst og betydelig usikkerhet. Vår rolle er å tilby kommunesektoren stabil og langsiktig finansiering, uavhengig av hvordan verden rundt oss utvikler seg.

KBN hadde i 2024 en samlet utlånsvekst på 16 milliarder kroner, tilsvarende 4,5 prosent. Samlet gjeldsvekst i kommunesektoren var i 2024 på hele 51 milliarder kroner, tilsvarende 8 prosent. Dette er en høyere gjeldsvekst enn forventet for året, men må sees i sammenheng med en vesentlig prisoppgang på varer og tjenester som er relevante for investeringer i kommunesektoren. Enkelte større kommuner har hatt en betydelig vekst i sine låneopptak og bidratt til denne sterke kredittveksten. KBN har et mål om en stabil markedsandel over tid i utlån til kommuner og fylkeskommuner. Ved utgangen av året har KBN utlån til 356 av landets 357 kommuner, alle fylkeskommuner, samt Longyearbyen lokalstyre.

Sammen med en sterk kostnadsvekst og sviktende skatteinntekter har et økende rentenivå gitt en mer krevende økonomisk situasjon for mange av KBNs kunder, som har vært mye omtalt i 2024. Investeringsbehovet er fortsatt stort mange steder, og gjeldsveksten forventes å vedvare på et høyt nivå i kommende år, men trolig noe ned fra det særlig høye nivået i 2024. Vedlikeholdsetterslep, nødvendige standardhevinger og omstilling vil fortsatt bidra til investeringsvekst, spesielt innenfor sektorene helse og omsorg, vann og avløp, og samferdsel. I KBN har vi en ambisjon om å bidra til den økonomiske bærekraften og god økonomistyring i kommunesektoren, gjennom å tilby innsikt, og gjennom kundedialogen og kredittvurderinger knyttet til låneopptak. Vi anser at dette behovet blir ytterligere aktualisert når usikkerheten øker.

KBN har også et strategisk mål om å forbli ledende innen grønn finans og bidra til kommunesektorens omstilling til lavutslippssamfunnet. 2024 ble i så måte et meget sterkt år, noe vi er svært tilfredse med. Veksten i vår grønne utlånsportefølje sto for mer enn 80 prosent av total utlånsvekst for året. Våre samlede grønne lån utgjorde 66 milliarder kroner ved årsslutt, tilsvarende 17,8 prosent av total utlånsportefølje. 17 nye kommuner og to fylkeskommuner fikk grønt lån fra KBN i 2024, noe som innebærer at hele 165 kommuner og fylkeskommuner har minst ett grønt lån i KBN.

Usikkerheten internasjonalt har økt siste året. Ukraina holder fremdeles på heroisk vis stand mot Russlands invasjonskrig, nå på fjerde året. Gazakrigen er ikke avsluttet selv om det nå er en skjør våpenhvile. I fjorårets forord antydte jeg at et eventuelt maktskifte i USA kunne innebære at Europa måtte være forberedt på å spille en større rolle fremover, for å unngå at et europeisk demokrati faller, og mye kan tyde på at det er i ferd med å gå troll i ord. Den nye amerikanske administrasjonen har også skapt usikkerhet rundt handel. «America first», enten det kommer til uttrykk i form av toll med mottiltak fra handelspartnere, at USA trekker seg fra ulike former for internasjonalt samarbeid eller drastiske grep, angivelig for å effektivisere og redusere kostnader (DOGE), bidrar til usikkerhet. Den geopolitiske utviklingen i starten av 2025 har medført økt usikkerhet rundt aksjekurser, valutakurser, inflasjon og rentenivå, men finansmarkedene er fortsatt

velfungerende. Når dette skrives har S&P500 falt over seks prosent siden Trump ble innsatt som president 21. januar, mens Eurostoxx 50 er opp nærmere fem prosent i samme periode. Amerikanske renter er i stort uendret. Gull som er ansett som en sikker eiendel i urolige tider er opp 8,4 prosent.

Vi er inne i en periode hvor klimaomstilling og arbeid med mangfold, inkludering og likestilling har fått dårligere kår. Her gjelder det å holde stand og ikke la seg rive med av «anti-woke»-trenden, en jobb som må gjøres av ansvarlige land og virksomheter. Det bør fokuseres på reelle tiltak som bidrar, fremfor symbolske grep. Igjen må Europa gå foran og vise vei, og ta ansvar for å skape en bærekraftig framtid, også for de som kommer etter oss. Det gjelder å holde hodet kaldt, holde stø kurs og ikke la seg vippe av pinnen. Som britene sier – keep calm and carry on.



Jannicke Trumpy Granquist (adm.dir)

I dette bildet er det viktig å holde fast på fakta og kunnskap. Feilinformasjon og desinformasjon er rangert som den største risikoen på kort sikt av World Economic Forum. Fremveksten av falske nyheter har vært spesielt fremtredende i ulike sosiale medier, eid og kontrollert av en liten håndfull personer og selskaper. I KBN tok vi i starten av 2024 et strategisk veivalg om å flytte bruken av annonsemidler fra sosiale medier til

redaktørstyrte medier, blant annet fordi redaktørstyrte medier er vårt viktigste forsvar mot en medievirkelighet bestående av «alternative fakta» og desinformasjon.

I KBN vil vi fortsette å stille krav til at det tas klima-, miljø- og naturhensyn og å vektlegge leverandørers arbeid med mangfold, inkludering og likestilling i våre innkjøp. Dette handler ganske enkelt om bedre risikostyring og langsiktig verdiskaping. 2024 ble det varmeste året målt noen gang og de siste ti årene topper topp ti-listen over de varmeste årene globalt siden målingene startet. Behovet for resolutt kollektiv handling øker år for år, og også her blir et videreført og forsterket europeisk samarbeid viktig. Kommunesektoren har i tillegg behov for omstilling knyttet til demografiutfordringen og basert på en krevende økonomisk situasjon. KBN vil arbeide videre for å lette omstillingen i lokalsamfunnene.

EUs rammeverk for bærekraftsrapportering CSRD er under utrulling, men sett i lys av den geopolitiske utviklingen og behov for å øke produktiviteten i EU er det nå lagt frem en forenklingspakke (Omnibus). EU har innsett at fokus på regulering og rapportering bør reduseres til fordel for produktivitetsforbedring, reell omstilling og opprustning. Dersom forslaget blir vedtatt uendret blir KBN fritatt fra rapporteringsplikt, men årsrapporten for 2024 inneholder allikevel en overgangsrapport som langt på vei oppfyller kravene, basert på den strategiske ambisjonen om å være ledende på grønn finans.

KBN vil fortsette å holde fast på ekte demokratiske verdier og bidra til at våre kunder og samfunnet for øvrig kan utvikle seg i en positiv og bærekraftig retning, både økonomisk, sosialt og miljømessig. Vi står støtt, på det vi anser som rett side av historien, og satser på å få godt selskap.


Jannicke Trumpy Granquist
ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Om KBN

Kommunalbanken AS (KBN) er et av Norges største finansforetak med over 550 milliarder kroner i forvaltningskapital. KBN tilbyr lån til kommuner, fylkeskommuner og selskaper med kommunal garanti som utfører kommunale oppgaver, og har som ambisjon å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling.

KBN er 100 prosent eid av staten Norge. KBN ble etablert i 1927 og er i dag den største långiveren til kommunesektoren.

Totalt har KBN
375 mrd. kr
i samlet finansiering* til sektoren.

99,7 %

av alle landets kommuner er kunder av KBN

50,2 %

av all kommunal gjeld (ekskl. gjeld hos Husbanken) er finansiert av KBN

* Samlet finansiering er summen av utlånsporteføljen samt KBNs portefølje av kommuneobligasjoner i likviditetsporteføljen, som inngår som en del av finansieringen av kunder.

Vi finansierer morgendagens lokalsamfunn

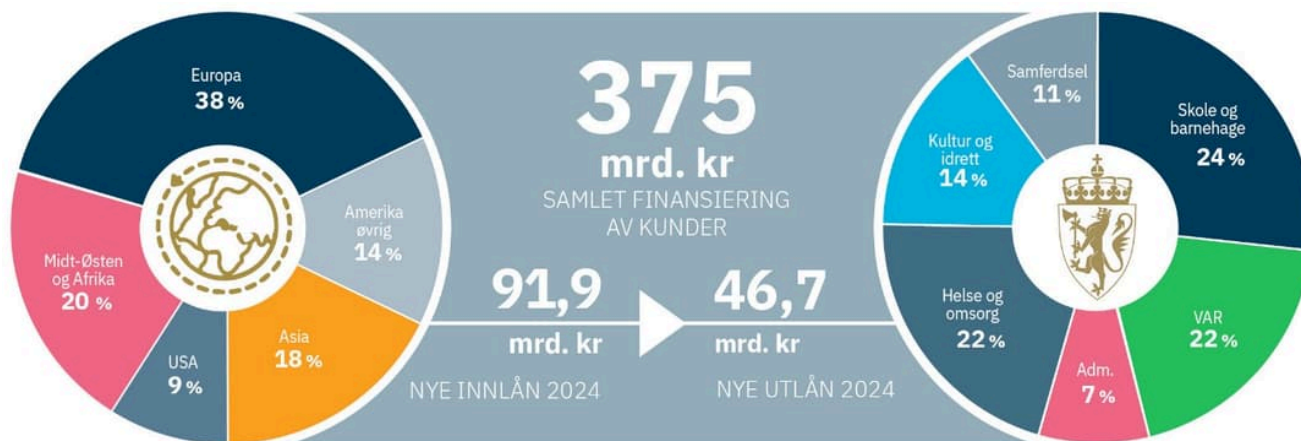
KBN har en sterk markedsposisjon og ønsker å bruke denne til å fremme lokalsamfunn som er bærekraftige, både økonomisk, sosialt og miljømessig. Vi er opptatt av at kommunene skal ta fremtidsrettede valg når de investerer, og vi tilbyr litt lavere rente på lån til prosjekter som har en tydelig klimaambisjon. I tillegg bruker vi ressurser på å spre kunnskap om klimaendringer og -risiko, og om renter, økonomi og gjeldsforvaltning blant folkevalgte og administrasjonen i kommunene.

En av de største norske innlånerne

Utlån til kommunesektoren finansieres ved at KBN låner penger direkte i kapitalmarkedet. KBN er i dag en av de største norske innlånerne i internasjonale kapitalmarkeder, og har et årlig innlånsbehov på rundt 100 milliarder kroner. KBNs grønne obligasjoner finansierer lavutslippsløsninger og klimatilpasningstiltak i norsk kommunesektor. KBN har en mer enn ti år lang historikk som utsteder av grønne obligasjoner.

AAA-rating

KBN har en konservativ risikoprofil og er en av få AAA-ratede finansinstitusjoner i verden. KBN har aldri hatt tap på utlån. Som statseid selskap med offentlig mandat, sterk kapitalbase, solid drift og lav risikoappetitt, har KBN høyeste oppnåelige kredittrating hos Standard & Poor's og Moody's.



Investeringsutgifter kommunal sektor, snitt siste ti år. Kilde: SSB, KBN

KBNs strategi, 2025-2027



Kundens førstevalg

Vårt hovedmål er at våre kunder skal ønske å benytte KBN til langsiktig finansiering av investeringer i velferd.



Sterk markedsaktør

KBN skal gjennom en sterk posisjon i kapitalmarkedet nasjonalt og internasjonalt sikre norske kommuner attraktiv finansiering.



Ledende på grønn finans

KBN skal være blant de ledende finansinstitusjonene på grønne finansieringsløsninger og innsikt som bidrar til bærekraftig omstilling og verdiskaping.



Kompetanse- og teknologidrevet
Måten vi jobber på skal fremme læring, kunnskapsdeling og effektiv utnyttelse av teknologi.

Les mer om KBNs strategi på [bankens nettside](#).

Strategiske mål for strategiperioden 2025 - 2027



Kundens førstevalg

- Markedsandel utlån ex. Husbanken over 50 %
- Kundetilfredshet over 8,5



Sterk markedsaktør

- Egenkapitalavkastning på minst 7 %
- Utbytte på 55 % av kjernerresultat
- CET1 / LR over P1+P2+P2G¹
- Kostnadsprosent (kjerne) under 19 %
- Rating på AAA/Aaa

¹enhver tid gjeldende krav. P1 inkluderer tilhørende bufferkrav.



Ledende på grønn finans

- 100 mrd. kroner i grønne utlån innen 2027
- MSCI = AA / ISS ESG = B / Sustainalytics = Negligible
- Eget CO₂ utslipp redusert med 44 pst. fra 2019 til 2027²
- 50 % av kommuner/ fylkeskommuner har grønne lån i 2027

²Tilsvarende utslipp på 107 tonn CO₂-ekvivalenter i 2027, som er i tråd med utslippplanen som tilsier 55 pst.-reduksjon i egne utslipp innen 2030



Kompetanse- og teknologidrevet

- Gjennomført 3 årlige bedriftsinterne kurs
- Nøkkelmålinger klare når vi kommer på jobb
- En vesentlig andel av KBNs IT-systemer skal være tilgjengelig for ansatte direkte via internett (skyløsninger)
- Kjønnsbalanse over 40 %
- Sykefravær under 2,5 %
- Resultater fra medarbeiderundersøkelsen:
 - Engasjement over 4,4
 - Gjennomføring over 4,1

KBN i tall

Finansielle nøkkeltall

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023	2022	2021	2020
RESULTAT					
Netto renteinntekter	2 253	2 105	1 866	1 585	1 672
Kjernerresultat ¹	1 276	1 211	1 081	908	922
Resultat etter skatt	1 474	1 432	-60	1 208	1 159
Kostnadsprosent ²	17,1 %	15,6 %	15,8 %	16,4 %	16,3 %
Egenkapitalavkastning etter skatt ³	7,4 %	7,9 %	-0,8 %	7,1 %	7,4 %
Egenkapitalavkastning etter skatt (kjernerresultat) ⁴	7,2 %	7,3 %	6,6 %	5,6 %	6,3 %
Totalkapitalavkastning etter skatt ⁵	0,3 %	0,3 %	0,0 %	0,3 %	0,2 %
UTLÅN					
Utbetaling nye lån	46 692	53 429	39 261	48 547	57 699
Samlede utlån ⁶	369 859	354 052	328 401	323 018	318 235
Samlet finansiering av kunder ⁷	375 356	354 052	328 401	323 018	318 235
12 måneders utlånsvekst i prosent ⁸	4,5 %	7,8 %	1,7 %	1,5 %	2,7 %
12 måneders samlet finansieringsvekst i prosent ⁹	6,0 %	7,8 %	1,7 %	1,5 %	2,7 %
Grønne utlån ¹⁰	65 969	52 763	41 421	32 876	26 112
Totalt grønne utlån som andel av utlånsportefølje	18,5 %	15,4 %	13,3 %	10,9 %	8,9 %
Andel kommuner med grønne lån ¹¹	44%	40%	38%	36%	34%
LIKVIDITET⁶	139 954	114 610	109 959	110 837	123 585
INNLÅN					
Nye innlån	91 909	76 935	86 994	96 550	107 822
Samlede innlån ⁶	481 504	438 407	429 206	395 385	405 451
FORVALTNINGSKAPITAL	567 644	522 203	492 450	473 064	498 327
EGENKAPITAL					
Egenkapital	22 075	21 684	18 903	19 081	18 538
Ren kjernekapitaldekning	18,1%	17,4%	19,0 %	18,8 %	17,9 %
Uvektet kjernekapitalandel	3,9%	4,0%	3,9 %	3,9 %	3,7 %
REGULATORISK LIKVIDITETSRESERVE (LCR)¹²					
Total	236%	266%	261%	175%	191%
NOK	97%	87%	95%	71%	77%
EUR	261%	251%	441%	140%	200%
USD	334%	171%	242%	137%	188%
AUD	707%	1 253%	1 078%	1 082%	1 239%
GBP	22 674%	43 868%	1 958%	733%	97 768%
ANDRE NØKKELTALL					
Markedsandel eks. Husbanken ¹³	49,4 %	51,1 %	49,7 %	51,4 %	52,8 %
Markedsandel samlede finansiering av kunder eks. Husbanken ¹⁴	50,2 %	51,1 %	49,7 %	51,4 %	52,8 %
Kjønnsbalanse i KBN ¹⁵	33%	36%	43%	46%	41%
Utslipp i tonn CO ₂ e ¹⁶	82,5	111,5	79,7	40,3	74,5

Fotnoter

¹ Resultat etter skatt fratrukket netto urealisert gevinst/(tap) på finansielle instrumenter (i henhold til note 3) etter påregnet skatt ved 25% skattesats, og fratrukket andel tilordnet fondsobligasjonseiere. Resultatmålet inkluderer for å gi relevant informasjon om selskapets underliggende drift.

² Driftskostnader i prosent av sum av netto renteinntekter og andre driftsinntekter justert for netto urealisert gevinst/(tap) på finansielle instrumenter (i henhold til note 3).

³ Andel av resultat for regnskapsperioden tilordnet aksjonær i prosent av gjennomsnittlig egenkapital (annualisert). Gjennomsnittlig egenkapital er beregnet basert på månedlig egenkapital, ikke tillagt periodens overskudd, men fratrukket utbytte fra tidspunktet dette er utbetalt samt tillegg eller reduksjon av selskapets aksjekapital i løpet av perioden.

⁴ Kjernerresultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital (annualisert).

⁵ Andel av resultat for regnskapsperioden tilordnet aksjonær i prosent av gjennomsnittlige eiendeler (annualisert). Gjennomsnittlige eiendeler er beregnet basert på månedlige eiendeler.

⁶ Hovedstol

⁷ Hovedstol. Samlet finansiering er summen av utlånsporteføljen samt KBNs portefølje av kommuneobligasjoner i likviditetsporteføljen, som inngår som en del av finansieringen av kunder.

⁸ 12 måneders vekst i utlån til kunder basert på samlede utlån (hovedstol).

⁹ 12 måneders vekst i finansiering av kunder basert på samlet finansiering (hovedstol).

¹⁰ Utestående grønne lån i henhold til KBNs kriteriesett for grønne lån. Banken har i tillegg en mindre beholdning grønne lån som ble gitt før kriteriesettet ble innført, som ikke lenger finansieres med grønne obligasjoner. Samlede utestående grønne utlån er på 68,5 mrd. kroner.

¹¹ Prosentandel av kommuner i KBNs utlånsportefølje med grønne lån, basert på samlede utestående grønne utlån.

¹² Liquidity coverage ratio (LCR) er et mål på den regulatoriske likviditetsreserven. LCR er definert som beholdning av likvide eiendeler over netto likviditetsutgang i en gitt stressperiode med varighet på 30 kalenderdager.

¹³ KBNs markedsandel basert på sektorkode 6500 i KBNs utlånsportefølje delt på totale utlån til samme sektor med utgangspunkt i SSBs K2- rapportering. Utlån fra Husbanken er trukket ut fra beregningen da KBN ikke konkurrerer om disse lånene.

¹⁴ KBNs markedsandel basert på sektorkode 6500 i KBNs samlet finansiering delt på totale utlån til samme sektor med utgangspunkt i SSBs K2- rapportering. Utlån fra Husbanken er trukket ut fra beregningen da KBN ikke konkurrerer om disse lånene.

¹⁵ Målt som andel kvinner av alle ansatte.

¹⁶ KBNs klimaregnskap er basert på Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard. Egne utslipp består av beregninger innen scope 1 og scope 2, samt indirekte utslipp i scope 3 fra avfallshåndtering og reisevirksomhet.

Se for øvrig oversikt over og beskrivelse av alternative resultatmål publisert på kbn.com.

Eierstyring og selskapsledelse

Styret i KBN

Styret i Kommunalbanken AS (KBN) er selskapets øverste organ og skal gjennom administrerende direktør sørge for forsvarlig organisering av virksomheten. Styret har tre underutvalg: risikoutvalget, revisjonsutvalget og kompensasjonsutvalget.





BRIT KRISTIN RUGLAND

*Styreleder siden 2018,
styremedlem siden 2016*

Bachelor of Business Administration, Master of Management. Daglig leder i Stavanger Investering Eiendom AS. Leder av kompensasjonsutvalget og medlem av risikoutvalget i Kommunalbanken AS. Styreleder i Figgjo AS. Styremedlem i Norfund. Tidligere medlem av hovedstyret i Norges Bank.

Deltatt på 9 styremøter i 2024.

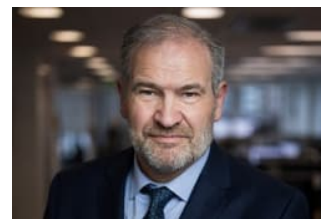


RUNE MIDTGAARD

*Styrets nestleder siden 2019,
styremedlem siden 2014*

Siviløkonom og autorisert finansanalytiker (AFA) fra NHH. Leder av revisjonsutvalget i Kommunalbanken AS. Administrerende direktør i Store Norske.

Deltatt på 9 styremøter i 2024.



EYVIND AVEN

*Styremedlem
siden 2019*

Siviløkonom samt kursdelen av Høyere Avdeling Studium i bedriftsøkonomi, NHH. Senior rådgiver innenfor risikostyring i Equinors konsernriskofunksjon. Leder av risikoutvalget i Kommunalbanken AS. Styremedlem i Equinor Insurance AS og leder av styrets risikoutvalg. Varamedlem til styret i Equinor Asset Management ASA og leder av dets risikoutvalg.

Deltatt på 9 styremøter i 2024.



NILS GUNNAR BAUMANN

*Ansattes representant
siden 2023*

Siviløkonom. Senior Porteføljeforvalter i KBN. Medlem av kompensasjonsutvalget i KBN. Personlig vara er Harald Jacobsen.

Deltatt på 9 styremøter i 2024.



KRISTINE FAUSA AASBERG

*Ansattes representant
siden juni 2024*

Master i Finans. Porteføljeforvalter i KBN. Medlem av revisjonsutvalget i KBN. Personlig vara er Anne Jenny Dvergsdal.

Deltatt på 5 styremøter i 2024.



TORIL HOVDENAK

*Styremedlem
siden 2020*

Siviløkonom. Fylkeskommunedirektør i Møre og Romsdal. Medlem av revisjonsutvalget i Kommunalbanken AS.

Deltatt på 8 styremøter i 2024.



IDA ESPOLIN JOHNSON

*Styremedlem siden
2018*

Advokat, partner i Advokatfirmaet Haavind AS. Medlem av risikoutvalget i Kommunalbanken.

Deltatt på 8 styremøter i 2024.



IDA TEXMO PRYTZ

*Styremedlem siden
2022*

Siviløkonom med mastergrad i økonomisk analyse fra UiS. Daglig leder i Hardfør Utvikling AS. Medlem av Revisjonsutvalget i KBN. Styremedlem i Harstad Mek. Verksted AS, Yve AS og NHO Arktis.

Deltatt på 9 styremøter i 2024.



PETTER STEEN JR.

*Styremedlem
siden 2015*

Adjunkt. Tidligere ordfører i Haugesund kommune. Rådgiver i Sveio kommune. Medlem av kompensasjonsutvalget i Kommunalbanken AS. Styreleder, Haugaland Kraft AS og Helse Fonna HF. Styremedlem, Moster 2024 AS.

Deltatt på 9 styremøter i 2024.

Ledelsen i KBN

Ledergruppen i KBN er administrerende direktørs kollegium for den daglige ledelsen av KBN. Alle vesentlige beslutninger fattes etter drøfting i ledergruppen.





JANNICKE TRUMPY GRANQUIST

Administrerende direktør, ansatt siden 2014.

Granquist var økonomidirektør i KBN siden 2014 og frem til hun ble ansatt som ny administrerende direktør i 2020. Kom fra stilling som Head of Valuation and Accounting i NBIM (oljefondet), hvor hun hadde flere lederroller innenfor finansområdet. Tidligere arbeidet Granquist som konsulent innenfor bank og finans i EY og Simcorp. Hun har en MSc i Accounting and Finance fra London School of Economics.



ILSE BACHE

Direktør for teknologi og operasjoner, ansatt siden 2014.

Kom til KBN fra stillingen som direktør i sentralbanksjefens stab med ansvar for virksomhetsstyring og operasjonell risiko i Norges Bank. Har tidligere jobbet som CTO og Head of Risk & Performance i NBIM (oljefondet) og administrasjonsdirektør i Pengepolitikk i Norges Bank. Bache er siviløkonom fra Handelshøyskolen BI og enkeltkurs i Executive Education ved Harvard Business School.



SIGBJØRN BIRKELAND

Viseadministrerende direktør, direktør for kapitalmarkeder, ansatt siden 2017.

Kom fra stillingen som finansdirektør i Storebrand og har jobbet som forsker ved Norges Handelshøyskole (NHH). Han har også tatt sin doktorgrad i økonomi ved NHH.



LARS STRØM PRESTVIK

Utlånsdirektør, ansatt siden 2014

Prestvik var tidligere senior kundeansvarlig i Nordea, ansvarlig for kunder innenfor offentlig sektor. Tidligere har han vært finanssjef i flere virksomheter. Prestvik er utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen BI og har videreutdanning fra Harvard Business School.



TOR OLE STEINSLAND

Direktør for forretningsstøtte, ansatt siden 2012

Kom til KBN fra stillingen som partner og rådgiver i PR-byrået Kreab Gavin Anderson. Har tidligere arbeidet som finansjournalist i ulike print- og etermedier. Steinsland har høyere avdelingsstudium i finans fra NHH.



ANDREA SØFTING

Økonomidirektør, ansatt siden 2021

Søfting kom til KBN fra stillingen som Banksjef Økonomi/Finans (CFO) i SpareBank 1 Ringerike Hadeland. Hun har tidligere erfaring fra revisjon og konsulent i Deloitte. Har en Master i Regnskap og Revisjon (statsautorisert revisor) og en MBA i økonomisk styring og ledelse, begge fra NHH



HÅVARD THORSTAD

Direktør for compliance, ansatt siden 2015.



KJERSTI ULSET

Direktør for risikostyring, ansatt siden 2021.

Var tidligere nestleder for risk management i SIX Securities Services i Sveits og har ledet risk management i Oslo Clearing, Hydro Aluminium og Eksportfinans. Har jobbet i Finansdepartementet og Norges Bank. Utdannet samfunnsøkonom fra Université de Fribourg, Sveits, samt NFF Autorisert Finansanalytiker (AFA).

Ulset kom til KBN fra stillingen som Head of Clearing Risk i Nasdaq Clearing. Hun har tidligere jobbet som leder og analytiker innenfor markedsanalyse og modellering av råvaremarkeder. Ulset er utdannet sivilingeniør i industriell matematikk fra Norges teknisknaturvitenskapelige universitet - NTNU.

Forretnings- og driftsmodell

KBN er organisert som et aksjeselskap der staten eier 100 pst av aksjene. Det statlige eierskapet forvaltes av Kommunal- og distriktsdepartementet. KBN har ikke datterselskaper.

Om mål og selskapsspesifikk begrunnelse for det statlige eierskapet i KBN heter det i Meld. St. 6 (2022-2023) Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap:

«Staten er eier i Kommunalbanken for å tilby stabil, langsiktig og effektiv finansiering til kommunesektoren. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer.»

Staten har satt seks generelle begrunnelser for statlig eierskap. For KBN gjelder følgende begrunnelse:

«Tilrettelegging for bærekraftig omstilling og økt verdiskapning.»

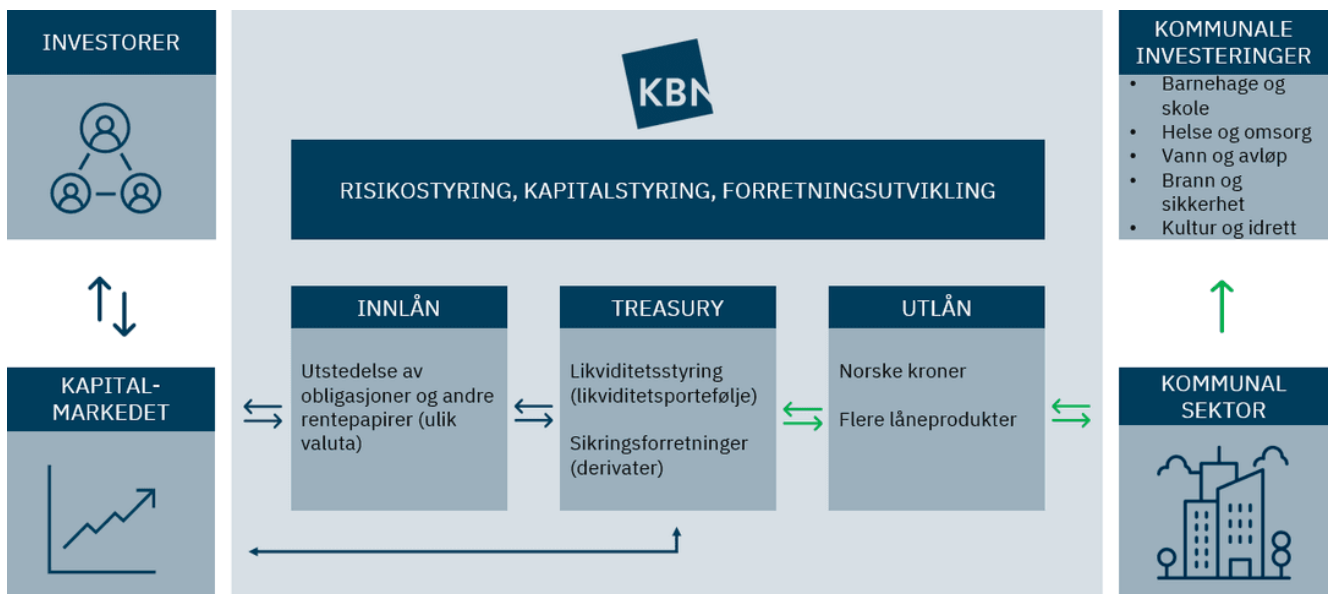
Gjennom eierskapet bidrar staten til å motvirke barrierer og markedssvikt som hemmer omstilling og verdiskaping i norsk økonomi, ved at kommunesektoren i hele landet får tilpasset finansiering.

KBNs formål, nedfelt i vedtektene, «er å yte lån til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver enten mot kommunal garanti, statlig garanti, eller annen betryggende sikkerhet. Selskapet kan påta seg andre oppgaver som naturlig hører sammen med selskapets virksomhet».

Utlånsvirksomheten finansieres gjennom innlån i kapitalmarkeder over hele verden. Forretningsmodellen og strategien bygger på at KBN skal operere med lav risiko og samtidig ha evne til å tilby lån uavhengig av økonomiske konjunkturer. KBN skal bidra til å sikre at kommunal sektors høye kredittverdighet reflekteres i lavest mulig lånekostnader. KBN skal innrettes med en målsetting om kredittrating på nivå med den norske stat (AAA). For å kunne fylle sin rolle har KBN en målsetting om å ha en sterk markedsposisjon.

KBN skal søke å innfri styrets avkastningsmål innenfor de vedtektsfestede virksomhetsbegrensningene. For å legge til rette for dette jobber KBN systematisk med å optimalisere balansesammensetningen og effektivisere kapitalutnyttelsen. KBNs driftsmodell/forretningsmodell er illustrert nedenfor.

Figur: KBNs driftsmodell

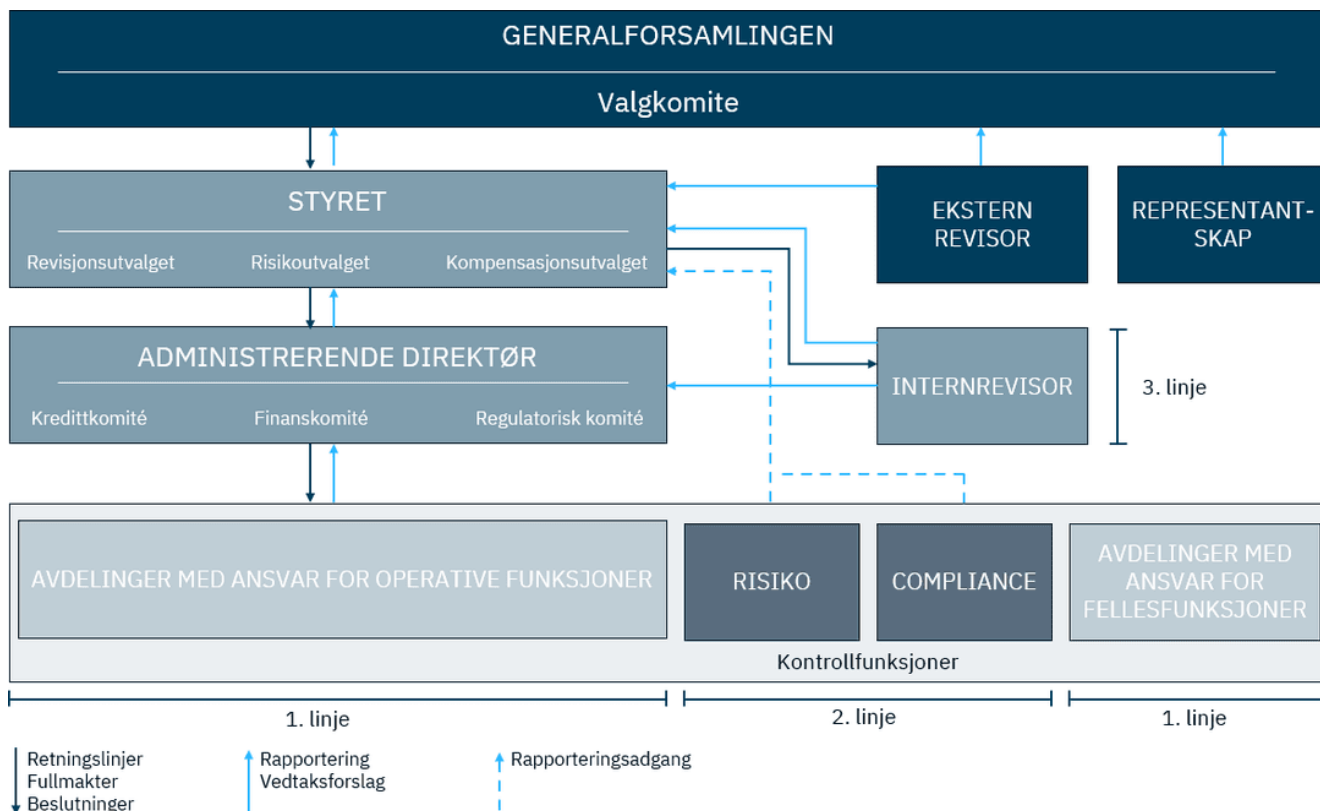


Organisering og styrende organer

KBNs organisasjonsstruktur skal sikre effektiv tilpasning til endrede kundeforventninger, bidra til robuste beslutninger og kjennetegnes av tydelige ansvarsforhold innenfor rammen av eiers forventninger og regulatoriske krav.

Jannicke Trumpy Granquist har vært administrerende direktør i KBN siden 2020.

Figur: Styrende organer i KBN



Generalforsamlingen (Staten ved Kommunal- og distriktsdepartementet) velger styremedlemmer, medlemmer og varamedlem av valgkomiteen, medlemmer og varamedlemmer av representantskapet samt selskapets revisor. Generalforsamlingen godkjenner årsregnskapet og årsberetningen, herunder anvendelse av overskudd eller dekning av underskudd og utdeling av utbytte. Generalforsamlingen fastsetter videre godtgjørelse for styrets medlemmer, selskapets revisor og for medlemmene av representantskapet. Generalforsamlingen behandler retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte og lønnsrapport.

Representantskapets rolle er vedtektsfestet. Representantskapet skal se til at KBNs formål fremmes i samsvar med lov, vedtekter og generalforsamlingens vedtak, avgi uttalelse til generalforsamlingen om styrets forslag til årsregnskap og anvendelse av overskudd eller dekning av tap samt avgi uttalelser i saker som vedkommer selskapet og i den forbindelse ha særlig fokus på selskapets samfunnsrolle og -ansvar. Representantskapet skal være allsidig sammensatt.

Styret har forvaltnings- og tilsynsansvaret for KBN og skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten, i nødvendig utstrekning fastsette planer og budsjetter og overordnede retningslinjer for virksomheten. Styret skal videre holde seg orientert om KBNs økonomiske stilling og påse at virksomheten og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll. Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse og virksomheten for øvrig, overvåke og styre KBNs samlede risiko og kapitalbehov og vurdere om styrings- og kontrollordningene er tilpasset risikonivå og omfang av virksomheten til KBN. Styrets rådgivende og saksforberedende utvalg velges av og blant styrets medlemmer.

- **Risikoutvalget** forbereder styrets vurdering av risiko, selskapets risikoappetitt, ICAAP, ILAAP og gjenopprettingsplan, og vurderer i den forbindelse utfall av scenarier og stresstester samt om prising av nye produkter og tjenester anses forsvarlig ut fra bankens risikoappetitt. Utvalget gjennomgår internrevisjonens årsplan og rapporter som relaterer seg til risikoområdet samt risikoreporter til styret og forbereder styrets oppfølging av at retningslinjer for risikostyring følges.
- **Revisjonsutvalgets** hovedfokus er knyttet til finansiell rapportering, bærekraftsrapportering og kontroll. Utvalget skal bistå styret med å påse kontroll med rapporteringen og rapporteringsprosessen og forberede styrets oppfølging. Utvalget skal vurdere effektiviteten i internkontroll- og risikostyringsystemer når det gjelder regnskapsrapporteringen og bærekraftsrapporteringen, vurdere effektiviteten av selskapets internrevisjon når det vedrører finansiell rapportering og bærekraftsrapportering og vurdere og overvåke ekstern revisors uavhengighet, særlig hvorvidt andre tjenester enn revisjon er levert i henhold til regelverk. Utvalget skal overvåke forhold som Finanstilsynet har påpekt i stedlig tilsyn av foretaket eller brev til styret, og som er relevant for finansiell rapportering og bærekraftsrapportering. Utvalget har ansvar for å forberede selskapets valg av ekstern revisor.
- **Kompensasjonsutvalget** forbereder alle saker om selskapets godtgjørelsesordning som skal behandles av styret, herunder selskapets ordning for variabel lønn, retningslinjer for ytelser til ledende ansatte og evaluering og godtgjørelse til administrerende direktør. Utvalget behandler også lønnsrapport og retningslinjer for lønn til ledende ansatte, som forelegges generalforsamlingen.

Administrerende direktør (adm. dir.) er KBNs daglige leder og har myndighet til å ta beslutninger i alle saker som hører inn under driften av KBN og som ikke etter lov og forskrift eller styrets retningslinjer skal behandles av styret. Adm. dir. kan avgjøre saker etter fullmakt fra styret. Adm. dir. kan delegerer beslutningsmyndighet til avdelingsdirektører innenfor de fullmakter og retningslinjer som er gitt av styret. Adm. dir. har ansvar for at virksomheten i KBN drives i tråd med strategi, planer, budsjetter og risikoappetitt fastsatt av styret. Adm. dir. skal sørge for forsvarlig internkontroll gjennom effektive drifts- og kontrollrutiner. Ansvar og myndighet til avdelingsdirektører fastsettes av adm. dir. gjennom stillingsinstruks og fullmakter.

Ledergruppen (LG) er bankens ledende ansatte, består av avdelingsdirektørene og bistår adm. dir. i den daglige ledelsen av KBN.

Komiteer og særskilte fora er etablert med instruks som rådgivende organer til adm. dir., der beslutningsmyndighet ligger hos adm. dir.

- **Kredittkomiteens** overordnede funksjon er å gjennomføre mandatet gitt av styret i retningslinjer, herunder utlånsrammeverket og bistå adm. dir. i styringen av kredittrisiko.
- **Finanskomiteen** skal gi råd om og innstilling til beslutninger av prinsipiell eller vesentlig karakter som knytter seg til kapitalmarkedsområdet, herunder finansiell risikostyring. Finanskomiteen skal gi innstilling om nye produkter (NPAP).
- **Regulatorisk komité**s overordnede funksjon er å gi råd om tilpasninger for å sikre at KBN på et tidlig stadium identifiserer regulatoriske forhold som påvirker bankens måloppnåelse.

Avdelingsdirektører rapporterer til adm. dir., og har ansvar for å bistå adm. dir. i den daglige ledelsen av KBN samt for organisering og daglig drift av egen avdeling. Stillingsinstruksen definerer det nærmere ansvaret og

angir fullmakter lagt til stillingen. Det generelle ansvaret innbefatter gjennomføringen av strategier og planer innenfor rammen av lover og forskrifter, KBNs retningslinjer og gjennomføring av internkontrollen. Det særskilte ansvaret er knyttet til avdelingens oppgaver. Avdelingsdirektører kan fastsette rutiner innenfor sitt ansvarsområde. Avdelingsdirektører som har ansvar for fellesfunksjoner kan, etter fullmakt fra adm. dir., fastsette avdelingsovergripende rutiner på sitt fagfelt etter behandling i ledergruppen (LG).

Internkontroll

Internkontrollen er organisert i tre forsvarslinjer der operative funksjoner og fellesfunksjoner tilhører 1.linjen, kontrollfunksjonene tilhører 2. linjen og internrevisor er 3. linje. Formålet med tredelingen er å sikre at KBNs ulike styringsnivåer har hver sine kontrollfunksjoner til å bistå seg i sitt ansvar med å sikre at virksomheten drives pålitelig, robust og effektivt, og innenfor gjeldende regelverk. Kontrollfunksjonene er uavhengig av de funksjoner og områder som kontrolleres.

- **Avdelingsdirektørene (1. linje)** for operative funksjoner og fellesfunksjoner har ansvar for styring og internkontroll for eget ansvarsområde, herunder prosesser og aktiviteter for å nå fastsatte mål, styre risiko og etterlevelse av eksternt og internt regelverk.
- **Direktør risikostyring (2. linje)** leder risikostyringsfunksjonen og er administrerende direktørs kontrollfunksjon med instruks fra og rapportering til adm. dir. Risikostyringsfunksjonen vurderer på eget grunnlag risikoer som KBN er eksponert for, forestår den aggregerte risikorapporteringen til styret, videreutvikler og holder vedlike KBNs risikostyringsrammeverk inklusive forslag til bankens risikoappetitt, og kontrollerer at risikostyringen, herunder modeller og prosesser i 1. linjen er innenfor rammeverket. Direktør risikostyring har direkte adgang til styret ved behov.
- **Direktør compliance (2. linje)** leder compliance-funksjonen og er administrerende direktørs kontrollfunksjon med instruks fra og rapportering til adm.dir. Direktør compliance påser at eksterne og interne regler etterleves. Direktør compliance foretar en uavhengig vurdering av etterlevelsrisiko regelmessig, og utarbeider en risikobasert årsplan for kontrollaktivitetene, som godkjennes av adm. dir. Direktør compliance har ansvar for å kontrollere at KBNs retningslinjer oppfyller forpliktelser etter lov og forskrift, og regelmessig vurdere om retningslinjer og tiltak er tilstrekkelig effektive. Direktør compliance koordinerer og følger opp KBNs internrevisjon. Direktør compliance rapporterer uavhengig av operative og fellesfunksjoner for etterlevelsrisiko, og avgir regelmessig rapport om etterlevelse til styret. Direktør compliance er etterlevelsansvarlig i tråd med hvitvaskingsloven. Direktør compliance har direkte adgang til styret ved behov.
- **Internrevisjonen (3. linje)** er styrets kontrollfunksjon med instruks og revisjonsplaner fastsatt av styret. Internrevisor bistår styret og ledelsen i å utøve god virksomhetsstyring gjennom en uavhengig og nøytral vurdering av om KBN er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten. Internrevisjonsfunksjonen er utkontraktert til KMPG.

Risikostyring og internkontroll knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen følger KBNs øvrige organisering for risikostyring og internkontroll. Det er implementert kontroller tilknyttet den finansielle rapporteringsprosessen.

Styrende organer

Per 31.12.2024

Styret

- Brit Kristin Rugland, leder
- Rune Midtgaard, nestleder
- Eyvind Aven
- Nils Gunnar Baumann, ansattes representant
- Kristine Fausa Aasberg, ansattes representant
- Toril Hovdenak
- Ida Espolin Johnson
- Ida Texmo Prytz
- Petter Steen jr.

Varamedlemmer for ansattes representanter

- Anne Jenny Dvergsdal
- Harald Jacobsen

Styrets saksforberedende utvalg

Revisjonsutvalget

- Rune Midtgaard, leder
- Kristine Fausa Aasberg
- Toril Hovdenak
- Ida Texmo Prytz

Risikoutvalget

- Eyvind Aven, leder
- Ida Espolin Johnson
- Brit Kristin Rugland

Kompensasjonsutvalget

- Brit Kristin Rugland, leder
- Nils Gunnar Baumann
- Petter Steen jr.

Valgkomite

- Cathrin Sætre, ekspedisjonssjef, Kommunal- og distriktsdepartementet
- Otto Leirbukt, avdelingsdirektør, Kommunal- og distriktsdepartementet
- Einar Bye, fagdirektør, Kommunal- og distriktsdepartementet

Varamedlem

- Arild Kormeseth, seniorrådgiver, Kommunal- og distriktsdepartementet

Representantskapet

- Hege Mørk (leder), kommunedirektør i Gol kommune
- Paul Johan Moltzau (nestleder), Ordfører i Hurdal kommune
- Gunn Marit Helgesen, styreleder KS
- Heidi Klaveness, kommunedirektør i Strand kommune
- Inger-Lene Håland, Ordfører i Froland kommune
- Lone Merethe Solheim, assisterende statsforvalter i Rogaland
- Roar Vevelstad, kommunedirektør i Halden kommune
- Sara Hamre Sekkingstad, Ordfører i Alver kommune
- Terje Fronth-Pedersen, senior kundeansvarlig, ansattes representant
- Tore Isaksen, rådmann i Ringerike kommune
- Tron Bamrud, fylkeskommunedirektør i Innladen fylkeskommune
- Aase Refsnes, ordfører i Steigen kommune

Revisor

Deloitte AS

- Henrik Woxholt, statsautorisert revisor

Internrevisor

KPMG AS

- Kine Kjærnet, statsautorisert revisor

Varamedlemmer

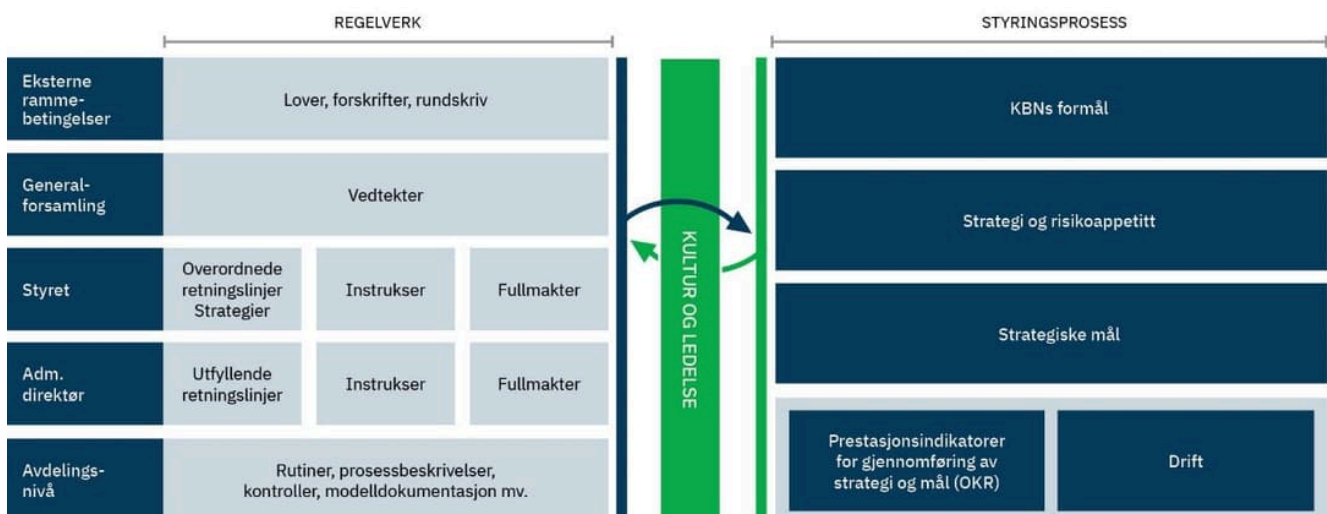
- Nina Bordi Øvergaard, kommunedirektør i Sør-Varanger kommune
- Per Ola Johansen, Rådmann i Åfjord kommune
- Terje Dalby, senior kundeansvarlig, vara ansattes representant
- Tommy Stensvik, kommunedirektør i Vågan kommune
- Toril Eeg, fylkesdirektør i Vestfold fylkeskommune

Virksomhetsstyring

Virksomhetsstyringen i KBN er et samspill mellom prosesser og strukturer, herunder organisering, regelverk og kontroller som benyttes i styringen. Styringen gjøres gjennom fastsettelse av overordnede mål, strategien, fastsettelsen av risikoappetitt samt gjennom årlige vurderinger og planer som finansiell langtidsprognose, kapitalplan, virksomhetsplan og budsjett.

Styret fastsetter KBNs overordnede mål, strategi og risikoappetitt samt årlige planer og budsjetter. Risikoappetitten operasjonaliseres gjennom fastsettelse av rammer for typer og omfang risiko banken kan eksponeres for. Styret fastsetter overordnede retningslinjer og risikostrategier og administrerende direktør fastsetter utfyllende retningslinjer. Videre er det etablert instruks, fullmakter, mandater, prosessbeskrivelser, rutiner, mm. Disse styringsdokumentene gir føringer for hvordan virksomheten skal innrettes for å oppfylle eiers begrunnelse for sitt eierskap.

Figur: Samspillet mellom regelverk og styringsprosesser



Styrets hovedprioriteringer i 2024

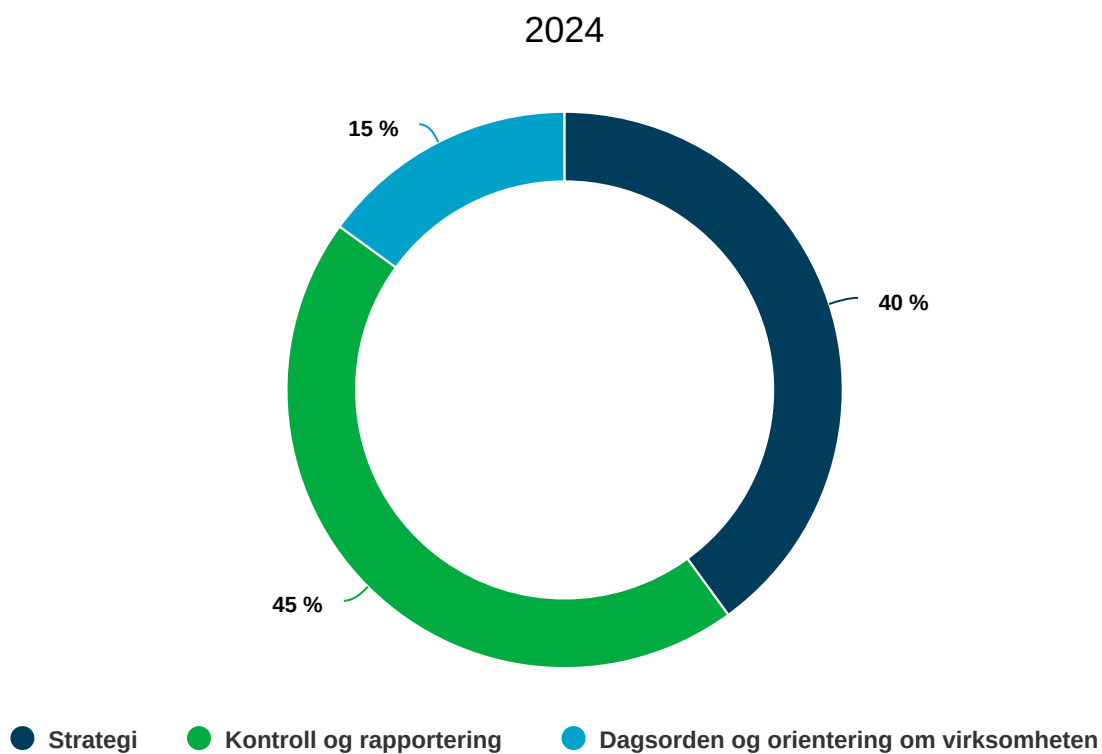
- Vedta KBNs strategi 2025-2027
- Sette hovedprioriteringer (OKR) for gjennomføring av strategien for kommende år
- Forberede implementering av DORA (rammeverk for digital motstandsdyktighet)
- Oppfølging av arbeidet mot hvitvasking og cybertrusler
- Oppfølging av IT-leveranser knyttet til nytt utlånssystem
- Vedtak om justert risikoappetitt, kredittstrategi utlån og finansiell risikostrategi
- Vedtak om kapital- og likviditetsbehov, inklusive fullmakt til utstedelse av ny fondsobligasjon
- Vedtak om ny IT-strategi 2025-2027
- Vedtak om organisasjonsjustering i KBN
- Behandling av ICAAP, ILAAP og SREP
- Følge opp IKT-tilsyn fra Finanstilsynet
- Forberedelse til CSRD-implementering og fastsettelse av vesentlige tema

Styret balanserer tidsbruken mellom de tre hovedområdene:

1. Strategiske temaer og videreutvikling av kompetanse
2. Kontroll- og tilsynsoppgaver
3. Oppfølging av og orientering om virksomheten

Styret benyttet i 2024 om lag 40 pst. av tiden i styremøtene på strategiske temaer og videreutvikling av kompetanse. 45 pst. av tiden ble brukt på kontroll og rapportering. De siste 15 pst. av tiden ble brukt på orientering om virksomheten. Tiden styret bruker på strategiske oppgaver har økt de siste årene og har nå stabilisert seg på rundt 40 pst., mens tiden brukt på orienteringer fra virksomheten er gått ned blant annet fordi informasjon i større grad gjøres løpende tilgjengelig for styret gjennom styreportalen. Kontroll og rapportering har hatt en økende tendens de siste årene og skyldes blant annet økende omfang av regulatoriske krav til finansinstitusjoner.

Figur: Tidsbruk i styret



KBNs oppfølging av eiers forventninger

Beskrivelsen redegjør for hvordan statens forventninger til selskaper med statlig eierskap er fulgt opp i KBN.

Tema	KBN innfrir statens forventninger
1. Ambisjoner, mål og strategier	<p>KBN er et kategori 1 selskap med mål om å levere høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer.</p> <p>Med unntak for 2020 har KBN innfridd det til enhver tid gjeldende avkastningskravet basert på kjerner resultatet de siste 10 år.</p> <p>Styret har i 2024 hatt en strategi-gjennomgang for blant annet å sikre at bankens prioriteringer er i tråd med eiers forventninger. Fundamentet i strategien er at KBNs virksomhet skal balansere økonomiske, sosiale og miljømessige forhold på en måte som bidrar til langsiktig verdiskaping.</p> <p>Styret behandler og vedtar årlig den rullerende treårige strategien, hovedprioriteringer (OKR) for gjennomføring av strategi, kapitalplan, samt risikoappetitt og -rammer.</p>
2. Ansvarlig virksomhet	<p>KBN har gjennomført risikobaserte aktsomhetsvurderinger av egen virksomhet og leverandørkjeden, i tråd med åpenhetsloven. Dette er forankret i bankens overordnede retningslinjer for bærekraft, vedtatt av KBNs styre. Se rapportering på åpenhetsloven på bankens nettside.</p>
3. Menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	<p>Arbeidet med mangfold og likestilling er integrert i KBNs personalpolitikk og følges opp i alle deler av virksomheten. KBN skal ha en inkluderende kultur hvor alle ansatte har like rettigheter og muligheter og møtes med respekt. Dette er nedfelt i bankens overordnede retningslinjer for bærekraft, vedtatt av bankens styre.</p> <p>KBN oppfordrer ansatte til å organisere seg. Informasjon om bankens fagforeninger blir gitt som en del av opplæringen for nyansatte. Det er informasjon om fagforeningene på bankens intranett, og tillitsvalgte kan bruke arbeidstiden på fagforeningsarbeid.</p>
4. Klima	<p>KBN rapporterer på sin klimarisiko etter TCFD-rammeverket og har utviklet indikatorer for kundenes klimarisiko som er inntatt i bankens modell for kredittvurdering av kunder.</p> <p>KBN har satt seg klare mål for reduksjon av klimagassutslipp og skal i 2025 jobbe videre med å kartlegge alle vesentlige direkte og indirekte utslipp.</p>
5. Naturmangfold og økosystemer	<p>KBN tilbyr grønne, rabatterte lån blant annet til investeringer som skal stimulere til økt gjenvinning og resirkulering, samt tiltak mot forurensning på land og i vann og til restaurering av naturområder.</p> <p>Bruk av natur ble innarbeidet i bankens kriteriesett for grønne lån i 2024.</p>
6. Skatt og forebygging av økonomisk kriminalitet	<p>KBN driver virksomhet i Norge og innretter seg etter de til enhver tid gjeldende skatteregler, og har utarbeidet en policy for selskapets skatteadferd som er publisert på bankens nettsider. KBN har innrettet seg med sikte på å forebygge økonomisk kriminalitet. KBN er åpen om mål og tiltak innenfor sitt arbeid med ansvarlig virksomhet.</p>
7. Kapitalstruktur og utbytte	<p>Eiers avkastningskrav og utbytteforventninger er førende for bankens finansielle planer. KBN rapporterer på finansielle mål og resultater gjennom offentlige års- og delårsrapporter. Styret fastsetter kapitalplan (gjennom ICAAP til Finanstilsynet), finansbudsjett, selskaps-OKR og driftsbudsjett i tråd med langsiktige mål og strategi.</p>
8. Organisering og kultur	<p>KBNs organisering og beslutningsstruktur er satt opp for å fremme oppnåelse av selskapets mål og risikostyring, innrettet etter norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse og gjeldende regelverk for kredittforetak.</p> <p>I bankens strategi har kultur og organisasjonsutvikling en sentral plass. KBNs kultur skal preges av at vi fornyer kompetanse gjennom læring og kunnskapsdeling for å skape verdi for kunder og i egen virksomhet.</p> <p>Effektivisering og digitalisering av arbeidsprosesser er sentralt i selskapets strategi og strategiske målsettinger. Det er innført egne mål for engasjement og gjennomføringsevne, som måles i medarbeiderundersøkelser jevnlig.</p>

9. Medarbeidere og mangfold	<p>Det overordnede arbeidet med mangfold og likestilling er forankret i retningslinjer for bærekraft. KBN arbeider aktivt, målrettet og planmessig med bærekraft, herunder for likestilling og ikke-diskriminering. Arbeidet for likestilling og mot diskriminering er integrert i KBNs personalpolitikk og følges opp i alle deler av virksomheten. KBN skal ha en inkluderende kultur hvor alle ansatte har like rettigheter og muligheter, og møtes med respekt. Ved å legge til rette for meningsutveksling og ulike perspektiver kommer vi sammen frem til de beste løsningene.</p> <p>Det er etablert et kompetansehevingsprogram der det er satt av et budsjett til hver ansatt som skal brukes til kompetanseheving etter gitte kriterier. Ansatte blir målt på gjennomføring av sitt kompetanseløfte. I 2024 gjennomførte 77 prosent av bankens ansatte sitt kompetanseløfte. Av disse valgte 3 av 4 å lære seg noe nytt innenfor teknologi.</p> <p>KBN har etablert et studentprogram der studenter i relevante fagretninger kan arbeide i en 40 pst. stilling i inntil to år. Mange av studentene som har deltatt i programmet har senere gått over i fulle og faste stillinger i banken.</p>
10. Lønn og godtgjørelse	<p>KBNs godtgjørelsespolitikk er forankret i bankens verdigrunnlag, personalpolitikk og i tråd med statens retningslinjer for lederlønn. Årlig lønnsrapport forelegges generalforsamlingen og publiseres på selskapets nettside. Selskapets retningslinjer fastslår at lønn skal være konkurransedyktig men at selskapet ikke skal være lønnsledende. Fastlønn er hovedelementet i godtgjørelsesordningen. Selskapet har i tillegg en ordning for variabel lønn. Ordningen gir en ekstra lønnsutbetaling på inntil 1,5 månedslønn til alle ansatte basert på styrefastsatte, kvantitative kriterier. Ordningen forutsetter i tillegg at selskapet kan utbetale utbytte til eier.</p>
11. Risikostyring	<p>KBNs styre har fastsatt retningslinjer for risikostyring og internkontroll, og har fastsatt risikoappetitten for KBN. Sentrale retningslinjer og rammer for risikoappetitt er gjenstand for periodiske vurderinger i styrets møter.</p>
12. Selskapsledelse	<p>KBN følger NUES-anbefalingene med mindre noe annet følger av særbestemmelsene i aksjeloven for statsaksjeselskaper. Se NUES anbefaling for utfyllende informasjon.</p> <p>Styret følger praksis for godt styrearbeid tilpasset selskapets virksomhet.</p>
13. Åpenhet og rapportering	<p>KBN skal være blant de ledende finansinstitusjonene på grønne finansieringsløsninger og innsikt som bidrar til bærekraftig omstilling og verdiskaping. KBN har regelmessig dialog med sine interessenter og følger ledende praksis for arbeid med og rapportering på bærekraft. KBN følger TCFD-rammeverket og rapporterer til CDP og Miljøfyrtårn. Basert på gjeldende lovgiving vil Kommunalbanken AS (KBN) være rapporteringspliktig fra 2025, med første pliktige rapportering i 2026. I 2024 har KBN valgt å tilpasse bærekraftsrapporteringen til kravene i European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Europakommisjonen annonserte 26. februar 2025 forslag til forenklinger av CSRD (omnibus). Dersom foreslåtte forenklinger blir vedtatt i EU og videre implementert i norsk lov, vil Kommunalbanken ikke lengre være rapporteringspliktige etter CSRD. KBN er åpen om og rapporterer på vesentlige forhold knyttet til virksomheten på www.kbn.com og offentlige pilar 3-, kvartals- og årsrapporter.</p>

NUES anbefaling

Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) offentliggjorde en oppdatert anbefaling i 2021. Av særlig relevans for KBN er anbefaling om at selskapene skal skape verdier på en bærekraftig måte (kapittel 2). Oversikten nedenfor redegjør for hvordan anbefalingene i NUES er fulgt opp i KBN. Avvikene følger av aksjelovens særbestemmelser for statsaksjeselskaper.

1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Noen avvik fra anbefalingen.

KBN følger anbefalingene for eierstyring og selskapsledelse innenfor rammen av lovgivningen som gjelder for statsaksjeselskaper og regelverket som følger av tillatelsen til å drive kredittforetak. Avvikene fra anbefalingene ligger primært i at enkelte bestemmelser ikke er tilpasset KBN som følge av det statlige eierskapet.

Se for øvrig Forretnings- og driftsmodell og www.kbn.com/om-oss.

2. Virksomhet

Ingen avvik fra anbefalingen.

KBNs formål er angitt i vedtektene og består i å yte lån til kommunal sektor. Vedtektene er offentlig tilgjengelige. Styret behandler og vedtar årlig en treårig rullerende strategi, hovedprioriteringer (OKR) for

gjennomføring av strategien, kapitalplan, samt risikoappetitt og -rammer. Styret har vedtatt retningslinjer for etikk, anti-hvitvasking og korrupsjon, forventninger til leverandører samt retningslinjer for bærekraft der også mangfold og likestilling inngår.

KBNs retningslinjer for bærekraft skal sikre at selskapet skaper verdier på en måte som tar hensyn til økonomiske, sosiale og miljømessige forhold og at vi har tydelige ambisjoner for arbeid med mangfold og likestilling.

Se for øvrig kapittel [Bærekraftsrapportering 2024](#) og www.kbn.com/om-oss samt www.kbn.com/barekraft.

3. Selskapskapital og utbytte

Noe avvik fra anbefalingen.

Styret vurderer kapital situasjonen løpende i lys av eiers formål med det statlige eierskapet, selskapets mål, strategi og risikoprofil og med hensyn til krav og forventninger fra Finanstilsynet og andre tilsynsmyndigheter. KBN søker å innfri eiers krav om høyest mulig avkastning over tid innenfor de vedtektsfestede virksomhetsbegrensningene. Fra 2023 har staten en langsiktig utbytteforventning på om lag 55 pst. av kjerner resultatet etter skatt, gitt tilfredsstillende kapitaldekning. Langsiktig utbytteforventning gjelder for en periode på 4-5 år.

Det må innhentes samtykke fra Stortinget ved endringer av statens eierandeler i KBN (kjøp og salg av aksjer) og vedtak om kapitaltilførsel som innebærer utbetalinger for staten.

4. Likebehandling av aksjeeiere

Ingen avvik fra anbefalingen.

Staten eier 100 prosent av KBN og anbefalingen følges innenfor rammene av det statlige eierskapet.

5. Aksjer og omsettelighet

Avvik fra anbefalingen.

I henhold til KBNs vedtekter kan statens aksjer overdras til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og kommunale pensjonskasser. Dette vil skje i samsvar med selskapets målsetting om høyest mulig kredittverdighet.

6. Generalforsamling

Noe avvik fra anbefalingen.

KBN har kun én aksjeeier. Staten ved Kommunal- og distriktsdepartementet, innkaller til generalforsamling, der styrets leder, daglig leder, selskapets revisor og Riksrevisjonen innkalles.

7. Valgkomité

Noe avvik fra anbefalingen.

Valgkomitéen er vedtektsfestet og består av inntil tre medlemmer og ett varamedlem som velges av generalforsamlingen for en periode på to år. Alle medlemmer og varamedlem er uavhengige av styret og ledende ansatte.

Valgkomiteen mottar ingen godtgjørelse.

8. Styre, sammensetning og uavhengighet

Ingen avvik fra anbefalingen.

Styret er bredt sammensatt slik at det kan handle uavhengig av særinteresser, og har tilstrekkelig kunnskap og erfaring til å kunne forstå foretakets virksomhet. Det foretas vurdering av individuell egnethet ved valg av medlemmer til styret, og med krav til regelmessig bekreftelse deretter. Det gjennomføres vurdering av styrets kollektive egnethet minst årlig i tråd med regulatoriske krav for finansforetak. Generalforsamlingen velger medlemmene til styret samt styrets leder og nestleder.

Styremedlemmenes funksjonstid er to år.

9. Styrets arbeid

Ingen avvik fra anbefalingen.

Styret har fastsatt instruks for styret og for administrerende direktør. Styret har tre underutvalg: revisjonsutvalg, risikoutvalg og kompensasjonsutvalg.

Styret velger årlig minst tre medlemmer til underutvalgene blant styrets medlemmer, og oppnevner utvalgenes leder.

Styret evaluerer sitt arbeid og sin kompetanse årlig og kommuniserer dette i eierdialogen med Kommunal- og distriktsdepartementet.

10. Risikostyring og internkontroll

Ingen avvik fra anbefalingen.

Styret påser at KBN har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring med hensyn til arten av KBNs virksomhet, herunder at internkontrollen og risikostyringen er i tråd med regulatoriske krav for finansforetak og spesifikke myndighetsfastsatte krav for KBN.

Styret gjennomgår jevnlig KBNs viktigste risikoområder, påser videreutvikling av risikostyringen og fastsetter risikoappetitt for ulike risikotyper.

Se også KBNs [Pilar 3-rapport](#).

11. Godtgjørelse til styret

Ingen avvik fra anbefalingen.

Godtgjørelse til styret reflekterer styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og virksomhetens kompleksitet. Godtgjørelse til styret er ikke resultatavhengig og det utstedes ikke opsjoner til styremedlemmene.

12. Lønn og annen godtgjørelse til ledende personer

Ingen avvik fra anbefalingen.

Styret utarbeider retningslinjer for lønn til ledende ansatte som legges frem for generalforsamlingen i KBN. KBN har en ordning med variabel lønn som omfatter samtlige ansatte og som er begrenset med inntil 1,5 månedslønner per år basert på styrefastsatte, kvantitative kriterier.

KBN har ikke børsnoterte egenkapitalinstrumenter og har ikke opsjonsordninger for sine ansatte. Styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte legges frem for generalforsamlingen.

Lønnsrapport for ledende personer i 2024 forelegges generalforsamling i 2025. Rapporten offentliggjøres samtidig som årsrapporten.

13. Informasjon og kommunikasjon

Ingen avvik fra anbefalingen.

Styret har fastsatt retningslinjer for ekstern rapportering, samt retningslinjer for informasjons-håndtering og markedsatferd. KBN skal gi markedsaktørene korrekt, tydelig, relevant og samtidig informasjon. KBN skal opptre i markedene for finansielle instrumenter på en måte som ikke innebærer markedsmanipulasjon.

Styret har besluttet hvem som skal uttale seg på vegne av KBN. KBN har en beredskapsplan som også omfatter en egen krisekommunikasjonsplan.

Informasjon om selskapet er tilgjengelig på norsk og engelsk.

14. Selskapsovertakelse

Avvik fra anbefalingen.

Det må innhentes samtykke fra Stortinget ved endringer av statens eierandeler i KBN (kjøp og salg av aksjer).

15. Revisor

Ingen avvik fra anbefalingen.

Selskapets revisor velges av generalforsamlingen. Revisor avgir revisjonsberetning i forbindelse med årsregnskapet. Revisor deltar i møter i revisjonsutvalget, og i styremøtet der års- og kvartalsrapporter behandles.

Revisjonsutvalget vurderer årlig revisors uavhengighet.

Revisors godtgjørelse blir fastsatt av generalforsamlingen.



Bærekraftsrapportering 2024

ESRS 2 Generell informasjon

Utarbeidelse av bærekraftsrapporteringen

Basis for rapportering

EUs bærekraftsrapporteringsdirektiv, Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), trådte i kraft i EU den 31. juli 2023. Basert på gjeldende lovgiving vil Kommunalbanken AS (KBN) være rapporteringspliktig fra rapporteringsåret 2025, med første pliktige rapportering i 2026. I 2024 har KBN valgt å tilpasse bærekraftsrapporteringen til kravene i European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Rapporteringen for 2024 vil ikke oppnå full etterlevelse av kravene i standarden, og bærekraftsrapporten for 2024 vil derfor være en overgangsrapport. Rapporten gjelder regnskapsåret 2024, og følger samme tidsavgrensninger som den finansielle rapporteringen i henhold til IFRS®-accounting standards, med unntak av spesifiserte avvik.

Europakommisjonen annonserte 26. februar 2025 forslag til forenklinger av CSRD (omnibus). Dersom foreslåtte forenklinger blir vedtatt i EU og videre implementert i norsk lov, vil Kommunalbanken ikke lengre være rapporteringspliktige etter CSRD.

Kommunalbanken AS er et aksjeselskap uten datterselskaper og heller ikke del av et konsern. Rapporteringen dekker selskapets verdikjede, inkludert oppstrøms, egne aktiviteter og nedstrøms. I overgangsrapporten har man nedstrøms sett ett ledd videre fra kunden i prosessen med dobbel vesentlighetanalyse, som betyr at investeringsprosjektene til kundene er inkludert i vurderingen. Underliggende leverandører til investeringsprosjektene er ikke inkludert. KBNs avgrensning i verdikjeden vil vurderes på nytt når flere selskaper fra finansbransjen har rapportert og det blir etablert en praksis for hvordan selskaper i finansbransjen definerer sin verdikjede.

Spesielle begivenheter

Bærekraftsrapporteringen for 2024 er en frivillig rapportering for KBN. Kommunalbanken (KBN) har tidligere benyttet seg av Global Reporting Initiative (GRI) i utarbeidelsen av bærekraftsrapportering. Fra og med rapporteringsåret 2024 har KBN imidlertid valgt å ikke følge GRI, men i stedet å følge prinsippene og kravene i ESRS 1 og 2. Dette har blant annet resultert i følgende:

- Interessenter har blitt identifisert, og verdikjeden har blitt kartlagt i henhold til prinsippene og kravene i ESRS 1.
- Dobbelt vesentlighetanalyse (DMA) har blitt gjennomført i samsvar med prinsippene og kravene i ESRS 1.
- Styret, revisjonsutvalget og ledergruppen har i større grad blitt involvert i DMA-prosessen.
- Struktur og krav i ESRS'ene har blitt benyttet ved utarbeidelsen av bærekraftsrapporteringen.
- Rapporteringen benytter de framoverskuende tidshorisontene som er beskrevet i ESRS 1:

- Kortsiktig horisont, til og med utgangen av rapporteringsåret 2025,
- middels, inntil 5 år fra utgangen av rapporteringsåret 2025,
- og lang tidshorisont lenger enn 5 år fra utgangen av rapporteringsåret 2025

KBN utfører beregninger som en del av sitt klimagassregnskap. Ettersom KBN har under 750 ansatte, er det anledning til å utelate rapportering av klimagassutslipp for scope 1, 2, 3, samt totale GHG-utslipp i det første rapporteringsåret. Dette innebærer at KBN ikke er pliktig til å rapportere disse før rapporteringsåret 2026, med rapportering i 2027. KBN har pågående prosesser for å utarbeide et beste estimat for klimagassutslippene i scope 3 kategori 15. For ytterligere informasjon, vennligst se kapittel [E1 Klimaendringer](#).

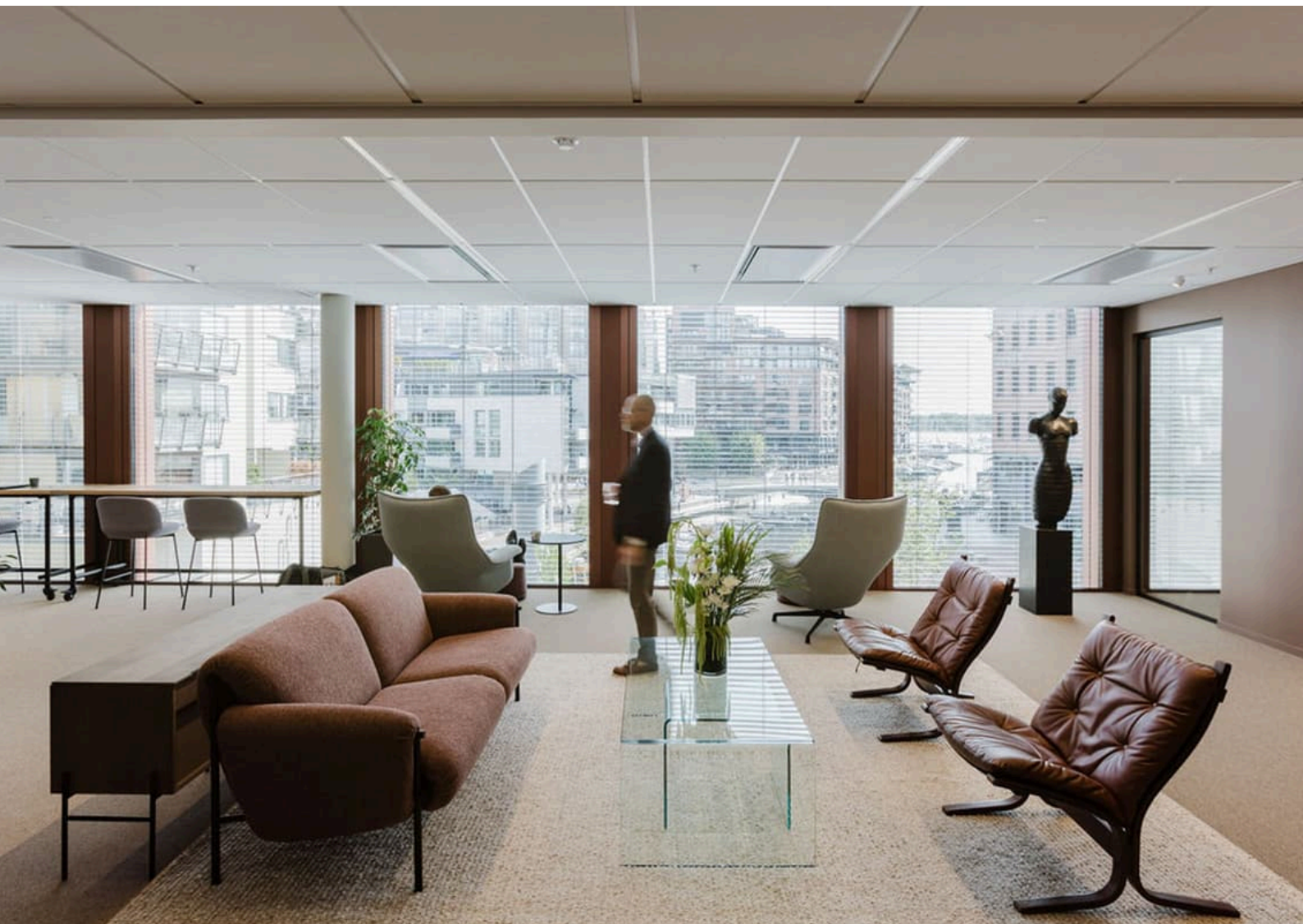
Det har ikke blitt identifisert vesentlige feil fra tidligere perioder som har blitt korrigert i rapporteringsåret. I tilfeller hvor det har vært endringer i prinsipper for utarbeidelse av informasjon, vil leseren bli gjort oppmerksom på dette.

KBN rapporterer i henhold til Pilar 3-krav, og offentliggjør informasjon om foretakets risikoprofil, kapitalisering, samt styring og kontroll av risiko. Denne rapporteringen er tilgjengelig på KBNs hjemmesider.

I tillegg utarbeides en oversikt over hvilke aktiviteter som anses som bærekraftige i henhold til kravene i rammeverket for bærekraftige investeringer, EU-taksonomien. Denne oversikten er inkludert i miljøkapitlet i samsvar med kravene til struktur i ESRS 1.

KBN rapporterer også i henhold til Åpenhetsloven (aktsomhetsrapport) og utarbeider en egen redegjørelse for likestillings- og diskrimineringsloven om arbeidet med likestilling i KBN. Redegjørelsene er tilgjengelige på KBNs hjemmesider.

Ved vurdering av klimarisiko benytter KBN TCFD-rammeverket (Task Force on Climate-related Financial Disclosures). TCFD-rapporteringen publiseres på KBNs hjemmeside i forbindelse med publisering av årsrapporten.



Styringsmodell knyttet til bærekraft

Rollen til administrasjonen, ledelsen og styret

KBNs styringsstruktur er beskrevet under kapitlet om Eierstyring og selskapsledelse i årsrapporten. Under gis en beskrivelse av den delen av styringsstrukturen som er relevant for bærekraftsrapporteringen.

Styret

Styret består av 9 personer hvorav 4 er menn og 5 er kvinner, altså 44 pst. menn og 56 pst. kvinner. To av styremedlemmene er valgt av de ansatte. Valg av styrets leder, nestleder og de øvrige aksjonærvalgte styremedlemmene forberedes av valgkomiteen, og velges av generalforsamlingen. Aksjonærvalgte (eksterne) styremedlemmer utgjør 77 pst. av styret. Mer informasjon om de enkelte styremedlemmene finnes under Eierstyring og selskapsledelse.

Styret skal selv evaluere sitt eget arbeid, kompetanse og egnethet. Styret mottar nødvendig kompetanseoppdatering innenfor bærekraftsområdet, og styremedlemmene opparbeider seg også relevant kunnskap og erfaring gjennom andre verv og aktiviteter. Styret er sammensatt av medlemmer med ulik arbeidsbakgrunn, men med relevant erfaring for å utøve sine roller som styremedlemmer på en god og hensiktsmessig måte.

Revisjonsutvalget består av 4 styremedlemmer hvorav 1 er mann og 3 er kvinner, altså 25 pst. menn og 75 pst. kvinner. Revisjonsutvalget er et saksforberedende og rådgivende utvalg for styret og utvalgets overordnede funksjon er å føre en uavhengig kontroll med selskapets finansielle rapportering og bærekraftsrapportering, og kontrollsystemer for denne. Revisjonsutvalgets rolle knyttet til bærekraftsrapportering er beskrevet i instruksen for revisjonsutvalget. Økonomidirektør, som har ansvar for bærekraftsrapportering, er sekretariat og stiller i alle møter for utvalget.

Styret har også to andre saksforberedende utvalg; risikoutvalget og kompensasjonsutvalget. Utvalgenes oppgaver er beskrevet i deres instruksjer.

Styret og revisjonsutvalgets ansvar

Styrets og revisjonsutvalgets ansvar er å godkjenne bærekraftsrapporteringen gjennom signering av årsberetningen, og med dette også strategisk retning innen bærekraftsområdet, omstillingsplanen og dobbelt vesentlighetvurderingen. Styret ved revisjonsutvalget har også ansvaret for å overvåke internkontroll og risikostyring der det er relevant for rapporteringen, attestasjon fra revisor, vurdere utfallet av attestasjon og å gjennomgå og sikre revisors uavhengighet i forbindelse med attestasjonen. For 2024-rapporteringen vil bærekraftsrapporteringen som beskrevet i kapitlet Utarbeidelse av bærekraftsrapporteringen ikke inkluderes i årsberetningen, men som del av øvrig årsrapport.

Ledergruppen

Ledergruppen i KBN består av 8 direktører hvorav 4 er menn og 4 er kvinner, altså 50 pst. menn og 50 pst. kvinner. Ledergruppen utgjør 9 pst. av KBN sine 95 ansatte. I ledergruppen er KBNs 7 avdelinger representert: kapitalmarkeder, økonomi, compliance, teknologi og operasjoner, risikostyring, utlån og forretningsstøtte. Medlemmene av ledergruppen har ulik bakgrunn, og de mottar regelmessig kompetanseoppdateringer innen bærekraftsområdet.

Ledelsens ansvar for bærekraftsrapporteringen knytter seg til tre områder:

1. Sikre oppfyllelse av opplysningskrav: dette kravet innebærer at man utarbeider både fremtidsrettet- og historisk informasjon, målsetninger i samsvar med strategi, ivaretar kvalitative og kvantitative informasjonskrav, gjør vurderinger på kort-, mellom-, og lang sikt, og at informasjonen dekker hele verdikjeden.
2. Sikre at rapporteringen er i samsvar med ESRS'ene: dette innebærer at man innordner KBN slik at det muliggjør en integrert rapportering om selskapets påvirkning på bærekraftstemaer og om hvordan selskapets utvikling, lønnsomhet og fremtid vil påvirkes, og i tillegg sikrer sammenhengen mellom selskapets strategi- og omstillingsplaner.

3. Sikre digital tagging: Rapporteringen skal ESEF-tagges (European Single Electronic Format), altså tagge informasjonen for å fasilitere digital bruk og sammenligning, og rapporteringen skal inngå som egen del av årsberetningen.

Ansvar for bærekraftsrapportering ligger hos økonomidirektør, og medarbeidere innenfor bærekraftsrapportering tilhører økonomiavdelingen. Ledergruppens mandat er beskrevet i et eget dokument, *Mandat KBN ledergruppe*, og ansvaret for bærekraftsrapporteringen er delegert gjennom *Overordnede retningslinjer for bærekraft og i økonomidirektørs stillingsinstruks*. Økonomidirektør har på vegne av ledelsen også koordineringsansvar for KBNs strategiprosesser, som også omfatter strategi og målutarbeidelse innen bærekraftsområdet. Utover dette er roller og ansvarsområder innenfor bærekraft definert og beskrevet i interne dokumenter og stillingsinstrukser. Økonomidirektør vil rapportere til administrerende direktør ved behov.

I forbindelse med implementeringen av CSRD vil det gjøres en vurdering av kompetansen innenfor bærekraftsområdet for relevant personell. Det er vurdert at medarbeiderne innenfor bærekraftsrapportering har tilstrekkelig kompetanse.

Det vil i forbindelse med omstruktureringen av årsrapporten for 2024 igangsettes prosesser for å utarbeide og implementere mer formaliserte prosesser for risikostyring og internkontroll for bærekraftsrapportering i samarbeid med relevante avdelinger.

Opplysninger som gis til foretakets ledelses- og styringsorganer, og bærekraftsforhold som behandles av disse organene

I forbindelse med gjennomføring av dobbel vesentlighetanalysen for 2024 har ledergruppen vært involvert gjennom prosessen, og bidratt aktivt med tilbakemeldinger i forkant av kalibreringsrunder utført av de interne arbeidsgruppene. Dobbelt vesentlighetanalysen ble behandlet av ledergruppen og revisjonsutvalget, og godkjent av styret i andre halvår 2024. Styret orienteres løpende om aktuelle saker i administrerende direktørs orientering og om virksomhetens utvikling og risiko i måneds- og kvartalsrapporter, og det vil i forbindelse med implementering av mer formaliserte prosesser for bærekraftsrapportering avklares hvordan man skal sikre god informasjonsflyt om arbeidet med bærekraftsrapporteringen gjennom året. I tillegg vil økonomidirektør orientere revisjonsutvalget gjennom året.

Økonomidirektør informerer øvrig ledergruppe og styret ved behov, sistnevnte i samråd med administrerende direktør, og har ansvar for å påse at vesentlige tema innen bærekraftsområdet ivaretas i strategiarbeid, beslutningsprosesser og risikovurderingsprosesser i samarbeid med 1.linje. Ledergruppen og styret vil involveres i oppfølgingen av alle påvirkninger, risikoer og muligheter.

Integrering av bærekraftsrelaterte resultater i incentivordninger

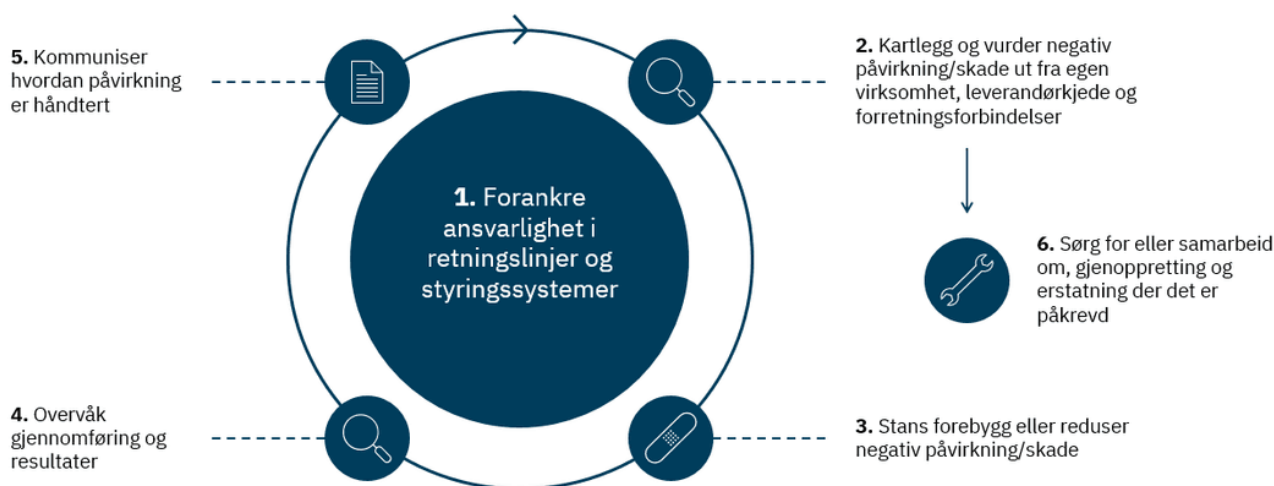
Alle ansatte inngår i en kollektiv ordning for variabel lønn. Ordningen gjelder alle ansatte, er kun basert på kvantitative kriterier, utgjør en begrenset andel av samlet godtgjørelse til den enkelte ansatte, og gir ikke insentiv til å ta risiko.

Den kollektive ordningen for variabel lønn blir besluttet av styret. Det er ingen kriterier i KBNs ordning for variabel lønn som er spesifikt knyttet til bærekraft. Se til Lederlønnrapporten som er tilgjengelig på KBNs nettsider for mer informasjon.

Erklæring om aktsomhetsvurdering

Åpenhetsloven pålegger virksomheter som omfattes av virkeområdet å gjennomføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger er utformet for å bistå bedrifter med å forstå og implementere aktsomhetsvurderinger i samsvar med OECDs retningslinjer. Prosessen for å utføre en aktsomhetsvurdering omfatter 6 trinn og er oppsummert under:

Figur: OECDs aktsomhetsveileder



1. Forankring av ansvarlighet: Integrer ansvarlighet i virksomhetens retningslinjer og styringssystemer.
2. Kartlegging av negative konsekvenser: Identifiser både eksisterende og potensielle negative konsekvenser for menneskerettigheter og arbeidsforhold.
3. Iverksetting av tiltak: Implementer tiltak for å forebygge og redusere de identifiserte negative konsekvensene.
4. Oppfølging av tiltakene: Overvåk og evaluer effekten av tiltakene over tid.
5. Kommunikasjon med berørte interessenter: Oppretthold en åpen dialog med de som påvirkes av virksomhetens aktiviteter.
6. Gjenoppretting: Iverksett nødvendige tiltak for å rette opp i eventuelle skader som har oppstått.

Denne prosessen er kontinuerlig, og KBN har arbeidet med å tilpasse den til selskapets størrelse, art og kontekst. Prosessen evalueres regelmessig, og tiltakene justeres ved endringer i risikovurderinger og andre forhold.

Omfanget for aktsomhetsvurderinger i KBN er primært knyttet til vurdering av leverandører, og KBN arbeider med å implementere en ny systemløsning for innkjøp og vurdering og oppfølging leverandører. Hvilke andre interne prosesser som omfattes, vil bli vurdert løpende.

Risikostyring og internkontroll for bærekraftsrapportering

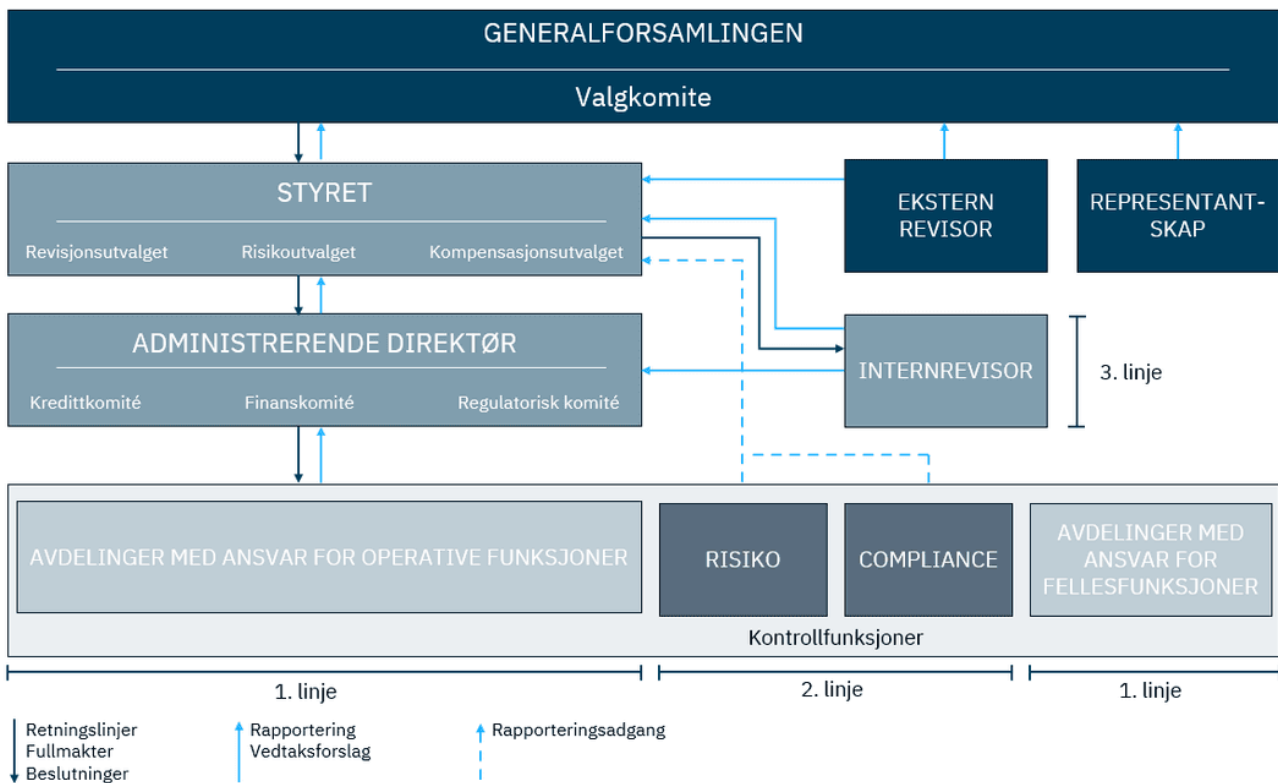
KBN er i prosess med å utarbeide en mer formalisert tilnærming til risikovurdering og internkontroll for bærekraftsrapportering. Dette innebærer at det for påvirkninger, risikoer, muligheter, og manglende etterlevelse av standarder for vesentlige tema skal etableres systemer for risikovurdering, risikohåndtering og effektiv internkontroll. Dette vil ikke være fullt implementert i forbindelse med rapporteringen for 2024, men vil være en viktig del av implementeringen av CSRD og som det vil jobbes målrettet med gjennom første pliktige rapporteringsår i 2025, og deretter i påfølgende år.

Proessen for risikovurdering og internkontroll vil følge de generelle prinsippene for internkontrollsystem i KBN. Prinsippene er beskrevet i korte trekk under, og oppsummert i figuren.

KBNs internkontrollsystem består av organisasjonsstrukturen med styrende organer, rammeverk i form av strategier, retningslinjer, instruksjoner/fullmakter, risikoappetitt og -rammer og prosessdokumentasjon/rutiner, risikostyring, kontroller av etterlevelse og tilhørende rapportering. Samlet skal disse elementene sikre at KBN har en effektiv internkontroll.

Organisasjonsstrukturen skal være tydelig og transparent med en klar og tydelig ansvarsfordeling og rapporteringslinjer. Internkontrollen organiseres i tre forsvarslinjer der utøvende funksjoner (operative og fellesfunksjoner) tilhører førstelinjen, kontrollfunksjonene tilhører andrelinjen og internrevisor er tredjelinjen. Formålet med forsvarslinjene er å sikre uavhengig kontroll over aktivitetene og risikostyringen i førstelinjen. Dette sikrer pålitelig, robust og effektiv drift av virksomheten innenfor gjeldende eksternt og internt regelverk. Kontrollfunksjonene skal være uavhengig av de funksjoner og områder som de kontrollerer.

Figur: KBNs internkontrollsystem



Risikoen tilknyttet bærekraftsrapporteringen 2024 (overgangsrapporten) vil overordnet knytte seg til bevisste eller ubevisste feil i rapporteringen, eller forståelse av rapporteringskravene. KBN ved økonomidirektør har gjennomført handlinger for å redusere denne risikoen til et akseptabelt nivå i påvente av implementering av mer formaliserte rutiner og prosesser for bærekraftsrapportering. Ledergruppen har løpende gjennom rapporteringsperioden blitt oppdatert om status for implementering av bærekraftsrapportering etter CSRD, og implikasjoner for risiko og internkontroll har blitt diskutert.

Strategi

Strategi, forretningsmodell og verdikjede

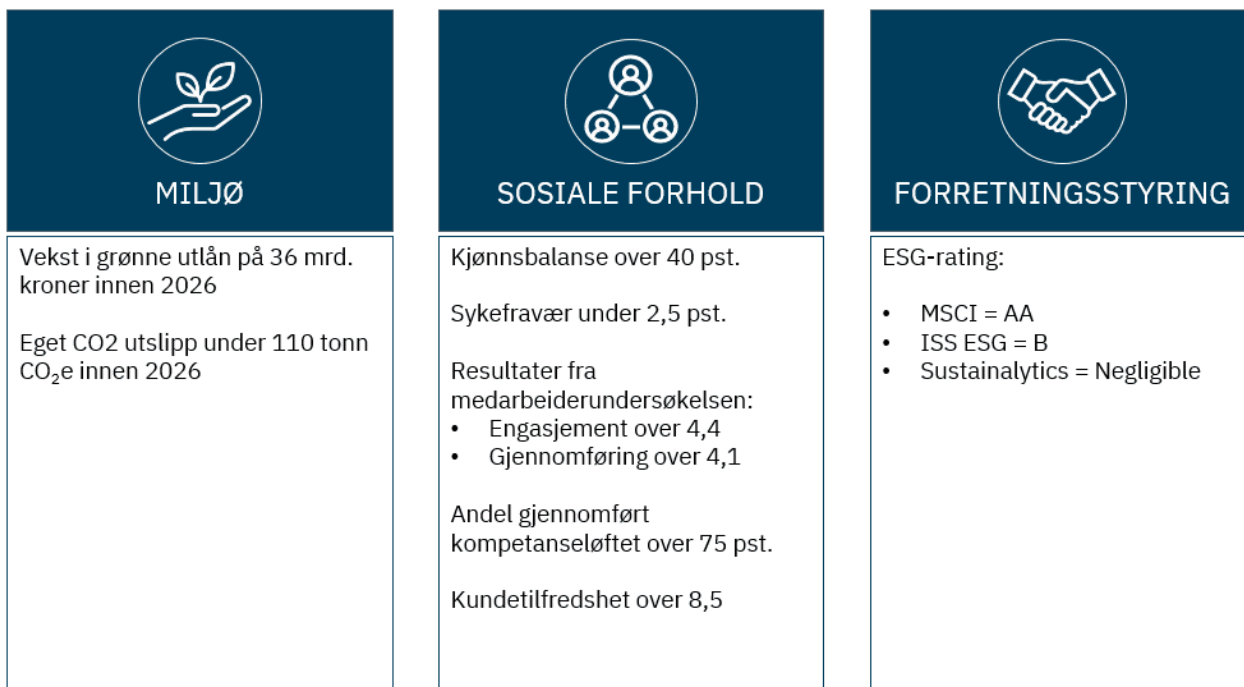
KBN er et av Norges største finansforetak målt ved balansestørrelse, med en forvaltningskapital på over 550 milliarder kroner. Staten er eier i KBN for å tilby stabil, langsiktig og effektiv finansiering til kommuner, fylkeskommuner og selskaper som utfører kommunale oppgaver. Staten eier for øvrig KBN for å sikre tilrettelegging for bærekraftig omstilling og økt verdiskaping. KBN tilbyr et bredt spekter av låneprodukter til den kommunale sektoren, inkludert både grønne og ordinære lån.

KBNs verdiskaping skal balansere økonomiske, sosiale og miljømessige hensyn, slik man oppnår høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. KBN er en systemviktig finansinstitusjon, basert på en vurdering utført av Finanstilsynet og besluttet av Finansdepartementet, som tar utgangspunkt i foretakenes forvaltningskapital som andel av Fastlands-Norges BNP og foretakenes utlån til publikum i Norge som andel av samlede utlån til publikum i Norge. KBNs virksomhet finansieres gjennom effektiv

tilgang til kapitalmarkeder globalt. En kredittrating på nivå med den norske stats (AAA) er en forutsetning for forretningsmodellen.

KBNs bærekraftsrelaterede mål er integrert i selskapets strategi, og følges opp kontinuerlig på lik linje med øvrige mål. I løpet av 2025 vil det arbeides med å sette og konkretisere mål for KBNs vesentlige tema. For 2024 er de strategiske målene med relevans for bærekraft oppsummert i tabellen under:

Figur: Strategiske mål - Bærekraft

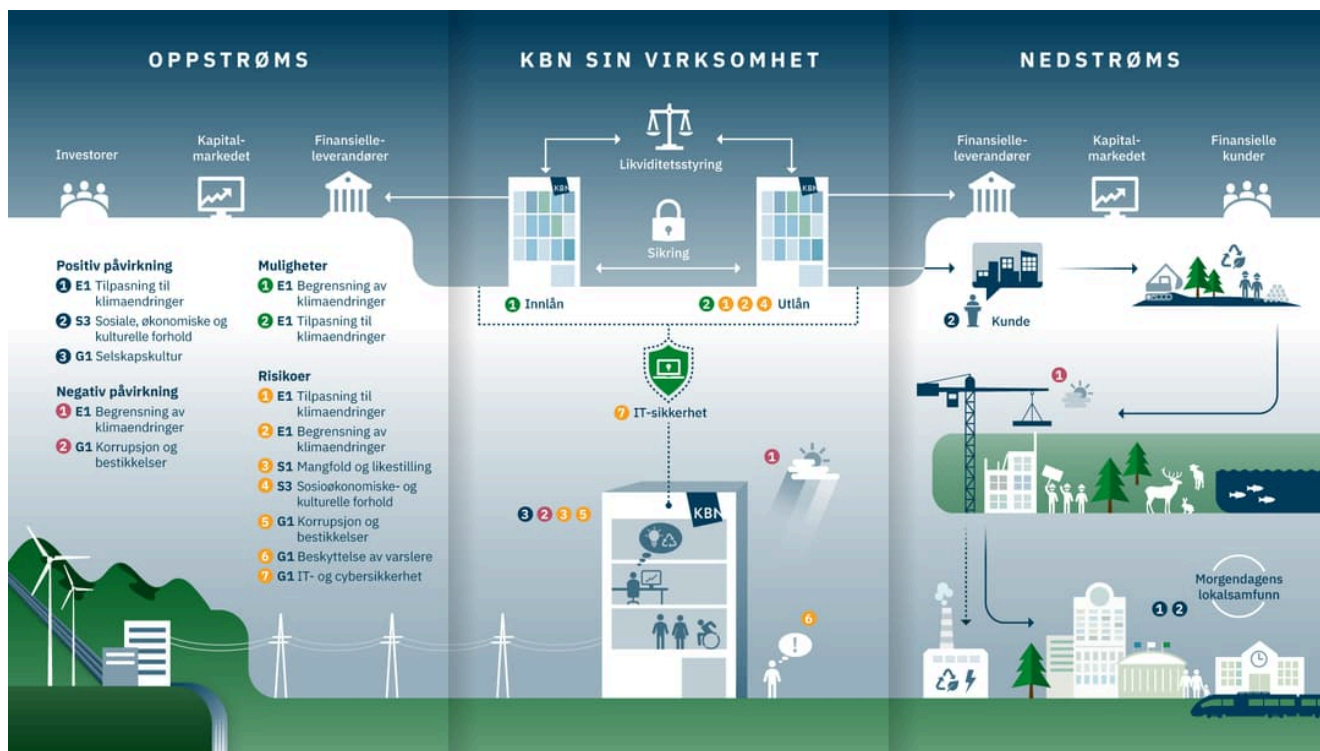


Oversikt over hvor i verdikjeden de mest vesentlige bærekrafttemaene inntreffer

I 2024 gjennomførte KBN en dobbel vesentlighetanalyse for å identifisere vesentlige bærekraftstemaer. I forbindelse med denne prosessen ble det også gjort en ny og utvidet kartlegging av verdikjeden, og som del av den doble vesentlighetprosessen ble det også vurdert hvor i verdikjeden de ulike påvirkningene, risikoene og mulighetene innenfor de ulike bærekrafttemaene inntreffer. Prosessen med kartlegging av verdikjeden har blitt gjennomført med bred involvering i KBN.

KBN er et finansforetak som har ca. 50 pst. markedsandel innenfor utlån til og finansiering av kommunal sektor. Den direkte verdikjeden består oppstrøms i å hente inn finansiering for å kunne gi utlån til kundenes investeringer nedstrøms. Nedstrøms vil man også ha en indirekte verdikjede gjennom finansieringen av kundenes investeringer. Den vil strekke seg fra kundene gjennom investeringsbeslutninger og investeringsgjennomføring, til prosjektene er ferdigstilt og blant annet bygningsmassen står ferdig i lokalsamfunnene.

Figur: KBNs verdikjede



Interessenters interesser og synspunkter

Interessenter er definert som alle parter som påvirkes av eller har en interesse i KBNs bærekraftsrapportering og bærekraftsarbeid. I arbeidet med dobbel vesentlighet har både interne og eksterne interessenter blitt involvert, både som del av kalibrering og validering. I tillegg til å utføre interessentintervjuer har vurderinger også basert seg på eksisterende interessentdialog. Nedenfor finnes en oppsummering av vesentlige interessentgrupper, hvordan man kommuniserer med de ulike interessentene og vanlige tema.

KBN har to grupper av eksterne interessenter: berørte interessenter og brukere av bærekraftsrapporten. Interessenter kan tilhøre enten én eller begge gruppene.

BI = berørte interessenter BB = brukere av bærekraftsrapporten

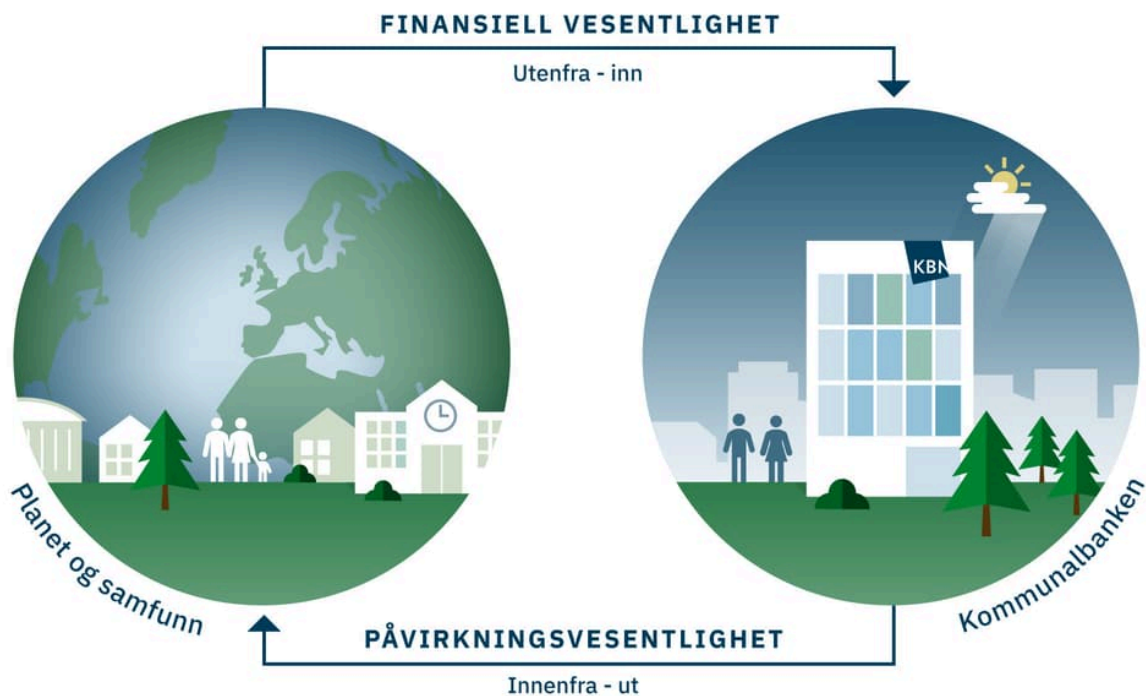
Interessentgruppe	BI	BB	Kommunikasjonskanal	Tema	Utfall av kontakt, og KBNs strategi for å ivareta innspill/behov
Kunder KBNs kunder er kommuner, fylkeskommuner og selskaper med kommunal eller fylkeskommunal garanti	x	x	Kundedialog Hjemmeside Nyhetsbrev Sosiale medier Kundeundersøkelser	Generell kundedialog Generell informasjonsdeling og kommunikasjon Generell dialog om kundenes forhold til: miljø og klima, sosiale forhold og forretningsatferd	Forbedring av kundeopplevelse Tilpasning av markedsstrategi
Investorer	x	x	Dialog Periodiske investoroppdateringer ESG-rating	Muligheter og forventninger i markedet	Oppfølgingsplan for ESG-rating Oppdatering av «grønne rammeverk» ved behov Interne prosesser
Finansielle leverandører	x	x	Dialog Anbud og kontraktsinngåelse	Muligheter og forventninger i markedet Muligheter for samarbeid Prising	Oppdatering av interne retningslinjer for valg av finansielle leverandører ved behov Andre initiativer
IT-leverandører	x	x	Anbud og kontraktsinngåelse Løpende oppfølging av tjenesteleveranse	Forventninger og krav til leverandører	Oppdatering av IT-strategi og sourcing av IT-tjenester ved behov Aktsomhetsvurderinger Andre initiativer
Egen arbeidsstyrke	x	x	Dialog Intranett Medarbeiderundersøkelser Medarbeidersamtaler Løpende kommunikasjon med tillitsvalgte og ansatte Arbeidsmiljøutvalget	Generell kommunikasjon Arbeidsmiljø og vilkår Likestilt og inkluderende arbeidsliv	Oppdatering av interne retningslinjer ved behov Forbedringer og utarbeidelse av planer Kommunikasjon med ledelsen Andre initiativer
Naturen og dyreliv	x		KBN overvåker utviklingen til norsk natur	Påvirkning på norsk natur gjennom finansiering av kommunal sektors investeringer	Oppdatering av «grønne rammeverk» ved behov Andre initiativer
Samfunnet	x	x	Kundedialog Hjemmeside Nyhetsbrev Sosiale medier	Generell kommunikasjon	Oppdatering av rammeverk for utlån, innlån og likviditetsporteføljen ved behov Andre initiativer
Eier (den norske stat ved KDD)	x	x	Dialog Generalforsamling og eiermøter Eierskapsmelding	Eiers formål for eierskap, og forventninger til KBN	Tema som er uthevet i eierskapsmeldingen blir ivare tatt i bærekraftsrapporteringsprosessen

KBNs forretningsmodell og strategi søker å balansere ulike interessenters forventninger. I tiden fremover vil KBN jobbe med å utarbeide en omstillingsplan, og sikre at denne er konsistent med forretningsstrategien. KBN vil gjennom interessentdialog kartlegge hvordan ulike strategiske retninger vil påvirke interessentenes opplevelse og forventninger. Interessentenes synspunkter samles gjennom ulike kanaler, og formidles til administrasjon og interne styringsorgan gjennom blant annet komitémøter, ledergruppemøter, utvalgsmøter og styremøter.

Vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter og deres samspill med strategi og forretningsmodell

Den doble vesentlighetanalysen er gjennomført i henhold til kravene i ESRS 1. I analysen har KBNs bærekraftsrelaterte positive og negative påvirkningene på samfunnet blitt identifisert og vurdert, samt de finansielle risikoene og mulighetene for KBN.

Figur: Illustrasjon – dobbel vesentlighet



Vesentlig påvirkning, risiko og muligheter

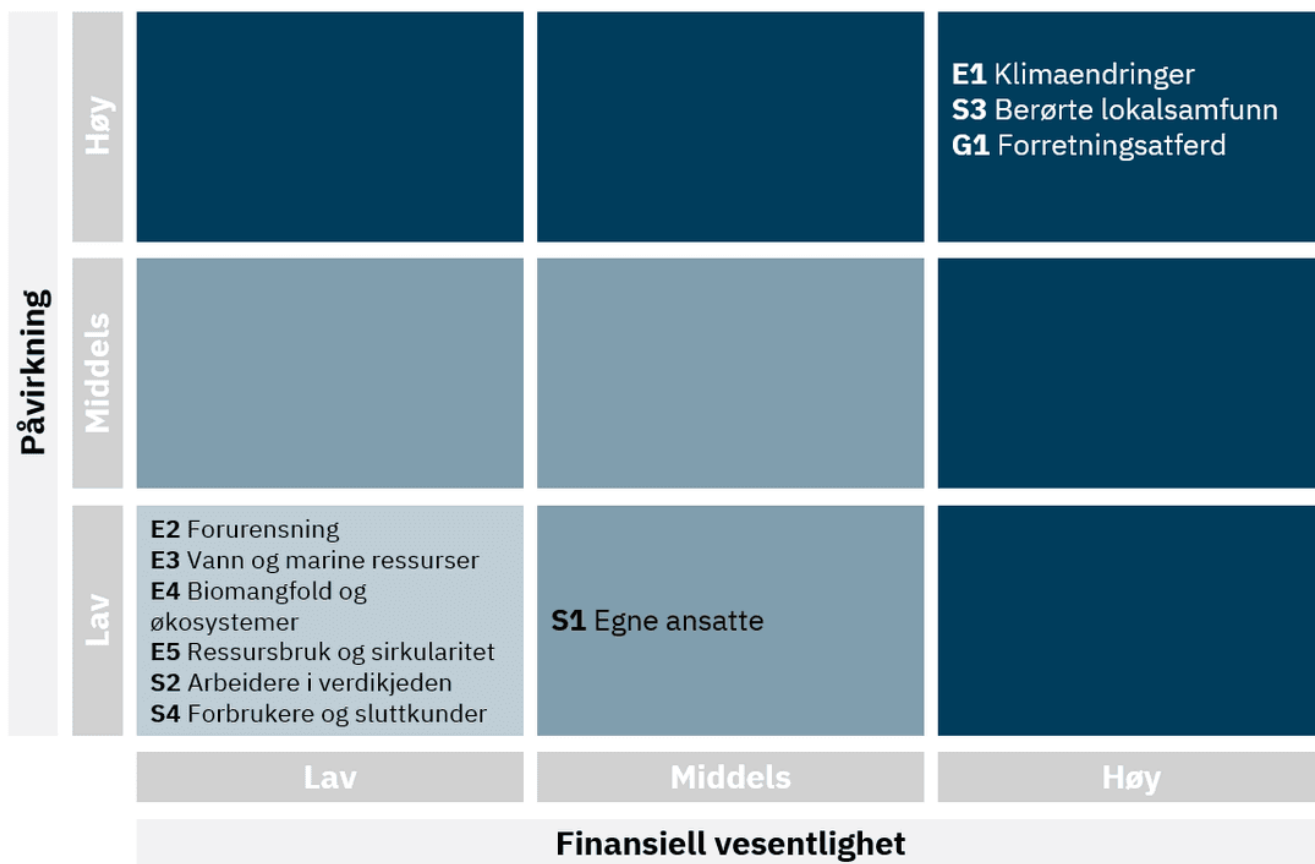
Tabellen nedenfor gir en oversikt over de vesentlige bærekrafttemaene i KBN som ble identifisert i den doble vesentlighetanalysen i 2024. Dobbelt vesentlighetanalysen vil gjennomføres årlig. Dette er første året KBN har utført en dobbelt vesentlighetanalyse i henhold til CSRD, og det er derfor ingen endringer fra fjoråret. KBN gjennomførte også i 2022 en dobbelt vesentlighetanalyse som del av bærekraftsrapportering etter GRI. I 2025, i prosessen frem mot første pliktige rapportering, vil dobbelt vesentlighetanalyse-prosessen og metoden utvikles videre i tråd med EFRAG-veiledningene (European Financial Reporting Advisory Group).

ESRS	Vesentlig	Verdikjede	Tidshorison	Samlede vurderinger som ligger til grunn for konklusjonen om vesentlighet
E1 Klimaendringer	Finansielt Påvirkning	Oppstrøms Egne operasjoner Nedstrøms	Kort Middels Lang	<p>Tilpasning til klimaendringer</p> <p>Positiv påvirkning: Positiv påvirkning gjennom finansiering av kundenes klimatilpasninger.</p> <p>Risiko: Risiko for at klimaendring kan påvirke kundene og over tid påvirke kundenes økonomiske mulighetsrom, inkludert deres mulighet til å ta opp nye lån. På lang sikt kan dette påvirke KBN sin utlånsaktivitet, og porteføljesammensetning.</p> <p>Mulighet: Mulighet for at klimatilpasninger hos kundene kan øke etterspørselen etter grønne lån.</p> <p>Begrensning av klimaendringer</p> <p>Negativ påvirkning: Negativ påvirkning gjennom klimagassutslipp (scope 1, 2 og 3).</p> <p>Risiko: Risiko for at høye klimagassutslipp i KBN sin utlånsportefølje kan påvirke KBN sine innlånskostnader/tilgang til kapital, og verdiforringelse i kommunal sektor kan påvirke KBN sine kunders økonomiske mulighetsrom og investeringskapasitet.</p> <p>Mulighet: Mulighet for at klimaendringer kan øke etterspørselen etter grønne- og vanlige utlån. Og mulighet for økning i etterspørsel etter grønne investeringsobjekter blant investorer med ESG-mandater, som kan være en mulighet for KBN til å oppnå mer etterspørsel og bedre vilkår ved utstedelse av grønne obligasjoner sammenlignet med annen finansiering.</p>
S1 Egen arbeidsstyrke	Finansielt	Egne operasjoner	Kort Middels Lang	<p>Mangfold og likestilling</p> <p>Risiko: Risiko for at manglende opplæring og utvikling av egne ansatte skal føre til operasjonelle hendelser og ineffektivitet, og redusere arbeidsplassattraktiviteten.</p>
S3 Påvirkede samfunn	Finansielt Påvirkning	Egne operasjoner Nedstrøms	Kort Middels Lang	<p>Sosioøkonomiske- og kulturelle forhold</p> <p>Positiv påvirkning: Indirekte positiv påvirkning på arealutvikling og sosioøkonomiske forhold i kommunal sektor gjennom finansiering av investeringer i sektoren. Dette innebærer økt kvalitet i velferd og infrastruktur som kan stimulere til økonomisk aktivitet og sosial interaksjon. I tillegg kan KBN spre kunnskap om finansiell risikostyring, rentemarkeder og ansvarlig gjeldshåndtering og på denne måten bidra til økonomisk robusthet.</p> <p>Risiko: Forverring i kommunal sektors økonomiske situasjon og dermed kreditt-rating kan over tid endre deres økonomiske kapasitet, inkludert muligheten deres til å ta opp nye lån, og på lang sikt påvirke KBN sin utlånsaktivitet.</p>
G1 Forretningsatferd	Finansielt Påvirkning	Egne operasjoner Nedstrøms	Kort Middels Lang	<p>Selskapskultur, korrupsjon og bestikkelser, beskyttelse av varslere og IT- og cybersikkerhet</p> <p>Negativ påvirkning: Indirekte negativ påvirkning på korrupsjon og bestikkelser gjennom finansiering av kundenes investeringer, i tillegg til at KBN og de ansatte kan bli direkte eksponert for korrupsjon og bestikkelser.</p> <p>Positiv påvirkning: Positiv påvirkning på selskapskulturen i KBN gjennom å incentivere til etisk atferd og ansvarlig forretningspraksis.</p> <p>Risiko: Risiko for forekomst av korrupsjon og bestikkelser, manglende beskyttelse for varslere og for svak IT/cybersikkerhet som kan resultere i forstyrrelser i KBNs forretningsdrift, omdømmepåvirkning, bøter, juridiske kostnader, tap av markedsandeler og strengere regelverk.</p>

Resultater av dobbel vesentlighetanalyse på aggregert nivå

I matrisen under oppsummeres resultatene fra KBNs doble vesentlighetanalyse på aggregert nivå. ESRS-temaene som havner innenfor området som er markert med høy og medium vesentlighet er definert som vesentlig for KBN, og er bærekrafttemaene det vil rapporteres på i 2024.

Figur: Vesentlighetmatrise



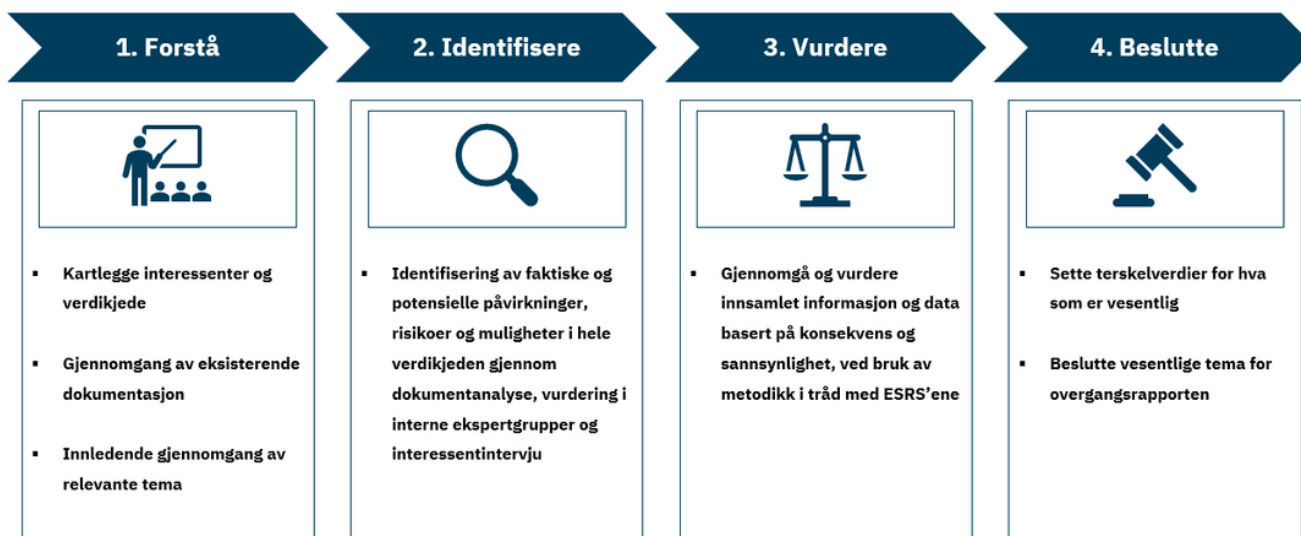
KBN vil gjennom 2025 gjøre en vurdering av hvordan påvirkninger, risikoer og muligheter påvirker forretningsmodell, verdikjede, strategi og veivalg, og hvordan man skal hensynta påvirkningene, og se nærmere på sammenhengen mellom påvirkning, strategi og forretningsmodell.

Styring av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

Beskrivelse av prosessen for å identifisere og vurdere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter

KBN utførte som beskrevet ovenfor i 2024 en dobbel vesentlighetanalyse i henhold til kravene i ESRS 1, for å identifisere vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter. I forbindelse med dette ble interessenter identifisert og verdikjeden kartlagt. Nedenfor finnes en oversikt over prosessen som har blitt gjennomført:

Figur: Prosessen for å identifisere og vurdere dobbel vesentlighet



KBN satt sammen to arbeidsgrupper for å vurdere henholdsvis påvirkningsvesentlighet og finansiell vesentlighet. Arbeidsgruppene var sammensatt av representanter fra de ulike avdelingene, og deltakerne hadde relevant bakgrunn for å kunne vurdere miljø, sosiale forhold og forretningsstyring. Samtidig ble det gjennomført interessentintervjuer med både interne og eksterne interessenter.

Oversikt over interessenter som ble intervjuet:

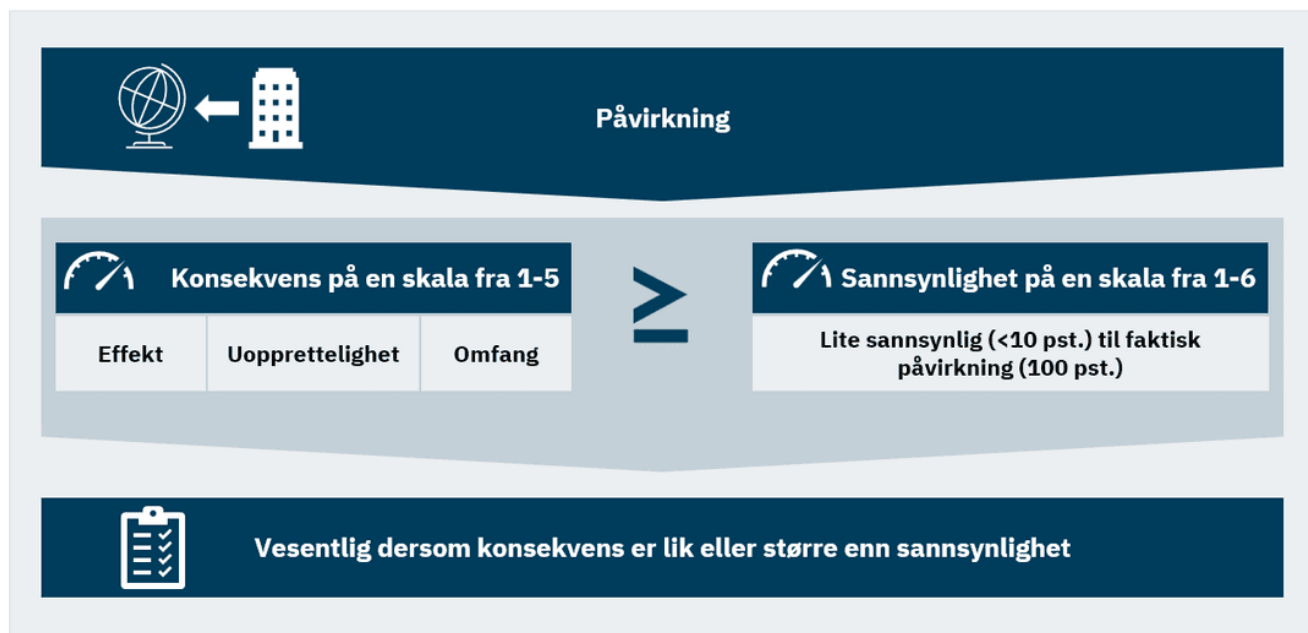
1. Styreleder
2. Representant fra kapitalmarkedet (tilretteleggerbank/investor)
3. Representant fra KS (kommunesektorens organisasjon)
4. Ekstern ekspert med tidligere erfaring som styremedlem i KBN
5. Leder for Grønn finans, en seksjon i KBNs utlånsavdeling

Analyse av påvirkningsvesentlighet

Alle tema som ble identifisert som relevante i fase 1 ved gjennomgang av bruttoliste, ble i fase 2 vurdert og det ble definert påvirkninger, risikoer og muligheter for de relevante temaene. Deretter ble temaene vurdert i fase 3 ved hjelp av vektingen beskrevet i tabellen under.

Vurdering av påvirkning ble gjennomført ved å vurdere konsekvensen for den identifiserte påvirkningen (størrelse og omfanget av påvirkningen, muligheten for å gjenopprette en negativ påvirkning), og sannsynligheten for at påvirkningen inntreffer. Negative og positive påvirkninger ble vurdert, samt faktiske og potensielle. I tillegg ble det vurdert hvor i verdikjeden påvirkningen inntreffer, tidshorisont, og om påvirkningen er avtakende, konstant eller økende.

Figur: Vurdering av vesentlighet, påvirkning



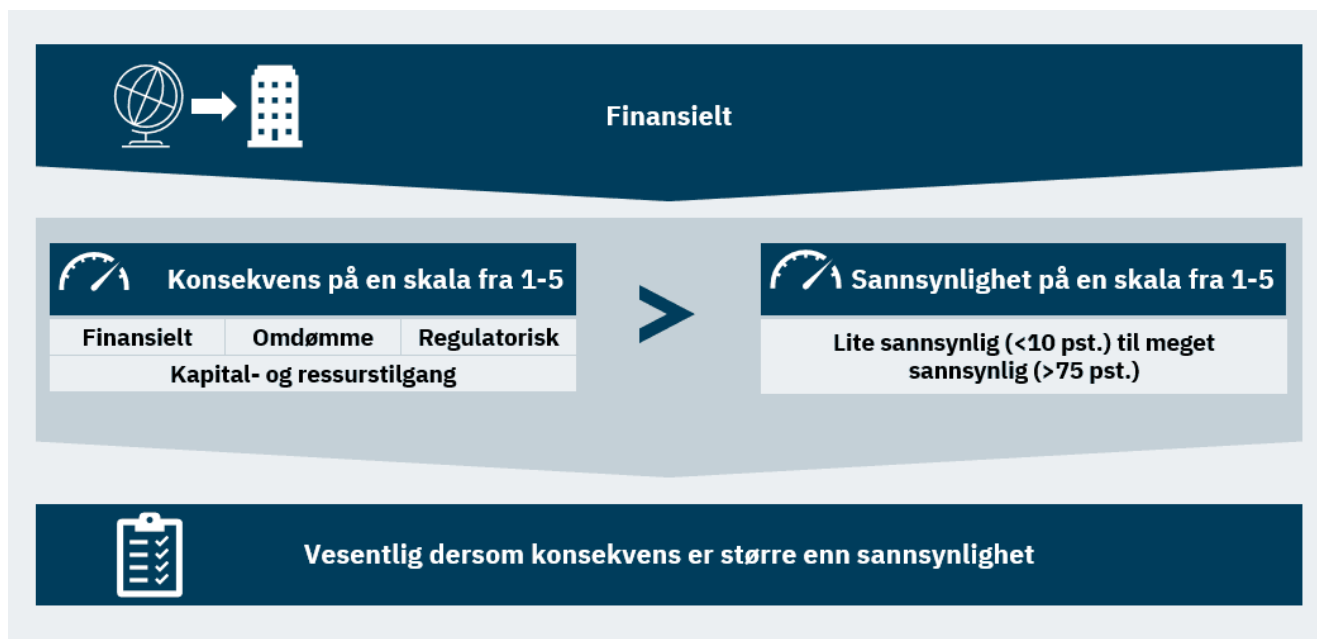
Hver faktor er gitt en score basert på en skala fra 1-6 for sannsynlighet og 1-5 for konsekvens, og i den endelige matrisen har man regnet om score slik at hver påvirkning er kategorisert som lav, medium eller høy.

KBN følger utviklingen i de identifiserte påvirkningene.

Analyse av finansiell vesentlighet

Tilsvarende prosess som for påvirkningene ble benyttet for å forstå, identifisere og vurdere risikoer og muligheter ved det finansielle. Konsekvens og sannsynlighet for hver risiko og mulighet ble vurdert, og det ble vurdert hvor i verdikjeden risikoen/muligheten inntreffer, tidshorisont, og om den er avtakende, konstant eller økende. Intervallet for den finansielle konsekvensen (beløpsintervallet) følger tilsvarende nivå som innenfor KBNs rammeverk for operasjonell risiko.

Figur: Vurdering av vesentlighet, risiko og muligheter



Hver faktor er gitt en score basert på en skala fra 1-5 for sannsynlighet og 1-5 for konsekvens, og i den endelige matrisen har man regnet om score slik at hver risiko og mulighet er kategorisert som lav, medium og høy.

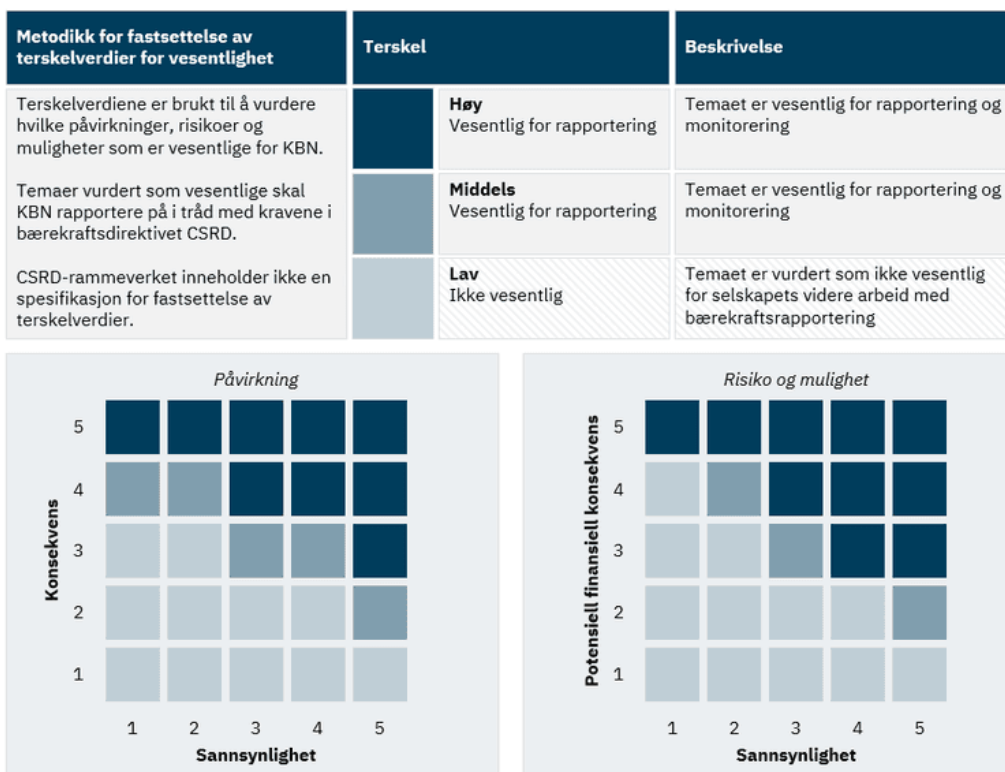
KBN følger utviklingen i de identifiserte risikoene og mulighetene, og vil fremover fortsette arbeidet med å kartlegge sammenhengen mellom påvirkning, og risikoer og muligheter.

Terskelverdier

Terskelverdier er brukt for å ta stilling til hvilke påvirkninger, risikoer og muligheter som er vesentlige for KBN. For et tema hvor det er identifisert flere påvirkninger, risikoer og muligheter vil påvirkningen, risikoen eller muligheten med høyest score angibærekrafttemaets score/vesentlighet.

Når det gjelder påvirkning har KBN i utgangspunktet operert med 6 kategorier for sannsynlighet, hvor kategori 6 tilsvarer en (100%) faktisk påvirkning. Av hensyn til leservennlighet er kategori 5 (sannsynlighet > 75%) og kategori 6 slått sammen, ettersom dette ikke har noen praktisk betydning for dobbel vesentlighetsanalysen som er gjennomført.

Figur: Metodikk og terskelverdier for fastsettelse av vesentlighet



Vurdering av bærekrafttema

KBN har gjennomført den doble vesentlighetanalysen i henhold til prosessen beskrevet ovenfor. Analysen er gjort for verdikjeden som er beskrevet i «Basis for utarbeidelse»-kapitlet, og det er gjennomført prosess for å identifisere alle forretningsaktiviteter, forretningsforhold, lokasjoner og andre forhold som kan påvirke vurderingen.

Som del av vurderingen av klimarisiko har KBN også oppdatert og videreutviklet sin klimarisikoanalyse i tråd med TCFD-rammeverket. Hovedresultatene fra analysen beskrives i *E1 Klimaendringer*.

Bærekraftsrisiko følges opp løpende av ledelsen og styret og er integrert i KBNs risikokategorier. Prosessen for utarbeidelse og oppdatering av dobbel vesentlighetanalysen vil gjennomføres årlig og vurderes av ledergruppen.

Opplysningskrav i ESRS-standarder som er omfattet av foretakets bærekraftsrapport

For vesentlige tema har KBN benyttet beslutningstreet i ESRS 1 tillegg E for å avgjøre hvilken informasjon som skal opplyses om i bærekraftsrapporteringen.

Tabellen nedenfor oppsummerer vurderingene som er gjort som del av dobbel vesentlighetanalysen, for tema/standarder som har blitt vurdert som uvesentlige.

ESRS	Begrunnelse for at standard er uvesentlig
<p>ESRS E2 Forurensning</p>	<p>Påvirkning: Den indirekte påvirkningen KBN har gjennom finansiering av kundenes investeringer ansees ikke å være vesentlig med bakgrunn i at forurensningen er tilknyttet små isolerte lokasjoner og at forurensningen i seg selv er begrenset. Påvirkning gjennom forurensning i direkte verdikjede ansees uvesentlig.</p> <p>Finansielt: Det ansees ikke sannsynlig at KBN vil påvirkes finansielt som følge av risikoer og muligheter tilknyttet forurensning i verdikjeden (både direkte og indirekte verdikjede). De ordinære utlånene (som utgjør den største andelen av porteføljen) kan ikke knyttes til spesifikke investeringer, noe som gjør det usannsynlig at KBN vil oppleve vesentlige finansielle konsekvenser som følge av forurensning.</p> <p>ESRS E2 Forurensning og de underliggende temaene ansees ikke som vesentlig</p>
<p>ESRS E3 Vann og marine ressurser</p>	<p>Påvirkning: Den indirekte påvirkningen KBN har gjennom finansiering av kundenes investeringer ansees ikke å være vesentlig med bakgrunn i at påvirkningen på vann og marine ressurser er tilknyttet små isolerte lokasjoner og at påvirkningen i seg selv er begrenset. Påvirkning gjennom forurensning i direkte verdikjede ansees uvesentlig.</p> <p>Finansielt: Det ansees ikke sannsynlig at KBN vil påvirkes finansielt som følge av risikoer og muligheter tilknyttet vannbruk og marine ressurser (både direkte og indirekte verdikjede). De ordinære utlånene (som utgjør den største andelen av porteføljen) kan ikke knyttes til spesifikke investeringer som gjør det usannsynlig at KBN vil oppleve vesentlige finansielle konsekvenser som følge av vannbruk og påvirkning på marine ressurser.</p> <p>ESRS E3 Vann og marine ressurser og de underliggende temaene ansees ikke som vesentlig</p>
<p>ESRS E4 Biologisk mangfold og økosystemer</p>	<p>Påvirkning: Den indirekte påvirkningen KBN har gjennom finansiering av kundenes investeringer ansees ikke å være vesentlig. Selv om kommunenes arealutvikling har vesentlig påvirkning på norsk natur foreligger det ikke pålitelig tallgrunnlag som sannsynliggjør at KBNs indirekte påvirkning vil være vesentlig. Ny vurdering vil gjøres som del av dobbel vesentlighetanalyse 2025.</p> <p>Finansielt: Det ansees ikke sannsynlig at KBN vil påvirkes finansielt som følge av risikoer og muligheter knyttet til naturmangfold og økosystemer, og standarden har blitt vurdert som ikke relevant med tanke på finansiell vesentlighet.</p> <p>ESRS E4 Biologisk mangfold og økosystemer og de underliggende temaene ansees ikke som vesentlig</p>
<p>E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi</p>	<p>Påvirkning: Ressursbruk og sirkulærøkonomi er i sin vesentlighet knyttet til den indirekte verdikjeden og innkjøp utført av kommunenes leverandører som del av bygg- og anleggsaktivitet. Temaet ansees ikke som vesentlig gitt de forutsetningene som har blitt gjort ved definering av verdikjeden. Påvirkning gjennom ressursbruk i direkte verdikjede ansees uvesentlig.</p> <p>Finansielt: Det ansees ikke sannsynlig at KBN vil påvirkes finansielt som følge av risikoer og muligheter knyttet til ressursbruk og sirkulærøkonomi, og standarden har blitt vurdert som ikke relevant med tanke på finansiell vesentlighet.</p> <p>E5 Ressursbruk og sirkulær økonomi og de underliggende temaene ansees ikke som vesentlig</p>
<p>ESRS S2 Arbeidstakere i verdikjeden</p>	<p>Påvirkning: Arbeidere i verdikjeden er i sin vesentlighet knyttet til arbeidere i bygg- og anleggsprosjekter med KBNs kunder som oppdragsgivere, men ansees ikke som vesentlig gitt de forutsetningene som har blitt gjort ved definering av verdikjeden.</p> <p>Finansielt: Det ansees ikke sannsynlig at KBN vil påvirkes finansielt som følge av risikoer og muligheter knyttet til arbeidere i verdikjeden</p> <p>ESRS S2 Arbeidstakere i verdikjeden og de underliggende temaene ansees ikke som vesentlig</p>
<p>ESRS S4 Forbrukere og sluttbrukere</p>	<p>Denne standarden er ikke relevant for KBN som følge av at KBN ikke har sluttbrukere/konsumenter som ment i standarden i verdikjeden, gitt at verdikjeden omfatter investeringer og ikke tjenesteproduksjon. ESRS S3 Berørte samfunn vil fange opp nyansene i hvordan KBN påvirker sin «sluttbruker» i form av kundene (kommunene) og deres «kunder» (lokalsamfunnet/innbyggerne).</p> <p>ESRS S4 Forbrukere og sluttbrukere og de underliggende temaene ansees ikke som relevant.</p>

Rapporteringskrav i ESRS dekket i bærekraftsrapporteringen

Bærekraftstemaene som er identifisert i KBNs dobbel vesentlighetanalyse danner grunnlaget for årets bærekraftsrapport. 2024-rapporteringen er en overgangsrapport, og innholdet i overgangsrapporten oppfyller ikke alle krav i ESRS'ene. Det vil beskrives i de tilfeller man avviker fra kravene i standardene.

Tema	Undertema	Opplysningskrav og relaterte datapunkt
ESRS 2 - Generelle opplysninger	Grunnlag for utarbeidelse	BP-1, BP-2
	Forretningsstyring	GOV-1, GOV-2, GOV-3, GOV-4
	Strategi	SBM-1, SBM-3, SBM-4
	Styring av påvirkninger, risikoer og muligheter	IRO-1, IRO-2
ESRS E1 - Klimaendringer	Tilpasninger til klimaendringer	E1-1-7
	Begrensning av klimaendringer	
ESRS S1 - Egen arbeidsstyrke	Arbeidsvilkår	S1-1-17
	Likebehandling og like muligheter for alle	
ESRS S3 - Påvirkede samfunn	Sosioøkonomiske- og kulturelle forhold	S3-1-4
ESRS G1 - Forretningsatferd	Selskapskultur	G1-1, G1-3-4
	Korrupsjon og bestikkelser	
	Beskyttelse av varslere	
	IT- og cybersikkerhet	

E1 Klimaendringer

I analysen av dobbel vesentlighet ble det identifisert vesentlig positiv påvirkning gjennom finansiering av kundenes klimatilpasninger, og vesentlig negativ påvirkning gjennom klimagassutslipp (scope 1, 2 og 3).

Det ble identifisert vesentlig risiko for at klimaendringer kan påvirke kundene, og over tid påvirke kundenes økonomiske mulighetsrom, inkludert deres mulighet til å ta opp nye lån. Dette kan igjen påvirke KBNs utlånsaktivitet og porteføljesammensetning. I tillegg ble det identifisert vesentlig risiko for at høye klimagassutslipp i KBNs utlånsportefølje kan påvirke KBNs innlånskostnader og tilgang til kapital. Det ble videre identifisert vesentlige muligheter knyttet til økt etterspørsel etter grønne lån, og potensielt også ordinære lån. Økning i grønne investeringer blant investorer med ESG-mandater ble også vurdert å kunne øke etterspørsel etter, samt gi bedre vilkår ved utstedelse av grønne obligasjoner.

Strategi

Omstillingsplan

KBN vil i 2025 påstarte utarbeidelsen av en omstillingsplan i samsvar med kravene i CSRD¹. Denne planen skal gi en helhetlig forståelse av KBNs tidligere, nåværende og fremtidige klimatiltak, samt forklare hvordan KBNs strategi og forretningsmodell er forenlig med omstillingen til en bærekraftig økonomi. Videre skal omstillingsplanen, i samsvar med kravene i CSRD, vise hvordan KBN bidrar til å begrense den globale oppvarmingen til 1,5°C i tråd med Parisavtalen, med mål om å oppnå klimanøytralitet innen 2050.

Klimarisiko

Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD) rammeverket har blitt benyttet for å vurdere og rapportere KBNs klimarisiko. I 2024 ble det gjennomført en oppdatert analyse, og resultatene er oppsummert i tabellen nedenfor.

¹ Og CRD6.

Figur: KBNs klimarisikovurderinger

Potensielle risikoer og muligheter	Konsekvens (risiko)	Konsekvens (mulighet)	Lavutslippsscenario		Middelveien		Høyutslippsscenario	
			Sannsynlighet (trend)	Vurdering	Sannsynlighet (trend)	Vurdering	Sannsynlighet (trend)	Vurdering
1 Fysiske skader på KBNs kontorbygg som følge av akutte værhendelser	Lav		Svært lav	●	Svært lav	●	Lav	●
2 Fysisk klimarisiko hos kundene	Moderat		Lav	●	Lav	●	Moderat	●
3 Overgangsrisiko hos kundene	Høy		Høy	●	Moderat	●	Lav	●
4 Tilpasning av våre utlånsprodukter	Høy		Moderat	●	Lav	●	Svært lav	●
5 Økning i karbonskatter, kostnad/tilgjengelighet på kapital, teknologirisiko og verditap eiendeler	Moderat		Moderat	●	Moderat	●	Moderat	●
6 Omdømmerisiko knyttet til lavt eller mislykket bidrag til det grønne skiftet (egen drift)	Moderat		Lav	●	Lav	●	Svært lav	●
7 Omdømmerisiko knyttet til lavt eller mislykket bidrag til det grønne skiftet hos kundene	Moderat		Lav	●	Lav	●	Svært lav	●
8 Fysisk klimarisiko hos kundene		Høy	Lav	●	Moderat	●	Høy	●
9 Overgangsrisiko hos kundene		Moderat	Høy	●	Moderat	●	Lav	●
10 Tilpasning av våre utlånsprodukter		Moderat	Høy	●	Moderat	●	Moderat	●
11 Påvirkningen på vårt omdømme i lys av egen klimapåvirkning		Lav	Lav	●	Lav	●	Lav	●
12 Påvirkningen på vårt omdømme i lys av kundenes klimapåvirkning		Lav	Lav	●	Lav	●	Lav	●
13 Energibesparelser i våre bygg som medfører lavere kostnader		Svært lav	Svært høy	●	Høy	●	Moderat	●

● Vesentlig risiko ● Moderat risiko ● Nøytral ● Moderat mulighet ● Vesentlig mulighet

Styring av påvirkninger, risikoer og muligheter

Bærekraft er integrert i de fire strategiske pilarene i KBNs selskapsstrategi. KBNs overordnede retningslinjer for bærekraft beskriver hva som menes med bærekraftig forretningsdrift: «Med bærekraftig forretningsdrift menes forretningsdrift som balanserer økonomiske, sosiale og miljømessige forhold, som bidrar til å fremme respekt for klima og miljø, grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, ivaretar mangfold, likestilling, ikke-diskriminering og etikk, samt forebygger korrupsjon og annen økonomisk kriminalitet både i egen forretningsvirksomhet og hos leverandører og forretningspartnere». KBN har også interne retningslinjer for grønne utlån, innlån og bærekraftige investeringer.

KBN bidrar til positiv klimapåvirkning og reduksjon av klimagassutslipp gjennom ulike tiltak. Nedenfor beskrives disse.

Tiltak for å begrense klimapåvirkning

Scope 1 og 2-utslipp

KBN er et finansforetak med kontordrift tilknyttet ett lokale. Utslippene i scope 1 og 2 vil derfor være begrenset. I 2024 flyttet KBN til nye kontorlokaler, og en viktig faktor for valg av lokaler var gårdeiers dokumentasjon vedrørende optimalisering av energibruken i bygget. For å redusere energibruken justeres oppvarmingen av bygget gjennom dagen og uken. I perioder med antatt lav kontoraktivitet senkes temperaturen. Måltemperaturen i normal arbeidstid skal være 23-23,5 °C. KBN vil fortsette å følge opp gårdeier for å redusere energiforbruket ytterligere.

Scope 3-utslipp

Bærekraftige utlånsprodukter

KBN tilbyr grønne utlån med en rabatt sammenlignet med ordinære utlån, og med dette ønsker KBN å påvirke kommunal sektor til å velge klima- og miljøvennlige investeringer. Ved utgangen av 2024 utgjorde grønne utlån 18,5 pst. av utlånsporteføljen. Grønne lån innvilges til prosjekter som kan bidra til å redusere klimagassutslipp, forbedre energieffektivitet, redusere klimapåvirkning og bidra til klimatilpasning. Det gis en rabatt på 10 basispunkter på lange lån med avdrag hvor prosjektene tilfredsstiller kriteriene for grønne utlån. For avdragsfrie lån i konkurranse med kapitalmarkedet hvor prosjektene tilfredsstiller kriteriene for grønne lån settes rabatten individuelt. For å få innvilget et grønt lån må prosjektet innstilles av en kundeansvarlig i Utlånsavdelingen, og vurderes av en klimarådgiver og en klimacontroller, som hovedregel fra seksjonen Grønn Finans i Utlånsavdelingen. Klimarådgiver og klimacontroller gjennomgår at prosjektet er i henhold til KBNs kriterier for grønne utlån før lånet godkjennes eller avslås. Man må ha rollen som klimarådgiver og/eller klimacontroller beskrevet i stillingsbeskrivelsen sin for å vurdere prosjekter til grønne lån. Ved blant annet tvilstilfeller skal også Utlånsdirektør vurdere prosjektet i innstillingen.

Bærekraftige innlånsprodukter

Ved vurdering av utstedelse av nye grønne obligasjoner skal emisjonsbeløp vurderes opp mot utestående grønne utlån og som hovedregel ikke overstige samlede grønne utlån, med mindre overskytende beløp kan relateres til nært forestående utbetalinger av allerede godkjente grønne lån.

Ved store innfrielser/avdrag som medfører at volum grønne utlån er lavere enn utestående grønne obligasjoner, skal investeringer i grønne obligasjoner utstedt av andre vurderes innenfor gjeldende rammeverk for likviditetsplasseringer.

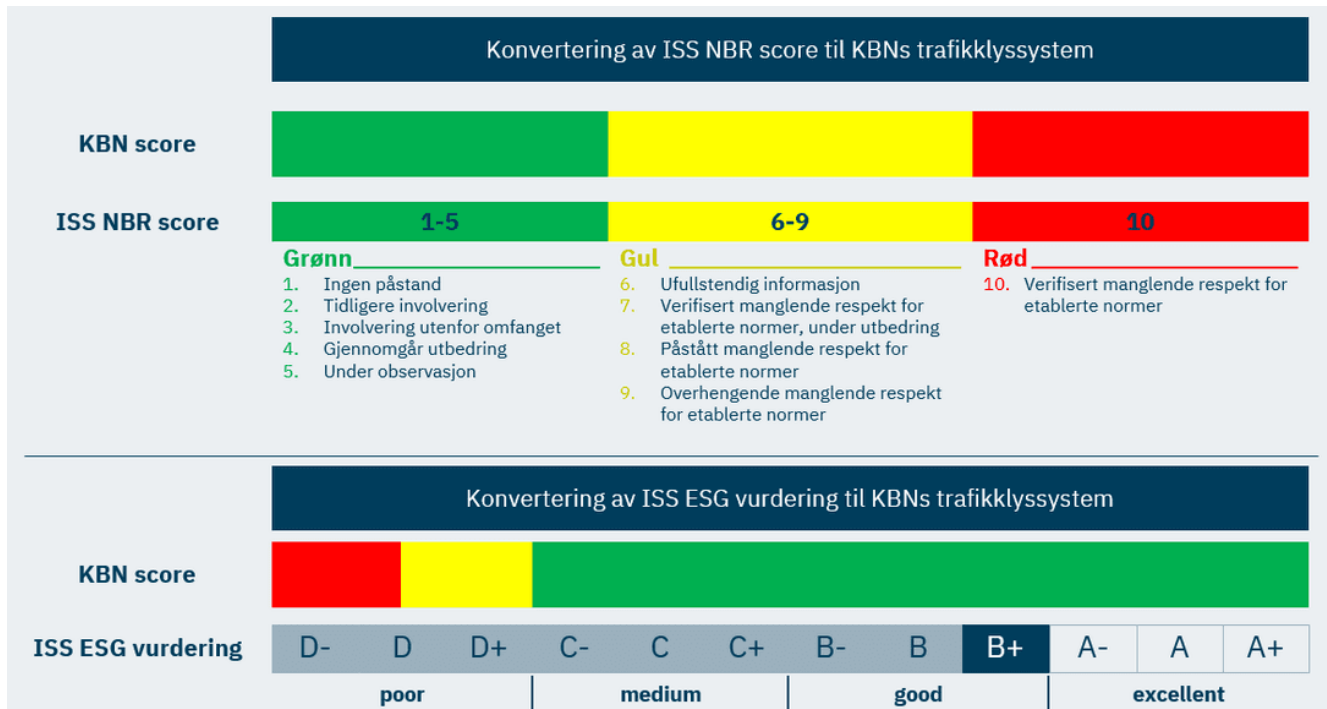
Bærekraftige investeringer

KBN har utarbeidet retningslinjer for bærekraftige investeringer for å sikre at investeringene i likviditetsporteføljen er i tråd med KBNs mål om å bidra til bærekraftig utvikling i samfunnet og langsiktig verdiskapning. Å integrere klima- og miljøhensyn, sosiale forhold og forretningsstyringsfaktorer (ESG-faktorer) i investeringsbeslutninger, samt å investere i motparter/utstedere som tar bærekraftige valg, anses å generere høyere risikojustert avkastning på lang sikt og være i samfunnets og miljøets beste interesse.

Som en del av de nevnte retningslinjene har KBN utviklet en metode for å vurdere motparter/utstedere. Motpartene vurderes innenfor tre dimensjoner: eksklusjonskriterier, NBR-score (norm-based research), og ESG-rating, når disse dataene er tilgjengelige.

Alle motpartene klassifiseres som enten grønn, gul eller rød innenfor de tre dimensjonene, og det er scoren fra dimensjonen med lavest score som vil være motpartens endelige score. Eksklusjonskriteriene innebærer at man ikke investerer i utstedere som har tilknytning til tobakk, alkohol, cannabis, gambling, pornografi eller kontroversielle våpen. Vurderingskriteriene for NBR-score og ESG-rating er oppsummert i figuren nedenfor.

Figur: Vurderingskriterier for NBR-score og ESG-rating



Anbefaling for miljøvennlige reiser

KBN har utarbeidet en anbefaling for hvordan de ansatte kan reise mest mulig miljøvennlig på tjenestereiser, og til og fra jobb. Banken er lokalisert i nærheten av et kollektivknutepunkt og det er godt tilrettelagt for ansatte som vil sykle til og fra jobb. De generelle prinsippene for reise til og fra jobb, og korte og lengre tjenestereiser er oppsummert under:

- Reise til og fra jobb: reis gjerne kollektivt, gå eller sykle
- Det skal alltid vurderes om en reise er nødvendig eller hensiktsmessig, eller om telefonmøte/teamsmøte kan benyttes i stedet
- På kortere tjenestereiser skal kollektivtransport benyttes der det er mulig. Egen bil eller taxi skal benyttes dersom det anses som mest rimelig med tanke på tidsbruk, effektivitet og pris. Det oppfordres til samkjøring
- På lengre tjenestereiser oppfordres det til å planlegge reisen i god tid for å kunne benytte miljøvennlige reisemåter. Ved bruk av leiebil skal et miljøvennlig alternativ velges dersom dette er mulig, og tilsvarende velg hoteller som har en uttalt miljøprofil.

Scope 3-screening

KBN gjør en årlig screening av scope 3-kategoriene for å bekrefte at klimagassregnskapet inkluderer de vesentlige kategoriene. Se oversikt over resultatet fra screeningen i tabellen under:

Kategori	Inkludert?	Begrunnelse for utelatelse
1. Innkjøpte varer og tjenester	Nei	KBN vil gjøre en ny kartlegging av scope 3 kategori 1-utslipp i 2025 for å avgjøre om dette burde inkluderes i fremtidige rapporteringer.
2. Anleggsmidler	Nei	KBN har ikke anskaffet anleggsmidler av vesentlig størrelse i 2024
3. Produksjon av forbrukt drivstoff og energi	Nei	KBN har ikke vesentlig utslipp tilknyttet produksjon av forbrukt drivstoff og energi.
4. Innkjøpt transport og distribusjon	Nei	KBNs utslipp innen denne kategorien ansees ikke å være en vesentlig del av KBNs klimagassutslipp. Kjøp av IT- og konsulenttjenester er de primære innkjøpene til KBN. Transport av kontorrekvisita eller lignende ansees å være begrenset.
5. Avfall fra egen drift	Ja	
6. Tjenestereiser	Ja	
7. Ansattes pendling	Nei	KBNs utslipp som følge av ansattes pendling ansees uvesentlig som følge av stor bruk av kollektiv transport, sykkel og gange.
8. Leide lokaler/utstyr	Nei	KBNs utslipp knyttet til energibruk i de leide lokalene faller inn under scope 2.
9. Nedstrøms transport og distribusjon	Nei	KBN selger ikke produkter som blir transportert
10. Foredling av solgte produkter	Nei	KBN selger ikke produkter som blir foredlet
11. Bruk av solgte produkter	Nei	KBNs utlansprodukter faller inn under scope 3 kategori 15, finansierte utslipp, og det er igangsatt prosjekt for å beregne klimagassutslippene i denne kategorien, se nedenfor nr 15.
12. Avhending av solgte produkter	Nei	KBN selger ikke fysiske produkter som går til avhending
13. Utleide lokaler /utstyr	Nei	KBN driver ikke utleie av lokaler eller utstyr
14. Franchiser	Nei	KBN har ikke franchiser
15. Investeringer	Nei	KBN jobber med å utvikle en metode for å estimere scope 3 kategori 15, finansierte utslipp, i samarbeid med andre aktører i finansbransjen.

Tiltak for å redusere risikoene og utnytte mulighetene tilknyttet klimaendringer

KBN følger utviklingen i kundenes økonomiske situasjon og kapitalmarkedet for å kunne tilby stabil, langsiktig og effektiv finansiering til kundene. Økonomiske virkemidler for å fremme kundenes valg av grønne låneprodukter balanseres mot eiers forventning til avkastning².

Tiltak for å øke den positive påvirkningen

KBN er medlem av Klimastiftelsen Zero, Norsk Klimastiftelse, Sirkulær praksis og Grønn Byggallianse, organisasjoner som KBN anser som viktige bidragsytere til det grønne skiftet.

I en årrekke har KBN delt ut prisen for «Årets lokale klimatiltak», innenfor kommunesektoren. Denne prisen, som er et samarbeid med KS og Klimastiftelsen Zero, deles ut under Zero-konferansen på høsten og er rettet mot kommunale og fylkeskommunale prosjekter.

KBN har gjennom de siste årene gjennomført flere aktiviteter sammen med Norsk Klimastiftelse innenfor dette samarbeidet, inkludert gjennomføring av prosjekter, utgivelse av informasjonshefter og avholdelse av webinarer.

I 2024 inngikk KBN også et samarbeid med KS om konferansen «Sirkulær praksis», en kommunespesifikk del av «Den store sirkulærkonferansen» som arrangeres i mai. Under konferansen bidrar KBN med innlegg og har en stand.

Gjennom medlemskapet i Grønn Byggallianse sitter også KBN i juryen for å dele ut BREEAM-prisen. Denne prisen deles ut til eiendomsutviklere og byggeiere som har investert i bærekraft og dokumenterer dette

² Kundens alternativ vil i mange tilfeller ikke være et ordinært produkt av samme type uten rabatt, men et markedsbasert lån med lavere lønnsomhet for KBN.

gjennom sertifisering. Den første prisen ble delt ut i 2024, med en egen pris til nybygg og rehabilitering, i tillegg til en egen hederspris.

I 2025 vil KBN fortsette arbeidet med å vurdere hvordan selskapet kan øke sin positive påvirkning til omstillingen.

Miljøeffektrapport

KBN publiserer en egen miljøeffektrapport i tillegg til årsrapporten. Rapporten gir investorer og andre interessenter detaljert informasjon om prosjektene som finansieres av KBNs grønne obligasjoner. Ved utgangen av 2024 hadde KBN 66 mrd. kroner utestående i grønne lån, fordelt på 537 prosjekter i kommunesektoren, hvorav 64 prosjekter var nye i 2024.

Grønne obligasjoner

52 mrd. kr

midler lånt gjennom grønne obligasjoner i internasjonale kapitalmarkeder.

Grønne lån

66 mrd. kr

lånes ut igjen som grønne lån til klima- og miljøvennlige prosjekter over hele landet.

Les hele [Miljøeffektrapporten 2024](#).

Resultater og mål

Mål knyttet til begrensning av og tilpasning til klimaendringer

Tema	Mål	Resultat 2024
Begrensning av klimaendringer:	Strategisk mål:	
Scope 1 og 2	Eget CO2 utslipp under 110 tonn CO2e innen 2026	Eget CO2-utslipp 82,5 tCO2e i 2024.
Begrensning av klimaendringer:	Strategisk mål:	
Scope 1 og 2	Redusere eget CO2 utslipp med minst 55 pst. innen 2030 sammenlignet med 2019	Eget CO2-utslipp 82,5 tCO2e i 2024, og med dette har KBN redusert eget CO2 utslipp med mer enn 55 pst. siden 2019.
Begrensning av klimaendringer:	Strategisk mål:	
Scope 3	Vekst i grønne utlån på 36 mrd. kroner innen 2026 (for perioden 2024-2026)	Vekst på 13,2 mrd. kroner i 2024.

Klimagassutslipp i scope 1 og 2

Elektrisitet og fjernvarme

KBNs strøm- og fjernvarmeforbruk har blitt redusert i 2024 fra 39,0 tCO2e til 15,8 tCO2e, en prosentvis nedgang på 59 pst. Reduksjonen skyldes i hovedsak at KBN i 2024 flyttet til et kontorlokale som er mer energieffektivt enn tidligere kontorlokaler.

Vesentlige klimagassutslipp i scope 3

Avfall fra egen drift (kategori 5)

KBNs avfall utgjør en liten andel av de totale utslippene, og var både i 2023 og 2024 på 0,3 tCO₂e. I 2024 endret KBN sin beregningsmetode for avfall. Frem til juli 2024 ble alle avfallsposer veid, mens det fra august 2024 (ifm flytting) ble innført en rutine med å notere ned cirka volum på posene når de kastes. Endringen ble foretatt som følge av at utslippene i denne kategorien anses som lite vesentlige for KBNs totale klimagassutslipp.

Tjenestereiser (kategori 6)

I 2024 reduserte KBN sine utslipp knyttet til tjenestereiser videre fra 76,6 tCO₂e i 2023 til 66,5 tCO₂e i 2024, noe som representerer en nedgang på 13 pst.

Klimaregnskap

KBNs klimaregnskap tar utgangspunkt i basisåret 2019, og utslippene beregnes etter prinsippene i GHG-protokollen. I 2024 hadde KBN et totalt klimagassutslipp på 15,8 tCO₂e i scope 1 og 2, noe som representerer en reduksjon på 59 pst. fra 2023. For elektrisitet bruker KBN lokasjonsbaserte utslipp. Forskjellen mellom lokasjonsbasert og markedsbasert er at lokasjonsbasert beregner utslipp basert på den faktiske energimiksen i det geografiske området der strømmen produseres, og markedsbasert beregner utslippene basert på den strømmen som faktisk kjøpes og selges på markedet. Dette kan inkludere strøm fra både fornybare og ikke-fornybare kilder.

Scope 3-utslippene var på 66,8 tCO₂e i 2024, en reduksjon på 13 pst. fra 2023. Scope 3-utslippene som i dag er inkludert i klimaregnskapet består av avfall i tillegg til tjenestereiser. KBN er i prosess med å utarbeide en metode for å beregne scope 3 kategori 15, finansierte utslipp.

Klimagassutslippene i 2024 er fordelt som følger:

- **Scope 1:** 0 tCO₂e
- **Scope 2:** 15,8 tCO₂e
- **Scope 3:** 66,8 tCO₂e

Utslppsintensiteten er sammenhengende mellom totale klimagassutslipp og økonomisk aktivitet/verdiskapning. Resultatene for 2024, 2023 og for basisåret 2019 er oppsummert i tabellen under:

	2024	2023	2019
tCO ₂ e/årsverk	0,93	1,39	2,35
tCO ₂ e/MNOK omsetning	0,04	0,05	0,10

Klimaregnskapet:

	2024	2023	2019	Endring fra 2023 til 2024	Endring fra 2019 til 2024
Scope 1					
Drivstoff	0	0	2,8	0 pst.	-100 pst.
Totalt scope 1	0	0	2,8	0 pst.	-100 pst.
Scope 2					
Elektrisitet – lokasjonsbasert	3,5	15,1	39,3	-77 pst.	-91 pst.
Elektrisitet – markedsbasert	139,2	162,1	0	-14 pst.	0 pst.
Fjernvarme og fjernkjøling	12,3	22,9	18,5	-46 pst.	-34 pst.
Totalt scope 2 - markedsbasert	151,5	185,0	18,5	-18 pst.	0 pst.
Totalt scope 2 - lokasjonsbasert	15,8	38,0	57,8	-59 pst.	-73 pst.
Scope 1 + 2	15,8	38,0	60,6	-59 pst.	-74 pst.
Scope 3					
Kategori 5: Avfall	0,3	0,3	0,3	7 pst.	3 pst.
Kategori 6: Forretningsreiser	66,5	76,6	130,9	-13 pst.	-49 pst.
Totalt scope 3	66,8	76,9	131,3	-13 pst.	-49 pst.
Totalt utslipp – Lokasjonsbasert	82,5	114,9	191,8	-28 pst.	-57 pst.
Totalt utslipp - Markedsbasert	218,3	261,9	152,6	-17 pst.	0 pst.

S1 Egen arbeidsstyrke

KBN er en kompetansebedrift, og de ansatte er KBNs viktigste ressurs. Måten KBN jobber på skal fremme læring, kunnskapsdeling og effektiv utnyttelse av teknologi. For KBN er det viktig at de ansatte opplever å være del av en trygg og inkluderende arbeidsplass, og at de gis muligheter til å videreutvikle sin kompetanse for å utøve sine arbeidsoppgaver på en god måte nå og i fremtiden.

I analysen av dobbel vesentlighet ble det identifisert vesentlig risiko tilknyttet opplæring og utvikling av de ansatte. KBN er en kompetansebedrift med relativt få ansatte som til sammen forvalter store verdier, og man er derfor særlig eksponert for utilstrekkelig opplæring og mangel på kritisk kompetanse blant de ansatte.

Statens eierskapsmelding (Meld. St. 6 (2022-2023)) trekker fram anstendige arbeidsforhold, og likestilling og mangfold, som viktige tema i sine forventninger til statlige selskaper, og som følge av dette vil denne rapporteringen også beskrive strategi, styring og resultater for disse temaene, men tiltak vil kun beskrives for de vesentlige temaene.

Strategi

KBN har kompetanse- og teknologidrevet som en av fire overordnede strategiske pilarer for perioden 2024-2026. Strategien fremhever at måten KBN jobber på skal fremme læring, kunnskapsdeling og effektiv utnyttelse av teknologi. For KBN er den største ressursen de ansattes samlede kompetanse, og KBN skal ha sterke fagmiljøer som utvikler seg og deler kunnskap.

KBN skal kontinuerlig sikre effektivisering av driften og skape merverdi for kunder og egen virksomhet. Dette innebærer blant annet i økende grad å være en datadrevet organisasjon som stiller høye krav til digital kompetanse. KBN skal være en attraktiv arbeidsgiver som engasjerer og der KBNs samfunnsoppdrag, arbeidsoppgavene og kulturen gir arbeidsglede for de ansatte. Dette gjelder både for å tiltrekke seg kandidater med ønskede kvalifikasjoner, men også for at KBN evner å videreutvikle organisasjonen og egne ansatte, og oppnå høyt engasjement og gjennomføringsevne.

KBN innførte i lys av dette satsingen kompetanseløftet i 2021, hvor de ansatte gjennomfører årlige kurs eller etterutdanning for å sikre videre læring og faglig utvikling. Dette fremhever at de ansattes kompetanse er KBNs fremste og viktigste ressurs. Satsingen varte til og med 2024, og har etter dette endret form til kompetansebudsjetter for hver ansatt, i tillegg til flere interne kurs og opplæringstiltak.

Styring av påvirkninger, risikoer og muligheter

Som kompetansebedrift er KBN avhengig av å rekruttere, utvikle og beholde dyktige medarbeidere innen ulike fagområder for å nå sine ambisjoner. KBN må stadig tilpasse seg endringer som drives frem av blant annet teknologi, regulatoriske krav og endrede kundebehov, i tillegg til krav og forventninger fra eiere, andre interessenter og medarbeiderne selv.

KBN ønsker å være en attraktiv arbeidsplass gjennom å ta godt vare på de ansatte og skape et godt arbeidsmiljø, i tillegg til å tilrettelegge for videreutvikling og kompetanseutvikling. Utover å følge relevant lovgivning som skal sikre arbeidstakernes rettigheter, arbeider KBN aktivt med å sørge for trivsel, å opprettholde en kultur for kontinuerlig læring og deling av kunnskap, og å øke mangfoldet i KBN.

VESENTLIG TEMA: Opplæring og utvikling av ansatte

KBN er en kompetansebedrift. Å utvikle sin kompetanse, både til nytte for KBN og den ansatte selv, er en av de viktigste oppgavene til den ansatte. Kompetanseutvikling er derfor et strategisk og viktig satsningsområde for KBN, og KBN jobber langsiktig for å styrke kompetansen til de ansatte innenfor relevante fagområder.

Mye læring skjer gjennom den daglige utførelsen av arbeid og samarbeid mellom ansatte, men det er også mulighet og ordninger for å delta på eksterne konferanser, kurs eller videreutdanninger i tilfeller hvor dette ansees hensiktsmessig.

Arbeidsforhold

Arbeidsforholdene i KBN skal være gode og forsvarlige, og i tråd med gjeldende lover og forskrifter. KBNs likestillingsredegjørelse etter Lov om likestilling og forbud mot diskriminering publiseres på KBNs hjemmesider.

Arbeidsvilkår

KBN tilbyr konkurransedyktige arbeidsvilkår til de ansatte, og alle ansatte inngår i selskapets velferds- og forsikringsordninger. Alle ansatte har også retten til og gis informasjon om muligheten til fagorganisering ved oppstart av arbeidsforholdet.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

HMS er en fellesbetegnelse for det systematiske arbeidet KBN gjør for å sikre et forsvarlig arbeidsmiljø i tråd med gjeldende lover og forskrifter. Arbeidsmiljøet er en samlebetegnelse for de fysiske, psykiske, sosiale og organisatoriske forholdene i KBN, og for å ivareta dette har KBN retningslinjer og rutiner som skal følges. Arbeidsmiljøutvalget (AMU) har en viktig rolle i arbeidet med HMS.

Arbeidsmiljøutvalget har som mål å bidra aktivt i tilrettelegging av et godt arbeidsmiljø og god fysisk helse. Utvalget har regelmessige møter og gjennomfører risikovurdering av helse, miljø og sikkerhet, og vernerunde. KBN har også aktivitetsgrupper som tilbyr og gjennomfører faste helsefremmende og sosiale aktiviteter for KBNs ansatte.

HMS-arbeidet er viktig for å sikre at arbeidsmiljøet er grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon. Arbeidet skal bidra til at ansatte trives og presterer optimalt og for at sykefraværet skal

være så lavt som mulig. Arbeidsmiljøet skal være fullt forsvarlig, jf. Arbeidsmiljøloven § 4-1. Dette innebærer at bedriften skal innrettes og arbeidet organiseres på en slik måte at arbeidstakerne er sikret mot skader på liv og helse så langt dette rent praktisk lar seg gjennomføre.

Administrerende direktør har det overordnede ansvaret for at arbeidsmiljøet i KBN er forsvarlig, og har sammen med verneombudet og AMU ansvar for løpende kartlegging av arbeidsmiljøet i forhold til risikoforhold, helsefare og velferd, i tillegg til å iverksette nødvendige tiltak. Ansatte skal gjennom sin medvirkningsplikt bidra til at det skapes et godt og sikkert arbeidsmiljø.

Balanse mellom arbeid og fritid

De ansatte skal ha en forsvarlig arbeidsbelastning, og HR-funksjonen og avdelingslederne følger opp gjennom året at ingen ansatte har en for høy arbeidsbelastning. I tillegg følges utviklingen i sykefravær, og den ansattes opplevelse av balansen mellom arbeid og fritid blir også undersøkt i den årlige medarbeiderundersøkelsen.

Balansen mellom arbeid og fritid, inkludert den ansattes opplevelse av balansen, følges opp i løpende dialog mellom den ansatte og nærmeste leder, og som del av medarbeidersamtaler og i medarbeiderundersøkelser.

Likebehandling og like muligheter for alle

Likestilling og mangfold

KBN jobber for høy grad av inkludering og mangfold. Det skal skapes et arbeidsmiljø hvor alle blir sett, respektert, og verdsatt for den man er, og det jobbes med å skape et mangfold blant KBNs ansatte. Både i ansettelsesprosesser og gjennom ansettelsesforholdene jobbes det med diskrimineringsgrunnlag som blant annet kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk og kombinasjoner av disse grunnlagene. Hos KBN skal de ansatte ha lik lønn for likt arbeid.

Det gjøres målrettet arbeid i ansettelsesprosesser for å trekke til seg en variasjon av søkere. Spesielt stillinger innenfor fagområdene finans og IT er det utfordrende å tiltrekke seg kvinnelige søkene.



Retningslinjer

KBN har etablert retningslinjer som beskriver hva KBN forventer av de ansatte, og hva de ansatte kan forvente av KBN, se beskrivelse av de mest relevante temaene i personelhåndboken nedenfor. Det er administrerende direktør som er ansvarlig for implementering og oppfølging av retningslinjer innenfor HR-området.

KBNs etiske retningslinjer

KBNs etiske retningslinjer beskriver hvilken atferd som er forventet at de ansatte. De etiske retningslinjene beskrives nærmere i kapitlet G1 Forretningsatferd.

Personelhåndboken

Personelhåndboken ligger tilgjengelig for alle ansatte på intranettet. Nedenfor er noen av de mest relevante temaene i håndboken oppsummert:

Ansettelse: Retningslinjer og generell informasjon om relevante lovregler og interne retningslinjer, rutiner og sjekklister, fortrinnsrett, midlertidig ansettelse, innleie og deltidsansatte, arbeidsavtale og stillingsinstruks, introduksjon av nyansatte og prøvetid..

Arbeidstid og ferie: Generell informasjon om arbeidstid, fleksitid, overtid og overtidbelastning, hjemmekontor, reisetid, retningslinjer for timeregistrering, ferie og avspasering.

Lønn, goder, ordninger og arbeidsutstyr: Retningslinjer for lønn og lønnsprosesser, foreldrepenger, forsikringer, lønn ved fravær, andre goder og ordninger, og arbeidsutstyr.

Helse, sykdom og permisjon: Retningslinjer og generell informasjon om rettigheter og plikter ved egen sykdom og egenmelding og sykemelding, og barns sykdom.

Varsling: Informasjon og varslingsprosess, og lenke til ekstern varslingskanal.

HMS Arbeidsmiljø: Retningslinjer og generell informasjon om arbeidsmiljø og HMS. Informasjon om arbeidsmiljøutvalget og dets representanter, og andre roller og ansvar internt i KBN.

Mangfold og likestilling: Informasjon om KBNs arbeid, mål og plikter med tanke på mangfold og likestilling. Kapitlet gir spesifikke retningslinjer for hvordan man skal unngå diskriminering i ansettelsesprosesser og gjennom arbeidsforholdet.

Kompetanseutvikling: Rutiner og generell informasjon om kompetanseutvikling, leder og medarbeiderutvikling, medarbeidersamtaler og god ledelse. KBN er en kompetansebedrift.

Reise, utlegg og representasjon: Rutiner og veiledning for reise, utlegg og representasjon, miljøvennlige reiser, kredittkort og miljøvennlig innkjøpsveileder.

Opphør av arbeidsforhold: Fratredelsesrutiner ved oppsigelse og pensjon. Ansvaret for fratredelsesrutiner ligger hos HR. Sjekkliste ved fratreden benyttes.

Menneskerettigheter

Som arbeidsgiver respekterer KBN grunnleggende menneske- og arbeidstakerrettigheter, og ivaretar anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet. Personalhåndboken gir informasjon og veiledning om ordninger, regler og rutiner og om hvordan KBN arbeider systematisk for et forsvarlig arbeidsmiljø. KBN er bundet av to tariffavtaler med to fagforeninger som bidrar til grundig regulerte arbeidsvilkår, som fremmer god dialog, og som bidrar til å sikre arbeidstakerrettighetene for de ansatte i KBN. Arbeidsmiljøloven og nasjonale regler mot diskriminering gir et godt rammeverk for arbeidslivet i Norge. KBN er også en kompetansebedrift med kontorbasert arbeid med svært få HMS-hendelser.

KBN arbeider aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Styret har vedtatt overordnede retningslinjer for bærekraft som fastslår at arbeidet med mangfold og likestilling skal være integrert i KBNs personalpolitikk og følges opp i alle deler av virksomheten. KBN skal ha en inkluderende kultur hvor alle

ansatte har like rettigheter og muligheter og møtes med respekt. Arbeidet med likestilling og diskriminering er ytterligere beskrevet i likestillingsredegjørelsen på KBNs nettsider.

Involvering og dialog med egne ansatte

De ansatte er KBNs viktigste ressurs, og KBN er derfor opptatt av å ha en god oppfølging og dialog med den enkelte ansatte. KBN benytter følgende arenaer for å legge til rette for medvirkning fra ansatte:

- Årlige medarbeidersamtaler inkludert midtveissamtale mellom den ansatte og nærmeste leder. Samtalen er arena for å følge opp tema som er særskilt viktig for den ansatte.
- Årlig medarbeiderundersøkelse.
- Ansattrepresentanter i styret og arbeidsmiljøutvalget, styringsgruppe for pensjon, verneombudet og fagorganisasjonene.
- Ansattrepresentanter i interne prosjekter som omhandler de ansatte.
- Varslingskanaler.
- Årlige drøftinger med ansattrepresentanter i henhold til lov og avtaleverk.
- Vernerunde.
- Løpende dialog gjennom bruk av intranett, Finances-poster i felleskanaler, og allmøter.

De vanligste temaene det kommuniseres om med de ansatte er trivsel, tilrettelegging, arbeidsforhold, arbeidsvilkår, inkludering og likestilling, opplæring og utviklingstilbud, og generell selskapsinformasjon.

Direktør for forretningsstøtte og HR-sjef representerer KBN som arbeidsgiver i dialogen med tillitsvalgte, i Arbeidsmiljøutvalget og andre sammenhenger hvor KBN har kontakt med egne ansatte, og skal ivareta de ansattes medvirkning.

Varslingskanal

KBN aksepterer ikke mobbing, trakassering, og fysisk, psykisk og seksuell voldsutøvelse. Dette forebygges gjennom generelle tiltak i arbeidsmiljøet, og personalhåndboken beskriver varslingsrutiner. Den ansatte kan varsle gjennom ulike kanaler, internt i KBN til arbeidsgiver eller verneombud, tillitsvalgt eller arbeidstakers advokat, til KBNs eksterne varslingskanal (PwC) eller til offentligheten gjennom offentlig tilsynsmyndighet eller annen offentlig myndighet. Det finnes elektronisk varslingskanal tilgjengelig for alle ansatte på KBNs intranettsider, og det er som nevnt også mulig å bruke ekstern varslingskanal betjent av ekstern aktør. Det blir gitt informasjon om varslingskanaler og rutiner som del av den årlige opplæringen i KBNs etiske retningslinjer.

Se også kapittel [G1 Forretningsatferd](#) for mer informasjon om varslingsrutiner.

Tiltak knyttet til opplæring og utvikling av ansatte

KBN er en kompetansebedrift, og en viktig del av KBNs strategi er at organisasjonen skal fornye sin kompetanse for å være relevant og skape verdier for kundene i fremtiden. Det er imidlertid også viktig å fornye og øke kompetanse for å unngå operasjonelle hendelser og motvirke operasjonell ineffektivitet. I KBN er det relativt få ansatte og hver enkelt ansatt sitter på unik kompetanse. Det er derfor viktig at den enkelte ansatte vedlikeholder og utvikler kompetanse som er relevant innenfor sitt fagfelt (dybde), og for KBN i sin helhet (bredde).

Fra 2021 til og med 2024 har KBN hatt en ordning som har blitt kalt kompetanseløftet hvor det har vært krav til at alle ansatte skal gjennomføre to dager med opplæring i løpet av året, og det har vært strategisk mål om at over 75 pst. av de ansatte skal gjennomføre denne ordningen. Fra 2025 vil ordningen videreføres i et annet format, og det strategiske målet vil erstattes med at det gjennomføres 3 interne kurs i løpet av året. Muligheten til å gjennomføre eksterne kurs, konferanser, og lignende vil videreføres, gjennom blant annet individuelle kompetansebudsjetter, uten at det er knyttet strategiske måltall til gjennomføring.

Resultater og mål

Mål for hvordan vesentlige negative påvirkninger skal håndteres, positive påvirkninger styrkes og vesentlige risikoer og muligheter håndteres

KBN har etablert strategiske mål innen den strategiske pilaren «Kompetanse- og teknologidrevet» som vedrører egen arbeidsstyrke.

Tema	Mål	Resultat 2024
Likebehandling og like muligheter:	Strategisk mål:	
Opplæring og talentutvikling	Andel gjennomført kompetanseløft over 75 pst.	Andel gjennomført kompetanseløft: 77 pst.
Likebehandling og like muligheter:	Strategisk mål:	
Inkludering og mangfold	Kjønnsbalanse over 40 pst.	Kjønnsbalanse: 33pst. kvinner og 67 pst. menn
Arbeidsforhold:	Strategisk mål:	
Trivsel og arbeidsmiljø	Sykefravær under 2,5 pst.	Sykefravær: 2,1 pst.
Arbeidsforhold:	Strategisk mål:	
Trivsel og arbeidsmiljø	Resultat fra medarbeiderundersøkelsen:	Resultat fra medarbeiderundersøkelsen:
	Engasjement over 4,4	Engasjement: 4,5
	Gjennomføring over 4,1	Gjennomføring: 4,0

Opplysninger om foretakets ansatte

I tabellen under oppsummeres karakteristika blant KBNs ansatte, inkludert turnover rate.

Kategori	Kvinner	Menn	Totalt inkludert andel av egen arbeidsstyrke
Antall faste ansatte	28	60	88
Antall midlertidig ansatte	3	4	7
Antall ansatte totalt	31	64	95
Gjennomsnittlig antall faste ansatte i løpet av 2024			85
Antall ansatte som har sluttet			5
Turnover rate			6 pst.

I løpet av 2024 har fem ansatte sluttet ved ordinær oppsigelse, og til sammen har 10 ansatte sluttet i løpet av 2024.

Opplysninger om arbeidstakere i foretakets egen arbeidsstyrke som ikke er ansatt

KBN vil i 2025 jobbe med å kartlegge statistikk for egen arbeidsstyrke som ikke er ansatt.

Kollektivavtalers dekning og dialog mellom partene i arbeidslivet

49,4 pst. av alle ansatte er fagorganisert, men alle ansatte er omfattet av selskapets inngåtte tariffavtaler selv om de ikke er organisert.

Mangfoldsparemetre

I tabellene under oppsummeres fordeling mellom aldersgrupper og stillingsnivå, fordelt på kvinner og menn.

Antall ansatte aldersfordelt	Kvinner	Menn	Totalt	Andel av egen arbeidsstyrke
Under 30 år	5	10	15	16 pst.
Mellom 30 og 50 år	18	37	55	58 pst.
Over 50 år	8	17	25	26 pst.

Antall ansatte etter stillingskategori	Kvinner	Menn	Totalt	Andel av egen arbeidsstyrke
Ledergruppen	4	4	8	8 pst.
Mellomledere/fagspesialister	2	12	14	15 pst.
Faglige ansatte	19	44	63	66 pst.
Administrativt ansatte	3	0	3	3 pst.
Studenter	3	4	7	7 pst.

KBN jobber for høy grad av inkludering og mangfold. Det gjøres målrettet arbeid i ansettelsesprosesser for å trekke til seg en variasjon av søkere. Spesielt til stillinger innenfor fagområdene frontfinans, risikostyring og teknologi er det utfordrende å tiltrekke seg kvinnelige søkere.

	Kvinner (andel)	Menn (andel)	Totalt
Styremedlemmer	5 (56 pst.)	4 (44 pst.)	9

KBN oppfyller kravene til kjønnsfordeling i styret, og har over flere år hatt en likeverdig fordeling i styret.

Gjennomsnittslønn

I tabellen under oppsummeres gjennomsnittslønn for kvinner og menn i KBN.

Gjennomsnittlig kompensasjon	Kvinner	Menn	Totalt
KBNs ansatte	1 042 650	1 206 250	1 142 327

Alle bankens ansatte mottar lønn som følger utviklingen i samfunnet.

Ytelser

Alle ansatte er dekket av lovpålagte sosiale ordninger gjennom stat eller norsk lov, og inngår i kollektiv personalforsikringsordninger, helse- og reiseforsikring og tilbud om helsekontroll gjennom KBN.

Personer med funksjonsnedsettelse

KBN har ikke fått innrapportert fra noen ansatte at de har funksjonsnedsettelse. Det er ikke en plikt for de ansatte til å rapportere inn funksjonsnedsettelse.

Parametre for opplæring og kompetanseutvikling

I tabellen under oppsummeres statistikk for oppfølging av kompetanseutvikling, og gjennomført kompetanseutvikling.

Kategori	Kvinner	Menn	Totalt	Andel av egen arbeidsstyrke
Ansatte som har deltatt i regelmessige prestasjons- og karriereutviklingssamtaler	31	64	95	100 pst.
Faste ansatte som har gjennomført kompetanseløftet, hvorav	18	45	63	77 pst.
Gjennomsnittlig tidsbruk på opplæring og utvikling per ansatt			16 timer	

Det har i 2024 vært god deltakelse i Kompetanseløftet, og KBN nådde sitt mål om over 75% gjennomføring blant de ansatte.

Parametre for arbeidsmiljø

I tabellen under oppsummeres statistikk for sykefravær og arbeidsulykker.

Andel ansatte dekket av selskapets helse- og sikkerhetsstyringssystem basert på lovkrav og /eller standarder eller retningslinjer	100 pst.
Sykefravær	2,1 pst.
Antall dødsfall som følge av arbeidsrelaterte skader og arbeidsrelatert sykdom	0
Antall registrerbare arbeidsrelaterte ulykker	0
Hendelsesfrekvens av registrerbare arbeidsrelaterte ulykker	0 pst.

Parametre for balanse mellom arbeid og fritid

I tabellen under oppsummeres ansatte som har rett til foreldrepermisjon og antall ansatte som har tatt foreldrepermisjon i løpet av året.

	Kvinner	Menn	Totalt
Andel ansatte med rett til foreldrepermisjon			100 pst
Antall ansatte som tok foreldrepermisjon	1	3	4

Parametre for godtgjøring (lønnforskjell og samlet godtgjøring)

I tabellen under oppsummeres gjennomsnittslønn for kvinner og menn, og forholdstallet mellom kvinner og menn. Tallene i tabellen under er uten variabel lønn.

Kompensasjon ansatte	Kvinner	Menn	Totalt	Kvinnens andel
Gjennomsnittlig årlig ansattkompensasjon	1 042 650	1 206 250	1 142 327	86 pst.
Administrerende direktør	3 667 142	N/A	3 667 142	N/A
Ledergruppen øvrig	2 015 774	2 067 814	2 041 794	97 pst.
Mellomledere/fagspesialister	N/A	1 408 534	N/A	N/A
Faglig ansatte	937 524	1 065 732	1 011 642	88 pst.
Administrativt ansatte				N/A
Studenter				100 pst.

Som følge av at det kun er to kvinnelige mellomledere/fagspesialister og tre administrativt ansatte har gjennomsnittslønn og forholdstall ikke blitt opplyst om for de to stillingsnivåene.

Årsak til høyere gjennomsnittslønn for menn i stillingsnivå faglig ansatte er at mennene har lenger ansiennitet enn kvinnene.

Forhold mellom kompensasjon for administrerende direktør og øvrige ansatte	
Administrerende direktørs kompensasjon (i kroner)	3 667 142
I pst. av gjennomsnittlig ansattkompensasjon	321 pst.
I pst. av median ansattkompensasjon	322 pst.

Hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd

I tabellen under oppsummeres hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd. Det har ikke vært noen hendelser, klager eller alvorlige menneskerettighetsbrudd i 2024.

Hendelser, klager og alvorlige menneskerettighetsbrudd	
Totalt antall tilfeller av diskriminering, inkludert trakassering	0
Antall klager innsendt gjennom varslingskanaler for selskapets egen arbeidsstyrke	0
Totalt beløp for bøter, straffer eller erstatning for skader som følge av hendelser og klager	0
Antall alvorlige menneskerettighetsbrudd knyttet til selskapets arbeidsstyrke	0
Totalt beløp for bøter, straffer og erstatning for skader knyttet til menneskerettighetsbrudd	0

S3 Påvirkede samfunn

I analysen av dobbel vesentlighet ble det identifisert vesentlig positiv påvirkning knyttet til økonomiske og sosiale rettigheter i lokalsamfunnene. KBN finansierer kommunale og fylkeskommunale investeringer i infrastruktur og velferd. Dette er investeringer som skal stimulere til økonomisk aktivitet, og sosial interaksjon og utvikling. KBNs posisjon som største långiver til kommunal sektor setter KBN i en unik posisjon til å dele kunnskap og kompetanse som kan styrke kundenes økonomiske robusthet. KBN har videre en strategisk ambisjon om å være en ansvarlig långiver som understøtter langsiktig og bærekraftig gjeldsforvaltning i kommunal sektor. Kommunal sektor er inne i en tid med redusert økonomisk handlefrihet og dette kan påvirke KBNs utlånsaktivitet gjennom lavere etterspørsel etter nye lån ([Regjeringa bidreg i ei krevjande tid for kommunane](#)).

Totalt har KBN
375 mrd. kr
i samlet finansiering* til sektoren.

99,7%

av alle landets kommuner er kunder av KBN

50,2%

av all kommunal gjeld (ekskl. gjeld hos Husbanken) er finansiert av KBN

* Samlet finansiering er summen av utlånsporteføljen samt KBNs portefølje av kommuneobligasjoner i likviditetsporteføljen, som inngår som en del av finansieringen av kunder.

Strategi

KBN er den største långiveren til kommunal sektor med en markedsandel på om lag 50 pst. (ekskludert Husbanken). Staten begrunner sitt eierskap i KBN med at dette skal sikre stabil, langsiktig og effektiv finansiering for kommunal sektor.

Å være kundens førstevalg er en viktig pilar i KBNs strategi. KBNs hovedmål er at kundene skal ønske å benytte KBN til langsiktig finansiering av investeringer i velferd, gjennom tilpassede låneprodukter, innsiktsløsninger og tett oppfølging.

KBN skal som største långiver til kommunal sektor sikre finansieringskapasiteten til nye låneopptak, og gi utlån med utgangspunkt i en tilnærming om ansvarlig kreditt basert på KBNs kredittmodell. Gjennom å være tett på kundene kan KBN bidra med kunnskap og innsiktsløsninger, bl.a. basert på kredittmodellen, for å ivareta økonomisk bærekraft i kommunal sektor i Norge.

Utlånspraksis og kredittvurdering

KBNs kredittstrategi for utlånsvirksomheten, retningslinjer for utlån og prinsipper for kredittvurdering av kundene setter premisser for oppfølgingen av kundene og hvilke vurderinger som skal gjøres i forbindelse med inngåelse, fortsettelsesvurdering av kundeforhold og ved nye låneopptak. Retningslinjene og prinsippene er viktige styringsdokumenter for hvordan KBN skal utøve sin rolle, dele kunnskap og bidra til utvikling av kompetanse og økonomistyring, samt gode beslutninger hos kundene. Risiko for negativ påvirkning som følge av feil og mangelfull informasjon reduseres gjennom klare retningslinjer for hvordan og hvilke råd de kundeansvarlige kan gi kundene.

Menneskerettigheter

KBNs forretningsmodell og strategi skal bidra til at kommunesektorens sosioøkonomiske forhold bevares og styrkes, og på denne måten bidra til oppfyllelse av Artikkel 22 av Menneskerettighetene: Enhver har som medlem av samfunnet rett til sosial trygghet og har krav på at de økonomiske, sosiale og kulturelle goder som er uunnværlige for ens verdighet og den frie utvikling av hans personlighet, blir skaffet til veie gjennom nasjonale tiltak og internasjonalt samarbeid i samsvar med hver enkelt stats organisasjon og ressurser.

Kontakten med berørte lokalsamfunn

KBNs kunder er kommunal sektor ved administrasjonen hos de ulike kundene. Dette innebærer at alle steder i Norge der det gjennomføres prosjekter og investeringer som er finansiert av KBN er berørte lokalsamfunn. Dette utgjør små og store steder og byer i alle landets kommuner (og fylker), og kan sågar være utenfor tettsteder i forbindelse med vann og avløp og annen infrastruktur. Administrasjonen hos KBNs kunder (heretter kalt kundene) vil være legitime representanter for det berørte lokalsamfunnet. Alle lån fra KBN er knyttet til finansiering av investeringer som enten er direkte vedtatt i kommunestyre eller fylkesting eller indirekte gjennom godkjente lånegarantier. KBNs finansiering er dermed direkte underlagt vedtak og prioriteringer i folkevalgte organer.

Kundeansvarlige, kundesenteret og utlånsdirektøren er i kontinuerlig dialog med kundene, men med hyppigst kontakt ved initiering og gjennomføring av nytt låneforhold. Det gjennomføres årlige kundeseminarer og kundeundersøkelser, og det er et mål at over to til tre år skal det være møter med alle kommuner og fylkeskommuner som ønsker dette. KBN har en egen kanal for klager fra kunder, og ekstern varslingskanal er tilgjengelig gjennom KBNs nettside. Tilbakemeldinger gjennom kundedialog, resultater fra kundeundersøkelser under forventning og eventuelle varslingsaker vil følges opp umiddelbart. Utlånsdirektør er operasjonelt ansvarlig for oppfølgingen av og kontakten med berørte lokalsamfunn (kundene), men føringer settes av ledergruppen og styret.



Styring av påvirkninger, risikoer og muligheter

KBN har som største långiver til kommunal sektor et ansvar for å bidra til ansvarlig gjeldsforvaltning for at kundene skal opprettholde og oppnå en vedvarende økonomisk bærekraft og framtidig mulighet til å investere i velferdstilbud som stimulerer til økonomisk aktivitet og sosial interaksjon.

En utfordrende økonomisk situasjon i kommunal sektor

Kommunal sektor er inne i en tid med redusert økonomisk mulighetsrom, redusert tilgang på arbeidskraft og en vesentlig økning i antall/andel eldre over 80 år. I mange kommuner er det i tillegg en reduksjon i antall barn, og antall i arbeidsfør alder. Det har skjedd et skifte fra en periode med gode økonomiske resultater og oppbygging av disposisjonsfond i kommunesektorens regnskap, til en periode med svakere økonomiske resultater og redusert soliditet ([Regjeringa bidreg i ei krevjande tid for kommunane](#)). Til tross for tiltak i kommuneøkonomien (blant annet ekstra overføringer fra staten og kutt i kommunebudsjetter) og endring i inntektssystemet hvor de skattesvake kommunene favoriseres vil den økonomiske utviklingen i de

kommende årene trolig bli svak og alle kommuner og fylkeskommuner vil gå gjennom en periode med stor grad av omstilling.

Denne økonomiske situasjonen vil påvirke kundenes økonomiske mulighetsrom og de prioriteringer som gjøres. Dette kan innebære redusert investeringsaktivitet og dermed påvirke etterspørselen etter nye lån. Samtidig kan omstillingen også utløse investeringer gjennom omstrukturering for eksempel fra skole til eldreomsorg, slik at effekten på gjeldsvekst og etterspørsel er sammensatt. Gjennom å være en frempå og ansvarlig långiver kan KBN dele kunnskap og kompetanse med kommunal sektor, og være en støttespiller for kundene. Hvordan KBN skal etterleve dette er beskrevet i avsnittet *Økonomisk bærekraft* nedenfor.

Økonomisk bærekraft

Økonomisk bærekraft handler om å sikre at økonomisk vekst og utvikling kan opprettholdes for å sikre trygghet for mennesker og samfunn over tid. Det betyr også å ta ansvar for en stabil, lønnsom og etisk forsvarlig økonomisk vekst, slik at dagens økonomiske utvikling ikke går på bekostning av fremtidig utvikling, samtidig som en evner å levere tilstrekkelige tjenester til innbyggerne. I en kommunal sammenheng betyr det å ivareta budsjett og regnskap i balanse, tilstrekkelige disposisjonsfond og en gjeldsgrad som er håndterlig over tid. KBN tilbyr stabil, langsiktig og effektiv finansiering til kommuner, fylkeskommuner og selskaper som utfører kommunale oppgaver. Staten som eier forventer at KBN oppfyller rollen som tilrettelegger for bærekraftig omstilling og økt verdiskaping, basert på sin begrunnelse for eierskapet av banken. Dette er innebygget i KBNs strategi. KBN tilbyr et bredt spekter av låneprodukter til kommunesektoren, inkludert både grønne og ordinære låneprodukter. KBNs verdiskaping skal balansere økonomiske, sosiale og miljømessige hensyn, slik at avkastning over tid oppnås innenfor bærekraftige rammer.

Som den største långiveren til kommunal sektor har KBN unik kunnskap om lånemarkedet og kommunesektoren, og har dermed mulighet for å dele denne kunnskapen og bidra til utvikling av kompetanse og økonomistyring, og gode beslutninger hos kundene. KBN ønsker å bidra til den langsiktige økonomiske bærekraften hos kundene. Med utgangspunkt i tilnærmingen om ansvarlig kreditt og kredittmodellen vil det framover bli viktigere å støtte kundene til å ta gode og framtidsrettede beslutninger som ivaretar økonomisk bærekraft og sunne lokalsamfunn.

KBN kan gjøre dette gjennom tett oppfølging av kundene og mer spesifikt gjennom vektlegging av økonomisk bærekraft i dialog med kundene, tydelighet og transparens rundt kredittvurdering av kunden og klare forventninger til videre økonomisk utvikling for å fortsette å kunne tilby lån. Dette vil også innebære at det i enkelttilfeller ikke tilbys lån når det vurderes, med utgangspunkt i kredittmodellen, at kunden ikke har forutsetninger for å betjene ytterligere nye låneopptak. Dette vil fremover være viktige oppgaver for KBNs utlånsavdeling for å understøtte langsiktig og bærekraftig gjeldsforvaltning hos kundene.

Tiltak gjennom dialog om KBNs kredittvurdering

Som del av utlånsprosessen gjøres det minst årlig en kredittvurdering av kundene. KBNs kredittmodell gir et godt bilde av kommuner og fylkeskommuners økonomiske stilling. Modellen skal legges til rette for en forsterket økonomisk oppfølging av kundene. Det er tre kategorier av nøkkeltall i modellen, og de er:

1. Finansielle nøkkeltall (80 pst. av total vektning)
2. Demografiske og sosioøkonomiske nøkkeltall (11 pst. av total vektning)
3. ESG (9 pst. av total vektning)

Det er gjennom de finansielle nøkkeltallene man ser et stillbilde av den økonomiske situasjonen hos kundene, og i kombinasjon med demografiske og sosioøkonomiske nøkkeltall gir det en indikasjon på fremtidig utvikling.

Lav score i kredittmodellen vil medføre at en evt lånesak for den aktuelle kunden skal behandles av kredittkomiteen og eventuelt godkjennes av administrerende direktør. For kunder med svakest kredittscore (rød farge) må nye lån eventuelt godkjennes av styret. Dette er for å legge til rette for at KBN på tross av minimal reell kreditt risiko har en kredittvirksomhet på linje med andre banker og i tråd med regelverket, og overvåker kundenes finansielle situasjon (sett bort fra at de ikke kan gå konkurs), men også for å utøve rollen som en ansvarlig aktør som bidrar til forsvarlig gjeldsutvikling i kommunene. Kredittmodellen og vurderingene blir gjort tilgjengelig for kundene i kundeportalen og tas inn i kundedialog for å dele kunnskap og skape tilpasset dialog om den økonomiske situasjonen hos kundene. KBN bidrar om ønskelig også i dialogen med de folkevalgte, enten det er i kommunestyret eller formannskap.

Tiltak gjennom dialog om økonomisk bærekraft og økonomisk utvikling

Som del av utlånsprosessen har KBN også dialog om økonomisk bærekraft og økonomisk utvikling hos kundene, samt i spesielle tilfeller forutsetninger for å kunne fortsette å tilby utlån. KBN har informasjon om økonomisk utvikling, investeringshistorikk og prognoser per kunde og for sektoren totalt sett som kan gi grunnlag for god dialog og diskusjon med kundene, og som kan bidra til utvikling av kompetanse og økonomistyring og gode beslutninger hos kundene.

KBNs visjon er uttrykt som *vi finansierer morgendagens lokalsamfunn*. Dette oppnår KBN gjennom å finansiere kundenes investeringer i nye bygg og rehabilitering av bygg, samt prosjekter innenfor infrastruktur (for eksempel vann og avløp) som bidrar til å øke og videreføre den økonomiske aktiviteten, sosiale interaksjonen og velferden i lokalsamfunnene i Norge. Gjennom kundedialog og kunnskapsdeling har KBN mulighet til å være en frempå kilde til kunnskap og innsikt som synliggjør på overordnet nivå hvilke finansiering- og investeringsbeslutninger som har blitt gjort historisk. Dette kan være informasjon som kan være nyttig for kundene å ta med seg inn i framtidige beslutninger.

Resultater og mål

Tema	Mål	Resultat 2024
Mål knyttet til økonomisk bærekraft	Det er ikke utarbeidet definerte mål knyttet til økonomisk bærekraft	<p>Som en stor aktør som er tett på kundene og med viktigste oppgave å tilby kommunene stabil, langsiktig og effektiv finansiering har KBN et ansvar for å understøtte en langsiktig og bærekraftig gjeldsforvaltning. Gjennom å være frempå og tett på kunden ønsker KBN å bidra til økt bevissthet om finansiell utvikling og problemstillinger, og tilgjengeliggjøre informasjon som kan være godt beslutningsgrunnlag.</p> <p>Gjennom 2024 har KBN jobbet tett på kundene for å understøtte en langsiktig og bærekraftig gjeldsforvaltning som del av sin ordinære drift. KBN vil arbeide med å utarbeide mål for økonomisk bærekraft det kommende året, og utvikle metoder for å måle effekt av tiltak.</p>

G1 Forretningsatferd

I analysen av dobbel vesentlighet ble det innen forretningsatferd identifisert vesentlig påvirkning knyttet til selskapskultur og korrupsjon og bestikkelser, og vesentlig risiko knyttet til bestikkelser og korrupsjon og rutiner for håndtering av varslere. IT- og cybersikkerhet ble identifisert som selskapsspesifikt tema, og er omtalt i dette kapitlet.

Styring av påvirkninger, risikoer og muligheter

KBN er et av Norges største finansforetak målt ved balansestørrelse, med over 550 milliarder kroner i forvaltningskapital. Utlån til kommunal sektor finansieres ved at KBN låner penger direkte i kapitalmarkedet. KBN er i dag en av de største norske innlånerne i internasjonale kapitalmarkeder, og har et årlig innlånsbehov på rundt 100 milliarder kroner. KBN har en konservativ risikoprofil og er en av få AAA-ratede finansinstitusjoner i verden. God forretningsatferd er viktig for å opprettholde den sterke posisjonen i markedet og å sikre god tilgang på rimelig og stabil finansiering, sikring og likviditetsstyring.

Etiske retningslinjer og forretningskultur

KBNs etiske retningslinjer (Code of Conduct) er retningsgivende for atferden som er forventet av de ansatte. Det er styret som vedtar de etiske retningslinjene, og alle ansatte skal ha kunnskap om disse. Utover de etiske retningslinjene foreligger det også overordnede retningslinjer for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering, bærekraft og markedsatferd. I tillegg finnes det en rekke utfyllende retningslinjer vedtatt av administrerende direktør, som omfatter b.la. varsling, bærekraftige investeringer, hvitvasking og investeringer i KBNs investeringsunivers, som er førende for KBN og de ansattes forretningsatferd.

Det gjennomføres årlig opplæring i sentrale atferdsregler for alle ansatte i regi av complianceavdelingen, og alle ansatte må årlig bekrefte at de har lest og gjort seg kjent med disse.

Direktør for compliance er dokumentforvalter, har ansvar for oppfølgingen av de etiske retningslinjene.

Compliancefunksjonen har en egen leder og funksjonens uavhengighet ivaretas gjennom egen rapporteringslinje til administrerende direktør og styret.

Ledergruppen og styret diskuterer og vurderer selskapskulturen løpende og som del av strategiprosessen. Styret i KBN fastsetter overordnede retningslinjer og den administrative ledelsen utformer mer utfyllende retningslinjer ved behov som fastsettes av administrerende direktør. Retningslinjene gjennomgås årlig.

Atferdsreglene understreker viktigheten av respekt, høy integritet og transparens. Ansatte har ansvar for å handle i henhold til KBNs verdier. Utover atferdsreglene er det en lang rekke andre retningslinjer som også er retningsgivende og skal fremme en sunn selskapskultur. Dette gjelder retningslinjer for bærekraft, for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering, styring av IT og data, risikostyring og internkontroll, egnethetsvurdering, personvern, styring av sikkerhet, markedsatferd, leverandørstyring og informasjonshåndtering.

KBNs godtgjørelsesordning er i hovedsak basert på individuell avlønning. Den individuelle lønnsvurderingen tar utgangspunkt i fastsatte kriterier, der halvparten knyttes til resultater og den andre halvparten til adferd, utvikling og etterlevelse. Ordningen for variabel lønn er knyttet til selskapets resultater og er en kollektiv ordning som belønner felles innsats og resultat.

De fire strategiske pilarene vil påvirke og være førende for selskapskulturen, se kapitlet KBNs strategi 2025-2027 for en beskrivelse av pilarene. De fire pilarene understøttes av KBNs verdier; åpen, ansvarlig og frampå. Verdiene, med ytterligere beskrivelser i underpunkter, gir en mer utfyllende beskrivelse av den ønskede selskapskulturen:

Åpen

- Vi deler vår kunnskap
- Vi er åpne for endring, nye idéer og perspektiver
- Vi har transparent dialog eksternt og internt

Ansvarlig

- Vi tar ansvar for egne leveranser
- Vi viser respekt for hverandres tid
- Vi utviser høy etisk atferd og tenker bærekraft i alt vi gjør

Frampå

- Vi fornyer og utvider vår kompetanse hele tiden
- Vi tar initiativ, kommer med idéer og jobber for å være i forkant
- Vi møter oppgaver med tempo, entusiasme og engasjement

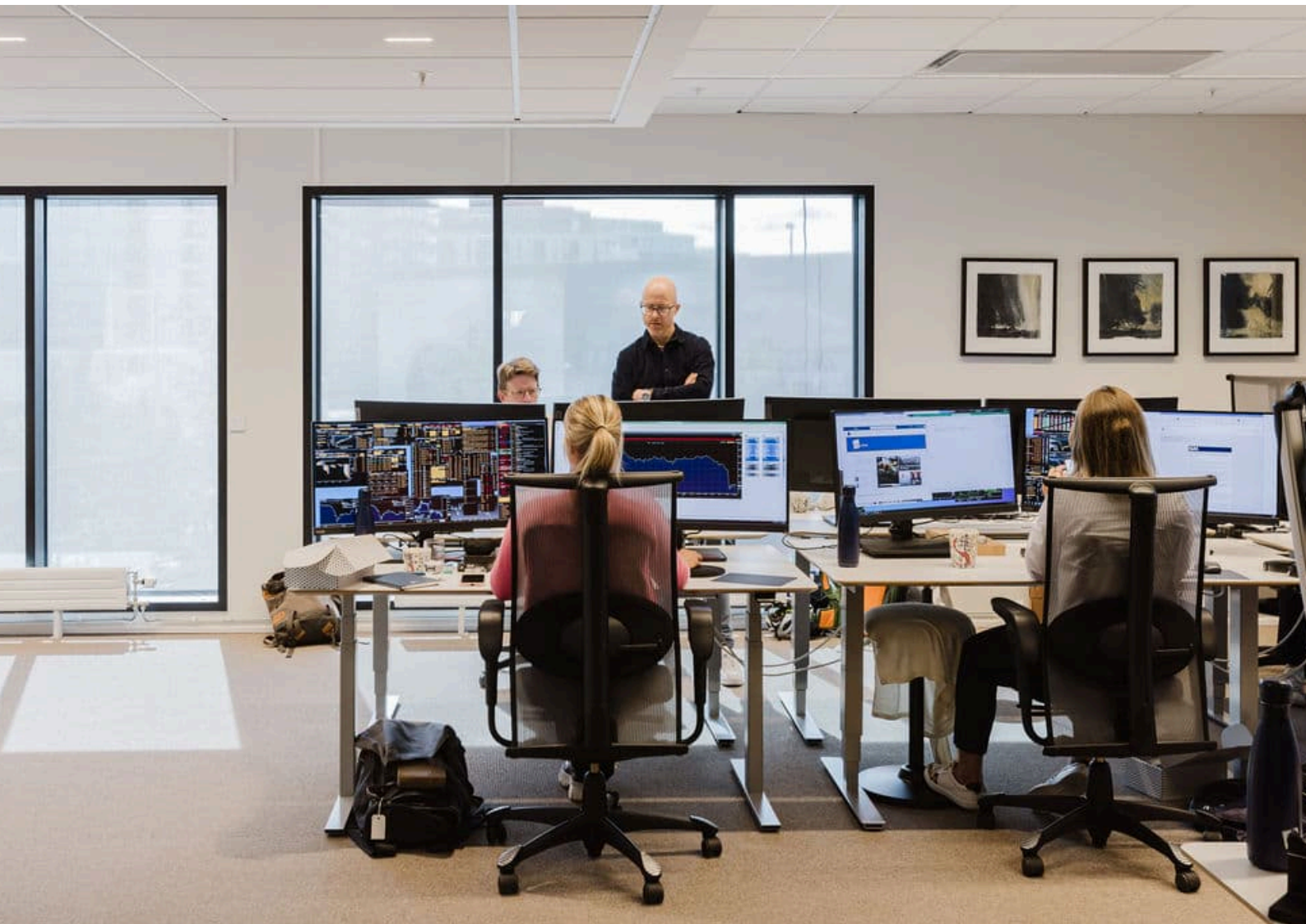
ESG-rating

En av KBNs strategiske pilarer er å være ledende på grønn finans, og KBN har satt et strategisk mål om å ha følgende rating hos de mest relevante ESG-ratingselskapene.

- MSCI: AA
- ISS ESG: B
- Sustainalytics = Negligible

Dette er et mål som kunne blitt plassert under *E1 Klimaendringer*, *S1 Egen arbeidsstyrke*, *S3 Påvirkede samfunn* og *G1 Forretningsatferd*, men KBN har valgt å inkludere dette målet som del av *G1*

Forretningsatferd. Dette har sammenheng med et underforstått ønske om at bærekraft skal gjennomsyre KBNs forretningskultur.



Korrupsjon og bestikkelser

KBN tilbyr utlån til kommunal sektor, og er utpekt av Finansdepartementet som ett av fire systemviktige finansforetak i Norge. For KBN er det viktig å bygge en organisasjonskultur og organisasjonsstruktur som reduserer risikoen for korrupsjon og bestikkelser.

KBNs prosedyrer for å adressere korrupsjon og bestikkelser er først og fremst dekket av de etiske retningslinjene. I tillegg er det egne retningslinjer for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering.

KBNs styringsstruktur er bygget opp slik at andrelinje (Risikostyring og Compliance) er administrerende direktørs kontrollfunksjoner som fører kontroll med aktivitetene og risikostyringen i førstelinjen, mens tredjelinje (internrevisor) er styrets kontrollfunksjon, som gjør en uavhengig vurdering av om KBN er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med krav. Styringsstrukturen skal redusere risikoen

også for forekomst av korrupsjon og bestiktelser. Det er spesielt i avdelingene hvor det utøves stor grad av skjønn mot markedsaktører, at det er risiko for korrupsjon og bestiktelser (i egen virksomhet). Det er implementert kontroller i de ulike avdelingene som skal bidra til å redusere denne risikoen til et akseptabelt nivå.

Antihvitvasking

KBN er rapporteringspliktig etter hvitvaskingsloven, og dermed forpliktet til å gjennomføre tiltak for å forebygge hvitvasking og terrorfinansiering og for å rapportere mistenkelige forhold til myndighetene.

Det skal gjennomføres kundetiltak ved opprettelse av kundeforhold, og løpende gjennom kundeforholdet. De overordnede og utfyllende retningslinjene for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering beskriver hvordan og når kundetiltak skal utføres, og beskriver styringsstrukturen innenfor antihvitvaskingsområdet.

Direktør for teknologi og operasjoner tilhører førstelinjen og er hvitvaskingsansvarlig i KBN iht hvitvaskingsregelverket, mens direktør compliance er etterlevelsansvarlig etter regelverket. Utlånsdirektør tilhører førstelinjen og er ansvarlig for innhenting og verifisering av kundeopplysninger, mens hvitvaskingsansvarlig er ansvarlig for risikoklassifisering av kunder, løpende overvåking av sanksjoner, overvåking av negative medieoppslag og transaksjonsovervåking. Direktør for risikostyring er kontrollfunksjon i andrelinjen med ansvar for å vurdere og rapportere risikonivå på området.

Utlånsavdelingen og seksjon business operations i avdeling teknologi og operasjoner er enhetene som er involvert i kundetiltak, og som er tettest på transaksjoner med kunder. Samtlige ansatte i nevnte avdelinger/seksjoner («at-risk» ansatte / tettest på kundene og dermed størst mulighet til å identifisere indikatorer på mistenkelige forhold) mottar anti hvitvaskingsopplæring hvert kvartal, og tar en årlig test hvor det er krav om 80 pst. riktig for å bestå. Opplæringen er grunnleggende, men også tilpasset for at de ansatte skal være i stand til å gjennomføre kundetiltak i henhold til hvitvaskingsloven, og gjøre gode vurderinger og observasjoner ved gjennomføring av sine normale arbeidsoppgaver med tanke på risiko for hvitvasking og terrorfinansiering. I 2024 har seksjonen grønn finans ikke mottatt samme opplæring som resten av utlånsavdelingen, men det er planlagt tilpasset opplæring fra 2025. Grønn finans er en seksjon i utlånsavdelingen som jobber med å informere om, promotere og attestere grønne utlån i samarbeid med de kundeansvarlige på utlånsavdelingen.

I 2024 ble antihvitvaskingsopplæring for at-risk ansatte utsatt for Q4, og vil gjennomføres i februar 2025.

Styret og ledergruppen får årlig opplæring innenfor anti hvitvasking og terrorfinansiering. Sist opplæring var 16. november 2023. Neste opplæring er planlagt til styremøtet i februar 2025.

Opplæring i etiske retningslinjer og anti-hvitvasking per 31.12.24	Antall	Andel
Gjennomført opplæring i etiske retningslinjer	93	98 pst.
Bekfretet gjennomlesing og forståelse av etiske retningslinjer		
<i>Ansatte</i>	93	98 pst.
<i>Konsulenter</i>	14	78 pst.
At risk-ansatte som har gjennomført anti hvitvasking-opplæring		
<i>Q1</i>	19	83 pst.
<i>Q2</i>	15	71 pst.
<i>Q3</i>	15	63 pst.
<i>Q4</i>	0	0 pst.
At risk-ansatte som har fullført og bestått anti hvitvasking-test	24	100 pst.
Tilpasset opplæring i anti hvitvasking for styret og ledergruppen		
<i>Styret</i>	0	0 pst.
<i>Ledergruppen</i>	0	0 pst.

Meldeplikten ved mistenkelige forhold til Hvitvaskingsansvarlig gjelder styrets medlemmer, ansatte og innleide konsulenter. Ved meldte mistenkelige forhold er det hvitvaskingsansvarlig som beslutter kretsen av personer som skal være med i undersøkelser. Det rapporteres kvartalsvis til styret om status i arbeidet mot hvitvasking og terrorfinansiering, kunder per risikoklasse, og antall rapporter sendt til Økokrim. Rapportering av risiko og etterlevelse gjøres i de ordinære periodiske rapportene til styret.

Vern av varslere

Det er viktig for KBN å ha rutiner som ivaretar varslers rettigheter, og at de ansatte er informert om rutiner for håndtering av varsling. Varsling og varslingsrutinen inngår som del av den årlige opplæringen for alle ansatte i KBNs atferdsregler. Retningslinjene er gjenstand for regelmessig vurdering og revisjon.

Retningslinjene for varsling er utarbeidet med formål om å tilrettelegge for et godt og konstruktivt ytringsklima og for en god varslingskultur i tråd med KBNs verdier. Den beskriver roller og ansvar, definisjoner for varsling, hva som er kritikkverdige forhold, samt hvordan ansatte kan varsle, både internt og eksternt. Direktør compliance forvalter varslingskanalene i KBN, og vil normalt være den som behandler varsler som mottas internt, men sørger også for at det eksisterer en ekstern varslingskanal.

Den som varsler har anledning til å gjøre dette anonymt. Den interne varslingskanalen opprettholder konfidensialitet og oppbevarer kun varslers personopplysninger i den grad det er nødvendig for å behandle varselet. Dersom varsler ønsker anonymitet er det mulig å benytte KBNs eksterne varslingskanal, som man finner både på hjemmesiden og KBNs intranett.

I henhold til retningslinjer for varsling skal den som mottar et internt varsel sørge for forsvarlig og fortrolig behandling. Retningslinjene fastsetter aktivitets- og omsorgsplikt, som vil si at varselet skal behandles innen rimelig tid og i tilstrekkelig grad, og at den som mottar et varsel skal sørge for at den som varsler har et forsvarlig arbeidsmiljø. Som hovedregel slettes opplysninger innen tre måneder etter at en varslings sak er avsluttet. Gjengjeldelse mot den som varsler er forbudt.

Mottatte varsler skal som hovedregel håndteres av direktør for compliance. Den som mottar et varsel kan, dersom forholdet enkelt kan løses av mottaker, håndtere varselet. Dette er i tråd med aktivitets- og omsorgsplikten. Det har ikke vært varslings saker i 2024.

IT- og cybersikkerhet

Kompetanse- og teknologidrevet er en av de fire pilarene i KBNs forretningsstrategi, og innebærer at KBN både skal opprettholde dagens krav til informasjonssikkerhet og være godt rustet til å møte fremtidens teknologiske utvikling.

IT- og cybersikkerhet er viktig for KBN for å beskytte sensitive data, forebygge økonomiske tap, opprettholde tillit i markedet, overholde lovverket, sikre kontinuerlig drift, og unngå å påføre kunder eller handelsmotparter tap eller forstyrrelser som følge av svake sikkerhetsrutiner i KBN. Styret har fastsatt risikoappetitten for operasjonell risiko, inkl. cyber og IT-risiko til å være lav, og det blir prioritert ressurser til risikoreducerende tiltak.

De overordnede retningslinjene for styring av sikkerhet, risikostyring og internkontroll og styring av IT og data setter rammer og krav til styring av IT- og cybersikkerhet. Direktør for teknologi og operasjoner er ansvarlig for rammeverket for sikkerhetsstyringen, og gjennomfører årlig en risiko- og sårbarhetsanalyse («ROS-analyse») for IT- og cyberområdet som er styrende for hvilke handlinger og tiltak som implementeres og gjennomføres for å operere innenfor den fastsatte risikoappetitten for IT-området. Sikkerhetstiltak innenfor IT og cybersikkerhet skal sikre konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet til informasjon og systemer, både fysiske og digitale, som benyttes av KBN.

Samtlige av KBNs kritiske forretningsprosesser og støttefunksjoner er avhengig av IT-systemer og tjenester, og det er derfor viktig at alle ansatte har grunnleggende kunnskap om og praktiserer gode sikkerhetsrutiner. KBN gjennomfører årlig opplæring i IT- og cybersikkerhet som del av den obligatoriske gjennomgangen av etiske retningslinjer for alle ansatte. Det gjennomføres også IT- og cybersikkerhetsopplæring i form av phishingtester, deltakelse i nasjonal sikkerhetsmåned og quizer.

KBN benytter CIS-controls som teknisk standard for implementering av sikkerhetstiltak. Trusler overvåkes og tekniske sårbarheter lukkes løpende. Det gjennomføres sikkerhetstester på ulike nivåer, herunder ulike inntrengningstester. Internrevisor gjennomfører uavhengige tester og kontroller årlig.

Resultater og mål

Korrupsjon og bestikkelser

I løpet av 2024 har det ikke vært registrerte hendelser eller bøter tilknyttet korrupsjon, bestikkelser eller hvitvasking i KBN. Det er heller ikke kjennskap til hendelser hos aktører i verdikjeden hvor KBN har vært direkte involvert.

Forretningsatferd

Tema	Mål	Resultat 2024
ESG-rating	Strategisk mål:	Strategisk mål:
	ESG-rating:	ESG-rating:
	- MSCI = AA	- MSCI = AA
	- ISS ESG = B	- ISS ESG = C+
	- Sustainalytics = Negligible	- Sustainalytics = Low

Årsberetning 2024

Virksomheten i 2024

Kommunalbanken AS (heretter KBN) er 100 pst. eid av den norske stat ved Kommunal- og distriktsdepartementet, og har forretningsadresse i Oslo, Norge. KBNs rolle er å tilby stabil, langsiktig og effektiv finansiering av kommunesektoren. KBN har også gjennom 2024 hatt en viktig rolle som den største långiveren til kommunal sektor i Norge, med en vekst i samlet finansiering av kunder på 21 mrd. kroner³ for året. Av dette utgjorde utlån 16 mrd. kroner, mens kommuneobligasjoner i likviditetsporteføljen utgjorde 5 mrd. kroner. Ved utgangen av året var KBNs markedsandel basert på samlede finansiering av kunder eks. Husbanken på 50,2 pst.⁴, mot 51,1 pst. ved utgangen av 2023. Lånene har blant annet gått til å finansiere investeringer i skole, helse og omsorg, og vann og avløp.

KBN skal bidra i tilrettelegging for bærekraftig omstilling og økt verdiskaping i kommunesektoren. KBN tilbyr grønne utlånsprodukter for finansiering av prosjekter med en klimaambisjon. Veksten i grønne utlån var på 13 mrd. kroner i 2024, mot 11 mrd. kroner i 2023. Grønne utlån utgjør 18,5 pst. av total utlånsportefølje ved utgangen av 2024. God vekst i finansiering av prosjekter med en klimaambisjon, effektiv drift og høy kundetilfredshet understøtter at KBN utfører sitt samfunnsoppdrag på en god måte.

Bankens kjerneverdier⁵ endte på 1 276 mill. kroner i 2024, mot 1 211 mill. kroner i 2023. Netto renteinntekter endte på 2 253 mill. kroner, mot 2 105 mill. kroner i 2023. Hovedårsaken til økningen er at pengemarkedsrentene har ligget høyere i 2024 enn i 2023. Resultatet for regnskapsåret endte på 1 474 mill. kroner i 2024, mot 1 432 mill. kroner i 2023.

Egenkapitalavkastningen for 2024 var 7,4 pst., mot 7,9 pst. i 2023. Basert på kjerneverdier endte egenkapitalavkastningen 7,2 pst., mot 7,3 pst. i 2023. Styret har fastsatt strategisk mål for egenkapitalavkastningen på minst 7 pst. KBNs egenkapitalavkastning forventes i stor grad å samvariere med rentenivået i markedet.

Strategi, mål og strategiske aktiviteter

Eierskapsmeldingen «Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap – Statens direkte eierskap i selskaper» (Meld. St 6. 2022-2023), legger særlig vekt på bærekraftig verdiskaping, og at staten skal være en aktiv og ansvarlig eier med et langsiktig perspektiv.

I eierskapsmeldingen framgår det at «Staten er eier i Kommunalbanken for å tilby stabil, langsiktig og effektiv finansiering til kommunesektoren», og videre at «Statens mål som eier er høyest mulig avkastning

³ Samlet finansiering er summen av utlånsporteføljen samt KBNs portefølje av kommuneobligasjoner i likviditetsporteføljen, som inngår som en del av finansieringen av kunder.

⁴ KBNs markedsandel basert på sektorkode 6500 i KBNs samlet finansiering delt på totale utlån til samme sektor med utgangspunkt i SSBs K2- rapportering. Utlån fra Husbanken er trukket ut fra beregningen da KBN ikke konkurrerer om disse lånene.

⁵ Resultat etter skatt fratrukket netto urealisert gevinst/(tap) på finansielle instrumenter (i henhold til note 3) etter påregnet skatt ved 25% skattesats, og fratrukket andel tilordnet fondsobligasjonseiere. Resultatmålet inkluderer informasjon om selskapets underliggende drift.

over tid innenfor bærekraftige rammer». Det fremkommer også at statens begrunnelse for å eie Kommunalbanken er tilrettelegging for bærekraftig omstilling og økt verdiskaping i hele Norge. Styrets avkastningsmål og eiers utbytteforventninger, samt kapasitet til å kunne tilby lån, er førende for bankens finansielle planer.

Styret foretar årlig en oppdatering av KBNs strategi. For å oppnå bankens formål har styret fastsatt følgende strategiske pilarer for strategiperioden for 2025-2027:

- **KUNDENS FØRSTEVÅLG:** Vårt hovedmål er at våre kunder skal ønske å benytte KBN til langsiktig finansiering av investeringer i velferd.
- **STERK MARKEDSAKTØR:** KBN skal gjennom en sterk posisjon i kapitalmarkedet nasjonalt og internasjonalt sikre norske kommuner attraktiv finansiering.
- **LEDENDE PÅ GRØNN FINANS:** KBN skal være blant de ledende finansinstitusjonene på grønne finansieringsløsninger og innsikt som bidrar til bærekraftig omstilling og verdiskaping.
- **KOMPETANSE- OG TEKNOLOGIDREVET:** Måten vi jobber på skal fremme læring, kunnskapsdeling og effektiv utnyttelse av teknologi.

Styret vedtar, på bakgrunn av strategien, prioriterte strategiske mål for strategiperioden, og ambisjoner og nøkkelresultater for strategisk utviklingsarbeid som skal prioriteres. KBN benytter OKR (Objectives and Key Results) som målstyringsverktøy i organisasjonen.

Arbeidet med etablering av nye utlånsprosesser og utlånsystemer har vært blant hovedaktivitetene også i 2024. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2025. Gjennomføring av prosjektet er viktig for å oppnå en fornyelse og effektivisering av utlånsprosessen. Det har også i 2024 vært jobbet mye med videreutvikling av kvaliteten i datavarehus og bruk av datavarehus som kilde for rapporter og analyser i KBN. Det er gjennomført aktiviteter knyttet til implementering av ny EU-regulering om digital operasjonell motstandsdyktighet i finanssektoren (DORA), finansieringsprosjekter innen EU-taksonomien, modellutvikling for beregning av finansierte utslipp og videreutvikling av bærekraftsrapportering i henhold til krav etter CSRD.

KBN har i 2024 flyttet til nye lokaler, og har benyttet anledningen til å jobbe med organisasjonsinitiativ som skal sikre at KBN oppnår en ny giv på nytt sted. Free seating og tilpassede arbeidsfasiliteter (aktivitetsbasert kontor) styrker potensialet for effektivt samarbeid på tvers i organisasjonen.

Redegjørelse for årsregnskapet

Styret bekrefter i henhold til regnskapslovens §4-5 at forutsetningen om fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet er avgitt på grunnlag av denne forutsetningen. Det er styrets oppfatning at årsregnskapet med noter per 31. desember 2024 gir en dekkende beskrivelse av bankens finansielle stilling ved årsskiftet. Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS).

Resultat for året

Resultat for regnskapsåret endte på 1 474 mill. kroner, mot 1 432 mill. kroner i 2023.

Tabell: Resultat for regnskapsåret

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Netto renteinntekter	2 253	2 105
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	125	126
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	157	212
Økt/(reduert) avsetning for forventet kreditttap	- 9	- 10
Sum driftskostnader	383	325
Skattekostnad	437	444
Resultat for regnskapsåret	1 474	1 432

Netto renteinntekter utgjorde 2 253 mill. kroner i 2024, mot 2 105 mill. kroner i 2023. Netto renteinntekter fra bankens utlånsvirksomhet er positivt påvirket av høyere pengemarkedsrenter enn i 2023 og av utlånsvekst. Utlånsmarginene har vært relativt stabile gjennom 2024. Netto renteinntekter fra likviditetsforvaltningen gir et moderat bidrag til inntjeningen i 2024, i tråd med forventning. Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester utgjør 125 mill. kroner i 2024, mot 126 mill. kroner i 2023. Bidrag til krisetiltaksfondet er den største kostnadsposten og utgjorde 79 mill. kroner i 2024, mot 82 mill. kroner i 2023.

Tabell: Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Utlån til kunder inkludert sikringsinstrumenter	259	101
Sertifikater og obligasjoner inkludert sikringsinstrumenter	89	- 82
Obligasjonsgjeld og ansvarlig lånekapital inkludert sikringsinstrumenter	- 190	193
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	157	212
Herav netto urealiserte gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	47	120
Herav netto realisert gevinst/(tap) på markedstransaksjoner	110	92

Netto gevinst på finansielle instrumenter utgjorde 157 mill. kroner i 2024, mot 212 mill. kroner i 2023. Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter består av summen av realiserte og urealiserte gevinster og tap. Realiserte gevinster fra markedstransaksjoner utgjorde 110 mill. kroner i 2024, mot en gevinst på 92 mill. kroner i 2023. Urealisert gevinst beløp seg til 47 mill. kroner i 2024, mot 120 mill. kroner i 2023.

Netto urealisert gevinst på fastrenteutlån målt til virkelig verdi og tilhørende sikringskontrakter utgjorde 259 mill. kroner, mot 101 mill. kroner i 2023. Kredittspreadene for norske kommuner er redusert med om lag 5 basispunkter gjennom 2024. Ved utgangen av 2024 er 45 pst. av bankens fastrenteutlån bokført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet, mot 63 pst. ved utgangen av 2023. KBN innførte sikringsbokføring for alle nye fastrenteutlån fra 1. januar 2022. Sikringsbokføring for fastrenteutlån vil over tid redusere porteføljen av fastrenteutlån bokført til virkelig verdi og derigjennom redusere urealiserte verdiendringer i resultatet.

Netto urealisert tap på bankens innlån, ikke hensyntatt endring i egen kredittrisiko, utgjorde 190 mill. kroner i 2024, mot en netto urealisert gevinst på 193 mill. kroner i 2023. I 2023 ble det bokført en realisert gevinst fra tilbakekjøp av ansvarlig lån på 101 mill. kroner. Netto gevinst på bankens likviditetsplasseringer utgjorde 89 mill. kroner, mot et netto tap på 82 mill. kroner i 2023. Herav utgjorde netto urealiserte tap 21 mill. kroner i 2024, mot 72 mill. kroner i 2023.

Tabell: Totalresultat

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Resultat for regnskapsåret	1 474	1 432
Verdiendring på gjeld som skyldes endring i egen kredittrisiko	- 305	484
Aktuarmessig gevinst/tap på pensjonsforpliktelse	11	- 8
Skatt på postene i totalresultatet	73	- 119
Totalresultat for regnskapsåret	1 254	1 789

Totalresultatet endte på 1 254 mill. kroner i 2024, mot 1 789 mill. kroner for 2023. Urealisert tap på gjeld som skyldes endring i egen kredittrisiko på 228 mill. kroner etter skatt, tilskrives endring i kredittspreader på utstedt obligasjonsgjeld. Tilsvarende ble det i 2023 bokført en urealisert gevinst på 363 mill. kroner etter skatt.

Bankens finansielle instrumenter holdes normalt til forfall og verdiendringenes effekt på resultatet reverseres ved en reversering i markedsbevegelsene eller etter hvert som instrumentene nærmer seg forfall.

Tabell: Driftskostnader

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Lønn, arbeidsgiveravgift og sosiale kostnader	149	132
Pensjon	14	12
Administrasjonskostnader og andre driftskostnader	173	139
Avskrivninger	48	43
Sum driftskostnader	383	325

Driftskostnader utgjorde 383 mill. kroner i 2024, mot 325 mill. kroner i 2023. Som følge av oppnådde resultater ble det opptjent 0,8 månedslønn i variabel lønn i 2024, mens det ble opptjent 1,1 månedslønn i variabel lønn i 2023. Administrasjonskostnader og andre driftskostnader er økt med 33 mill. kroner fra 2023. Økningen tilskrives prisvekst og kronesvekkelse, økt aktivitet innen utvikling og forbedring av drift, og innleie av ressurser i påvente av ansettelse. Digitalisering, videreutvikling av digital robusthet og økte regulatoriske krav er medvirkende faktorer til kostnadsveksten.

Forvaltningskapitalen var 568 mrd. kroner per 31. desember 2024, sammenliknet med 522 mrd. kroner ved foregående årsskifte. Økningen skyldes hovedsakelig svekkelse av den norske kronen samt utlånsvekst.

Nøkkeltall soliditet

Tabell: Nøkkeltall soliditet

Per 31. desember 2024	Volum i mrd. kroner	Kapitaldekning	Myndighetskrav
Ren kjernekapital	17,6	18,1 %	14,7 %
Kjernekapital	21,1	21,7 %	16,5 %
Total kapital	21,9	22,5 %	18,9 %

KBN mottok Finanstilsynets vedtak om pilar 2-krav (SREP) den 11. november 2024. Finanstilsynet vedtok at Kommunalbanken skal ha et pilar 2-kapitalkrav som utgjør 1,7 pst. av beregningsgrunnlaget etter pilar 1. Pilar 2-kravet er dermed nedjustert med 0,3 prosentpoeng. Pilar 2-kravet skal dekke risikoer foretaket er utsatt for og som ikke, eller bare delvis, er dekket av de generelle kapitalkravene i pilar 1. Kravet skal oppfylles med minimum 56,25 pst. ren kjernekapital og minst 75 pst. kjernekapital. Kravet trådte i kraft fra 31. desember 2024.

Uvektet kjernekapitalandel er 3,9 pst. ved årsskiftet, mot myndighetsfastsatt krav på 3,0 pst.

Soliditeten i KBN var også ved utgangen av 2024 over de myndighetsfastsatte kravene.

Soliditeten er sensitiv for store svingninger i valutakurser, spesielt amerikanske dollar mot norske kroner, fordi dette påvirker balansens størrelse gjennom omregning til norske kroner. I tillegg vil endring i verdien av utestående valutasikringsinstrumenter medføre bevegelser i kontantsikkerhet som påvirker nøkkeltallene for soliditet. KBN har interne buffere som skal sikre at soliditeten ikke faller under regulatoriske krav som følge av valutasingninger.

Utlån

Markedet for kommunale lån har i 2024, som tidligere år, vært dominert av KBN, KLP og utstedelser direkte i kapitalmarkedet. KBN er den største samlede tilbyder av lån, og den største tilbyderen av lange avdragsbaserte lån. Tidvis har det også i 2024 vært sterk konkurranse mellom de ulike aktørene. Tilstrekkelig og godt forvaltet utlånskapasitet gjennom 2024 sikret bankens kunder tilgang til finansiering.

KBN hadde i 2024 en samlet utlånsvekst på 16 mrd. kroner, tilsvarende 4,5 pst. Ordinær gjeldsvekst i kommunal sektor endte i 2024 på 8,5 pst., mot 7,9 pst. i 2023. Det har også i 2024 vært vekst i kommunenes låneopptak fra Husbanken, hvor lånene brukes til videre utlån til kommunenes innbyggere innenfor startlånordningen. Korrigert for denne veksten ligger gjeldsveksten i 2024 på 8,0 pst., mot 7,2 pst. i 2023. Samlet gjeldsvekst til kommuner og fylkeskommuner og som inngår i beregningen av KBNs markedsandel var i 2024 på 51 mrd. kroner. Dette er en høyere gjeldsvekst enn forventet for året, men må sees i sammenheng med en vesentlig prisoppgang på investeringsrelaterte varer og tjenester. Enkelte større kommuner har hatt en betydelig vekst i sine låneopptak og bidratt til en så sterk samlet kredittvekst i 2024.

Det har i 2024 vært en god etterspørsel etter KBNs lange lån med avdrag. Det har også vært god etterspørsel etter lån med fastrente, noe som antas å være knyttet til gunstige markedsforhold for slike lån gjennom deler av 2024. Som tidligere år har de viktigste områdene for lånefinansiering vært skole, helse og omsorg samt vann- og avløp. Etterspørselen er fordelt på alle grupper av kommuner. Det er de største kommunene og fylkeskommunene som har den største utlånsveksten i KBN også i 2024.

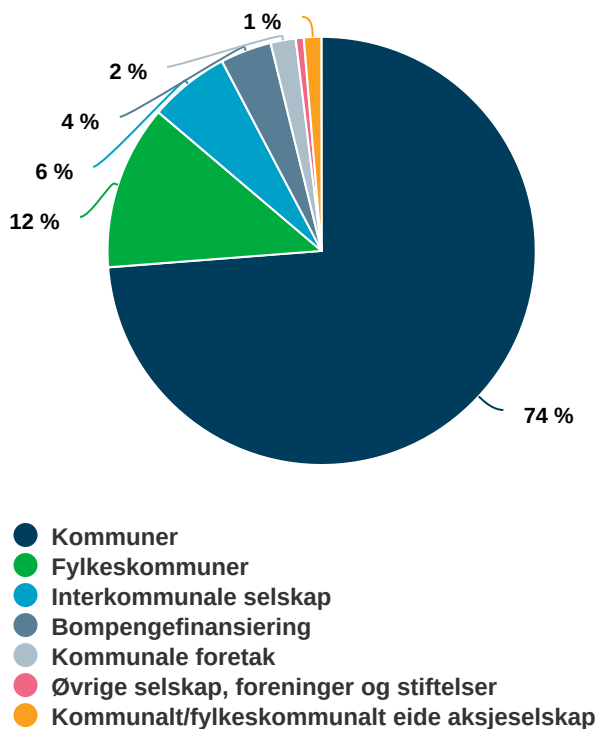
Ved utgangen av 2024 er markedsandelen basert på samlet finansiering av kunder eks. Husbanken på 50,2 pst.⁶, en nedgang fra 51,1 pst. ved utgangen av 2023. Reduksjonen skyldes delvis høy gjeldsvekst i sektoren, men også tidvis sterk konkurranse om nye lån. KBN har et mål om en stabil markedsandel over tid i utlån til kommuner og fylkeskommuner. Ved utgangen av året har KBN utlån til 356 av landets 357 kommuner, alle fylkeskommuner, samt Longyearbyen lokalstyre. I tillegg er en rekke kommunale og interkommunale selskaper og selskaper med kommunal eller fylkeskommunal garanti lånekunder i KBN.

KBNs totale portefølje av grønne lån til klima- og miljøriktige investeringer økte med 25,0 pst., tilsvarende 13 mrd. kroner i 2024 fordelt på 72 ulike prosjekter. Ved utgangen av 2024 har 152 kommuner, 7 fylkeskommuner og totalt 84 andre kunder grønne lån i KBN, og utestående beløper seg til totalt 68 mrd. kroner. Effektene av disse utlånene rapporteres årlig i KBNs miljøeffektrapport. Bankens kriteriesett for grønne utlån oppdateres årlig i tråd med utviklingen i miljøstandarder.

88 pst. av KBNs utlån er lån direkte til kommuner, inkl. kommunale foretak, og fylkeskommuner, slik fordelingen i figuren under viser. 6 pst. av utlånene er til interkommunale selskap, og de resterende 6 pst. av utlånsporteføljen er lån til ulike typer organisasjonsformer, alle med kommunal eller fylkeskommunal garanti, hvorav i overkant av halvparten går til bompengefinansierte veiprosjekter.

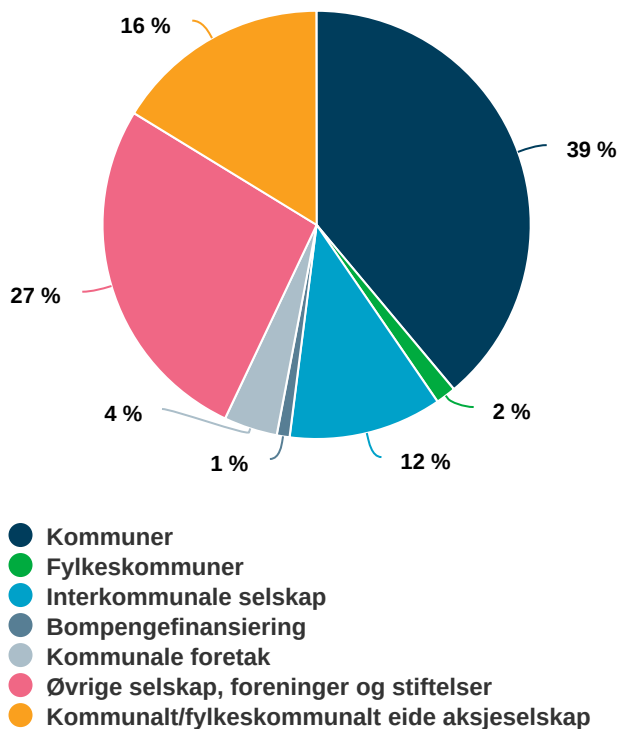
⁶ KBNs markedsandel basert på sektorkode 6500 i KBNs samlet finansiering delt på totale utlån til samme sektor med utgangspunkt i SSBs K2- rapportering. Utlån fra Husbanken er trukket ut fra beregningen da KBN ikke konkurrerer om disse lånene.

Figur: Fordeling av KBNs utlån målt i kroner fordelt på kundekategori



Totale utestående lån fordeler seg på til sammen 917 kunder. Figuren under viser at 44 pst. av kundene målt i antall er kommuner, fylkeskommuner og kommunale foretak. Interkommunale selskap utgjør 12 pst., mens kunder med kommunal eller fylkeskommunal garanti samlet utgjør 44 pst.

Figur: Fordeling av antall kunder innenfor hver kundekategori



Det har ikke vært mislighold av betalinger eller lån i 2024.

Innlån

KBNs kredittrating AAA/Aaa sikrer stabil tilgang til innlån med gunstige betingelser som kommer kommunal sektor til gode. KBN følger en diversifisert innlånstrategi som sikrer god spredning i investorbasen og lav refinansieringsrisiko. Totale nye innlån i 2024 beløp seg til 92 mrd. kroner, mot 77 mrd. kroner i 2023. Banken har hatt god tilgang til finansiering i kapitalmarkedene gjennom 2024.

Europa, USA og Asia er de viktigste innlånsmarkedene for banken. Totalt ble det tatt opp innlån i 8 valutaer både i 2024 og 2023. KBN oppnådde en god valutadiversifisering på innlån gjennom året og andelen innlån denominert i USD er opprettholdt på om lag 55 pst. KBN la ut 3 USD benchmark-obligasjonslån pålydende totalt USD 4,25 mrd. i 2024. KBN opplevde god interesse fra investorene og benchmark-lånene ble betydelig overtegnet. I tillegg opplevde banken god interesse i euro, britiske pund og australske dollar.

KBN er blant de mest aktive norske utstederne av grønne obligasjoner og en av de ledende aktørene i utviklingen av grønn finans i Norden. Grønne obligasjoner finansierer utlån til grønne investeringer hos KBNs kunder. KBNs rammeverk for grønne obligasjoner ble oppdatert våren 2024 og bygger videre på og erstatter tidligere rammeverk fra 2021. Det oppdaterte rammeverket har fått en uavhengig tredjepartsvurdering fra S&P global rating/ CICERO, og fikk samlet sett karakteren «Medium Green». KBN utstedte 5 grønne innlån i 2024 pålydende totalt tilsvarende USD 2 mrd.

KBNs samlede utestående volum av obligasjoner og andre låneopptak ble i 2024 økt fra 438 mrd. kroner til 482 mrd. kroner⁷. Deler av økningen målt i norske kroner skyldes svekkelse av kronen gjennom 2024.

Likviditetsstyring

KBN opererer med en likviditetsbeholdning som over tid skal tilsvare 12 måneders finansieringsbehov inkludert utlånsvekst for kommunesektoren. Likviditetsporteføljen holdes i hovedsak i verdipapirer utstedt av stater, multinasjonale institusjoner og regioner. KBN investerer også i obligasjoner med fortrinnsrett. Likviditetsporteføljen forvaltes ut fra en lavrisiko investeringsstrategi både hva gjelder kreditt- og markedsrisiko. En stor andel av plasseringene gjøres i utenlandsk valuta, derfor vil bevegelser i kronekursen medføre svingninger i størrelsen på likviditetsreserven omregnet til norske kroner. Likviditetsbeholdningen utgjorde 140 mrd. kroner⁸ ved utgangen av 2024, mot 115 mrd. kroner ved utgangen av 2023. Liquidity Coverage Ratio (LCR) på totalnivå og i norske kroner var ved utgangen av året henholdsvis 236 pst. og 97 pst. LCR angir beholdning av likvide eiendeler relativt til netto likviditetsutgang i en situasjon med stress i penge- og kapitalmarkedene 30 dager frem i tid.

Eierstyring og selskapsledelse

Styringen av KBN bygger blant annet på finansforetaksloven, aksjeloven, regnskapsloven, eierskapsmeldingen og anbefalingen fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES). Les om redegjørelsen i kapitlet for [eierstyring og selskapsledelse](#).

Godtgjørelse til ledende ansatte

Styret utarbeider retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte. Retningslinjen vedtas av styret og forelegges generalforsamlingen for godkjenning ved endring eller minimum hvert fjerde år. Lønnsrapport som viser godtgjørelse mottatt av ledende personer forelegges generalforsamlingen for rådgivende avstemming. Rapporten offentliggjøres samtidig med årsrapporten på [bankens nettsider](#).

Risikostyring og internkontroll

KBNs styre har vedtatt retningslinje for risikostyring og internkontroll. Styret fastsetter KBNs risikoappetitt og påser at den er innenfor virksomhetens risikokapasitet. Det foretas en årlig vurdering og eventuell tilpasning av terskelnivåer for risikoappetitt. Styret behandler årlig administrerende direktørs vurdering av internkontrollen.

Risikostyringen skal sikre at forvaltningen av KBNs eiendeler og forpliktelser gjennomføres i henhold til styrets retningslinje for risikostyring og internkontroll, og fastsatt risikoappetitt. Det foretas risikovurdering av vesentlige risikoer for alle bankens virksomhetsområder minst årlig. Stresstester og scenarioanalyser benyttes for å vurdere sårbarheten til bankens mest sentrale risikoområder. Resultatet av stresstestene

⁷ Nominell verdi inkl. over-/underkurs

⁸ Hovedstol

evalueres og tas i betraktning ved fastsettelse av risikoappetitt, kapitalplan og -buffer, gjenopprettingsplan og i utforming av bankens forretningsstrategi.

Styret underrettes regelmessig om foretakets virksomhet, stilling og resultatutvikling. Styret behandler regelmessig administrasjonens vurdering av risiko, etterlevelse og hendelser.

Risikostyringen er etablert i en struktur basert på tre forsvarslinjer som skal sikre systematisk identifisering, vurdering, overvåking og rapportering av risiko i alle deler av virksomheten. Førstelinjeforsvaret gjennomfører operative oppgaver og har ansvar for å styre og kontrollere at aktivitetene gjennomføres innenfor fastsatte rammer og i samsvar med eksternt og internt regelverk. Andrelinjeforsvaret foretar uavhengige risiko- og etterlevelseskontroller, kontrollerer og validerer modeller og avgir uavhengige risiko- og etterlevelsesrapporter. Andre forsvarslinje består av risikostyrings- og compliance-funksjonene. Internrevisor (KPMG) utgjør KBNs tredje forsvarslinje og er styrets uavhengige kontrollorgan.

Det er tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner. Forsikringsdekningen har en beløpsbegrensning på 700 mill. kroner. Primær forsikringsgiver er Tryg Forsikring NUF.

Kapitalrisiko

KBN har lav appetitt for kapitalrisiko. KBNs regulatoriske kapitalrisiko drives av bankens forretningsmessige innretning, balansesammensetning og eksterne forhold som påvirker kapitaldekning. Bankens økonomiske kapitalrisiko består av den aggregerte risiko som egenkapitalen er eksponert overfor (risiko for tap knyttet til markedsrisiko, kredittrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko).

KBN har en strukturert prosess for å beregne sitt kapitalbehov inkludert nødvendige buffer for å sikre at banken har tilstrekkelig kapital ift. sin risikoprofil.

Kredittrisiko

KBN har lav appetitt for samlet kredittrisiko.

KBN har utelukkende utlån til kunder tilknyttet kommunal sektor, noe som innebærer en svært lav risiko for økonomisk tap innenfor utlånsvirksomheten. Dette skyldes blant annet kommunelovens bestemmelser, hvor det er fastslått at kommuner ikke kan gå konkurs. Ved eventuelle finansielle problemer eller presset kommuneøkonomi, vil kommunene settes under statlig oppfølging gjennom register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK). Dette vil i praksis sikre KBN mot tap av akkumulert gjeld og påløpte renter.

KBN forvalter sin likviditet gjennom plasseringer i verdipapirer med høy kredittverdighet, og banken har lav appetitt for kredittrisiko mot likviditetsmotparter.

KBN anvender finansielle derivater for å styre rente- og valutarisiko ved utlån, innlån og likviditetsplasseringer. Motpartsrisikoen knyttet til inngåelse av derivatavtaler reduseres gjennom bruk av

sentral motpart (clearing) og motparter med høy kredittverdighet, der det foretas daglig utveksling av sikkerhet.

Likviditetsrisiko

KBN har svært lav appetitt for likviditetsrisiko. Styringen av likviditetsrisiko ivaretas av bankens interne rammeverk for likviditetsstyring. KBN skal sikre at virksomheten til enhver tid oppfyller sine forpliktelser når de forfaller uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger.

Markedsrisiko inkludert rente- og valutarisiko

KBN har lav appetitt for markedsrisiko og det benyttes finansielle derivater for å sikre all vesentlig eksponering mot rente- og valutarisiko. Gjenværende bidrag til markedsrisiko for KBN er i hovedsak basisrisiko og kredittspreadrisiko. Basisrisiko er risiko for endring i basisspreader mellom to valutatyper som påvirker verdien av sikringskontrakter. Kredittspreadrisiko er risiko for endringer i kredittspreader på eiendeler.

Operasjonell risiko

KBN har lav appetitt for operasjonell risiko. Innenfor operasjonell risikostyring benyttes en helhetlig og systematisk tilnærming til å identifisere risiko, og det foretas regelmessig risikovurdering for alle vesentlige funksjoner. Dette danner grunnlaget for å prioritere ressurser til risikoreducerende aktiviteter. Operasjonell risiko er gjenstand for løpende overvåking og rapportering. Etterlevelsesrisiko, det vil si risiko for manglende etterlevelse av eksternt og internt regelverk, cyberrisiko og risiko for hvitvasking og terrorfinansiering er tre underkategorier av operasjonell risiko som er gjenstand for særskilt rapportering. KBN har svært lav appetitt for etterlevelsesrisiko og risiko for hvitvasking og terrorfinansiering og lav appetitt for cyberrisiko.

Risiko knyttet til miljø, sosiale forhold og forretningsstyring

Sosial forhold og forretningsstyring

KBN reduserer risiko knyttet til sosiale forhold og forretningsstyring i egen virksomhet gjennom god eierstyring og selskapsledelse, god risikostyring og intern kontroll, gode arbeidsforhold tilrettelagt for mangfold og likestilling, og etisk forretningsførsel.

KBN jobber i oppfølgingen av kundene med å skape bevissthet om viktigheten av gode rutiner for internkontroll, herunder habilitet, etikk, varslingsmuligheter, vurdering av risiko for økonomisk kriminalitet, samt stille spørsmål om kundenes krav til og oppfølging av leverandører ifm. anskaffelser av og gjennomføring av bygg- og anleggsprosjekter.

Miljø

KBN står i begrenset grad overfor direkte klimarelatert risiko i egen virksomhet, men er indirekte eksponert gjennom klimarelatert risiko som kommunesektoren står overfor. Det er som nevnt ovenfor fastlagt i kommunelovens § 29-1 at kommuner og fylkeskommuner ikke kan slås konkurs, og følgelig er risiko for tap på utlån som følge av KBNs indirekte klimarelaterte risiko svært lav. KBNs direkte og indirekte klimarelaterte risiko er videre omtalt i kapitlet for bærekraftsrapportering og i TCFD-rapporteringen som publiseres på KBNs hjemmesider samtidig som årsrapporten.

KBN står i begrenset grad overfor direkte naturrelatert risiko i egen virksomhet, men er indirekte eksponert gjennom utlån til kommunesektoren. Kommunesektoren låner penger fra KBN til sine investeringer i bygg, vann og avløp, veier og infrastruktur som kan medføre naturinngrep. Investeringene krever råmaterialer som kan medføre naturinngrep. Kommuner og fylkeskommuner kan ikke slås konkurs, og følgelig er tap på utlån som følge av KBNs indirekte naturrelaterte risiko svært lav.

Risiko knyttet til miljø, sosiale forhold og forretningsstyring i likviditetsporteføljen

KBN har en strategi for likviditetsporteføljen som også hensyntar risiko knyttet til miljø, sosiale forhold og forretningsstyring, og retningslinjer og systemer for rutinemessig screening av porteføljen.

Kommunikasjon og samfunnskontakt

Styret legger vekt på å føre en løpende dialog med bankens sentrale interessenter for å sikre god forståelse for bankens forretningsmodell og rammebetingelser. God og åpen kommunikasjon er viktig for tilliten hos eier, kunder, ratingbyråer, investorer, regulatoriske myndigheter, ansatte og samfunnet for øvrig.

KBNs eksterne kommunikasjon skal blant annet bidra til å belyse problemstillinger som påvirker våre kunder, for eksempel endringer i deres egne eller KBNs rammebetingelser. Inflasjon og renteendringer, grønn finans og kommunenes langsiktige bærekraft i vid forstand har vært sentrale tema i den eksterne kommunikasjonen i 2024. Det er avholdt en rekke kundeseminarer og -webinarer innen blant annet disse temaene. Viktigheten av en bærekraftig gjeldsforvaltning i kommunal sektor har blitt vektlagt i den direkte kommunikasjonen mot kundene, blant annet gjennom bankens finansseminarer, det digitale porteføljestyingsverktøyet KBN Finans og bankens nyhetsbrev.

Etikk

Alle ansatte og ledere skal opptre i samsvar med KBNs etiske retningslinjer. Alle ansatte er pliktig å årlig bekrefte at de er kjent med KBNs atferdsregler.

Bærekraftsrapportering

Det har i 2024 blitt foretatt en fornyet dobbelt vesentlighetsanalyse i tråd med kravene i EUs bærekraftsrapporteringsdirektiv, CSRD.

EUs bærekraftsrapporteringsdirektiv, Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), trådte i kraft i EU den 31. juli 2023. Basert på gjeldende lovgiving vil Kommunalbanken AS (KBN) være rapporteringspliktig fra 2025, med første pliktige rapportering i 2026. I 2024 har KBN valgt å tilpasse bærekraftsrapporteringen til kravene i European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Rapporteringen for 2024 vil ikke oppnå full etterlevelse av kravene i standardene, og bærekraftsrapporten for 2024 vil derfor være en overgangsrapport. Europakommisjonen annonserte 26. februar 2025 forslag til forenklinger av CSRD (omnibus). Dersom foreslåtte forenklinger blir vedtatt i EU og videre implementert i norsk lov, vil Kommunalbanken ikke lengre være rapporteringspliktige etter CSRD.

Rapportering i tråd med åpenhetsloven foreligger i KBNs redegjørelse for aktsomhetsvurderinger som offentliggjøres på bankens nettsider.

Organisasjon og medarbeidere

Som kompetansebedrift er KBNs måloppnåelse avhengig av å rekruttere, utvikle og beholde dyktige medarbeidere innen ulike fagområder. KBN må stadig tilpasse seg endringer som drives fram av blant annet teknologi, regulatoriske krav og endrede kundebehov, i tillegg til krav og forventninger fra eiere, andre interessenter og medarbeiderne selv.

KBN ønsker å være en attraktiv arbeidsplass gjennom å ta godt vare på de ansatte og skape et godt arbeidsmiljø, i tillegg til å tilrettelegge for videreutvikling og kompetanseutvikling. Utover å følge relevant lovgivning som skal sikre arbeidstakernes rettigheter, jobber KBN aktivt med å sørge for trivsel, å opprettholde og videreutvikle en kultur for kontinuerlig læring og deling av kunnskap, og å øke mangfoldet i KBN.

Arbeidsforhold i KBN skal være gode og forsvarlige, og i tråd med gjeldende lover og forskrifter. KBNs rapportering i henhold til aktivitets- og redegjørelsesplikten, likestillingsredegjørelsen, offentliggjøres på bankens nettsider.

Sykefraværet var på 2,1 pst. både i 2024 og 2023. Målet er over tid et sykefravær lavere enn 2,5 pst. Det har ikke vært noen arbeidsrelaterte ulykker verken i 2024 eller 2023.

Disponering av overskudd

Styret i KBN foreslår følgende disponering av overskuddet for regnskapsåret 2024: 700 mill. kroner utbetales i utbytte til eier, 162 mill. kroner utbetales i renter til fondsobligasjonseiere og 612 mill. kroner overføres til annen egenkapital. Det er generalforsamlingen som beslutter utbytteutdelingen. Det foreslåtte utbyttet utgjør 47 pst. av bankens resultat for regnskapsperioden og 55 pst. av kjernerresultatet. Staten har en langsiktig utbytteforventning på om lag 55 pst. av kjernerresultatet etter skatt, gitt tilfredsstillende

kapitaldekning. Utbytte inngår i bankens egenkapital frem til beslutning i generalforsamlingen, men trekkes fra ved beregninger av kapitaldekning.

Utsiktene fremover

Norges Bank gjentok i sitt rentemøte i januar 2025 en forventning om at styringsrenten settes ned til 4,25 prosent i mars og videre til 3,75 prosent innen utgangen av året. Norges Bank uttaler at det fortsatt er behov for en innstrammende pengepolitikk for å dempe prisveksten videre ned til målet på 2 pst. Inflasjonen steg fra januar til februar og var 3,6 pst. ved siste inflasjonsmåling i Norge i mars (per februar 2025), mens kjerneinflasjonen var på 3,4 pst. Norges Banks rentebeslutning i slutten av mars vil avhenge av videre utvikling i økonomiske nøkkeltall, men hvor den økte inflasjonen reduserer sannsynligheten for rentenedsettelse.

Veksten i fastlandsøkonomien i Norge har tatt seg opp gjennom 2024, og forventes å vedvare inn i 2025. Arbeidsmarkedet i Norge er stramt med stabilt lav arbeidsledighet. Lønnsveksten forventes likefullt å avta noe i 2025.

Utsiktene for norsk og global økonomi har styrket seg, men det foreligger fremdeles stor usikkerhet. Usikkerheten rundt Europas forhold til USA har økt betydelig de første ukene i 2025, særlig med hensyn til sikkerhet og det finansielle systemet. Politisk usikkerhet i USA, spesielt etter valget av Trump som president og de påfølgende endringene i administrasjonen, vil påvirke forholdet til Europa. Økt økonomisk nasjonalisme og "America First"-politikk kan føre til ytterligere spenninger og usikkerhet i det transatlantiske forholdet. Bekymringene er særlig store for at USA kan innføre høyere tollsatser på europeiske varer, noe som kan redusere Europas og Norges BNP-vekst og skape økonomisk ustabilitet. Norge som en liten og åpen økonomi er avhengig av et fungerende globalt økonomisk rammeverk. I tillegg ser det sikkerhetspolitiske samarbeidet ut til å ta en ny form.

Opprustning av det norske forsvaret vil kreve betydelige ressurser, inkludert en økt etterspørsel etter arbeidskraft. Denne økte etterspørselen kan føre til utfordringer i arbeidsmarkedet, spesielt i sektorer som allerede opplever knapphet på kvalifisert arbeidskraft. Forsvaret vil trenge flere ingeniører, teknikere, logistikere og annet spesialisert personell, noe som kan trekke arbeidskraft bort fra andre viktige næringer som bygg- og anleggssektoren, teknologiindustrien og helsesektoren.

I løpet av 2024 har kredittspredene for kommuneutstedelser i kapitalmarkedet blitt redusert med om lag 5 basispunkter, og de har falt videre i 2025. Den videre utviklingen for kredittspredene er usikker. Forventning om fallende pengemarkedsrenter i 2025, medfører at det igjen kan bli gunstigere for bankens kunder å finansiere sine investeringer gjennom lån.

Sammen med en sterk kostnadsvekst og sviktende skatteinntekter har et økende rentenivå gitt en mer krevende økonomisk situasjon for mange av KBNs kunder. Investeringsbehovet mange steder er fortsatt stort, og gjeldsveksten forventes å vedvare på et høyt nivå i kommende år, men trolig noe ned fra det særlig høye nivået i 2024. Vedlikeholdsetterslep og nødvendige standardhevinger vil fortsatt bidra til investeringsvekst, spesielt innenfor sektorene helse og omsorg, vann og avløp, og samferdsel.

SSBs befolkningsprognoser viser at antallet eldre over 80 år vil doble seg i løpet av 15 år. Økt bruk av velferdsteknologi forventes å medføre at flere kan klare seg selv og bo hjemme lengre. Samtidig er veksten framover så sterk at det vil kreves en radikal endring i hvordan nødvendige omsorgstjenester tilbys. Økte investeringer innenfor helse- og omsorgsområdet vil bidra til at investeringsnivået samlet for KBNs kunder vil holde seg på høye nivåer i de neste årene. SSBs befolkningsprognoser forventer fortsatt lave fødselstall i kommende år, som tilsier et fallende investeringsbehov innenfor skole og barnehage. Tilgang på kvalifisert arbeidskraft er allerede en vesentlig problemstilling for mange kommuner. Framover vil dette i større grad bli et premiss inn i investeringsbeslutninger og som grunnlag for hvordan velferdstjenester skal tilbys til befolkningen.

Klimaendringer, overgangen til et lavutslippssamfunn og krav til redusert nedbygging av natur, vil legge premisser for investeringsbeslutninger gjennom lokalisering av nye bygninger, utforming og gjennomføring av entrepriser, energiløsninger, ressursbruk og materialvalg. En bærekraftig natur- og arealbruk vil få økende betydning framover, som et stadig viktigere premiss for kommunale og fylkeskommunale investeringsbeslutninger.

I sum har de geopolitiske hendelsene nå i starten av 2025 medført stor usikkerhet rundt valutakurser, rentenivå og generell likviditet, men aksjemarkeder, valutakurser og rentemarkeder er fortsatt vel fungerende.

KBN har god tilgang på likviditet og vil fortsette å tilby kundene attraktiv finansiering til kommunale og fylkeskommunale investeringer over hele landet.

Styret takker bankens medarbeidere for godt utført arbeid.

Oslo, 13. mars 2025


Styret og administrerende direktør for Kommunalbanken AS


Brit Kristin Sæbø Rugland
STYRELEDER


Rune Midtgaard
STYRETS NESTLEDER


Eyvind Aven
STYREMEDLEM


Kristine Fausa Aasberg
ANSATTES REPRESENTANT


Nils Gunnar Baumann
ANSATTES REPRESENTANT


Toril Hovdenak
STYREMEDLEM


Ida Espolin Jøhnson
STYREMEDLEM


Ida Texmo Prytz
STYREMEDLEM


Petter Steen Jr.
STYREMEDLEM


Jannicke Trumpy Granquist
ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Årsregnskapet 2024

Resultat

RESULTATREGNSKAP

(Beløp i NOK 1 000 000)	Note	2024	2023
Renteinntekter fra eiendeler målt til amortisert kost		19 557	15 411
Renteinntekter fra eiendeler målt til virkelig verdi		7 375	6 933
Sum renteinntekter		26 931	22 345
Rentekostnader		24 678	20 240
Netto renteinntekter	1	2 253	2 105
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2	125	126
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	3	157	212
Økt/(redusert) avsetning for forventet kredittap	14	- 9	- 10
Sum andre driftsinntekter		41	96
Lønn og administrasjonskostnader	4,5	221	190
Avskrivninger		48	43
Andre driftskostnader	7	115	92
Sum driftskostnader		383	325
Resultat før skatt		1 911	1 876
Skattekostnad	6	437	444
Resultat for regnskapsåret		1 474	1 432
Andel tilordnet aksjonær		1 312	1 301
Andel tilordnet fondsobligasjonseiere		162	131

TOTALRESULTAT

(Beløp i NOK 1 000 000)	Note	2024	2023
Resultat for regnskapsåret		1 474	1 432
Andre innregnede inntekter og kostnader			
<i>Poster som ikke omklassifiseres til resultat</i>			
Verdiendring på gjeld som skyldes endring i egen kredittisiko	18	- 305	484
Aktuarmessig gevinst/(tap) på pensjonsforpliktelse		11	- 8
Herav skatt		73	- 119
Sum andre innregnede inntekter og kostnader		- 220	357
Totalresultat for regnskapsåret		1 254	1 789
Andel tilordnet aksjonær		1 091	1 658
Andel tilordnet fondsobligasjonseiere		162	131

Balanse

(Beløp i NOK 1 000 000)	Note	2024	2023
Eiendeler			
Fordringer på kredittinstitusjoner	<u>8,10,12,20</u>	37 787	36 601
Utlån til kunder	<u>8,9,10,13</u>	367 495	352 226
Sertifikater og obligasjoner	<u>8,9,10,11,15</u>	139 971	114 344
Herav utlånte sertifikater og obligasjoner	<u>15</u>	7 688	0
Finansielle derivater	<u>8,9,10,11,19,20</u>	20 133	16 505
Utsatt skattefordel	<u>6</u>	1 954	2 318
Andre eiendeler	<u>16</u>	303	210
Sum eiendeler		567 644	522 203
Gjeld og egenkapital			
Gjeld til kredittinstitusjoner	<u>8,10,17,20</u>	17 539	5 232
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	<u>8,10,18</u>	26 713	41 318
Obligasjongjeld	<u>8,9,10,11,18</u>	472 917	424 593
Finansielle derivater	<u>8,9,10,11,19,20</u>	27 443	28 505
Annen gjeld	<u>16</u>	177	76
Pensjonsforpliktelser	<u>5</u>	11	25
Ansvarlig lånekapital	<u>8,9,10,11</u>	769	770
Sum gjeld		545 569	500 520
Innskutt egenkapital	<u>22</u>	3 895	3 895
Fondsobligasjoner	<u>23</u>	3 484	3 484
Opptjent egenkapital		14 696	14 305
Sum egenkapital		22 075	21 684
Sum gjeld og egenkapital		567 644	522 203

Oslo, 13. mars 2025


Styret og administrerende direktør for Kommunalbanken AS


Brit Kristin Sæbø Rugland
STYRELEDER


Rune Midtgaard
STYRETS NESTLEDER


Eyvind Aven
STYREMEDLEM


Kristine Fausa Aasberg
ANSATTES REPRESENTANT


Nils Gunnar Baumann
ANSATTES REPRESENTANT


Toril Hovdenak
STYREMEDLEM


Ida Espolin Johnson
STYREMEDLEM


Ida Texmo Prytz
STYREMEDLEM


Petter Steen Jr.
STYREMEDLEM


Jannicke T. Granquist
ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Endringer i egenkapital

2024	Note	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Verdiendringer gjeld egen kredittisiko	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2024		3 895	3 484	59	14 245	21 684
Resultat for perioden		0	0	0	1 474	1 474
Andre innregnede inntekter og kostnader etter skatt - verdiendringer gjeld egen kredittisiko		0	0	- 229	0	- 229
Andre innregnede inntekter og kostnader etter skatt - pensjon		0	0	0	8	8
Renteutbetaling på fondsobligasjon	<u>23</u>	0	0	0	- 162	- 162
Utstedelse av fondsobligasjon		0	0	0	0	0
Utbytte for 2023		0	0	0	- 700	- 700
Egenkapital per 31. desember 2024	<u>22</u>	3 895	3 484	- 170	14 866	22 075

2023	Note	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Verdiendringer gjeld egen kredittisiko	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 1. januar 2023		3 895	2 392	- 304	12 920	18 903
Resultat for perioden		0	0	0	1 432	1 432
Andre innregnede inntekter og kostnader etter skatt - verdiendringer gjeld egen kredittisiko		0	0	363	0	363
Andre innregnede inntekter og kostnader etter skatt - pensjon		0	0	0	- 6	- 6
Renteutbetaling på fondsobligasjon	<u>23</u>	0	0	0	- 101	- 101
Utstedelse av fondsobligasjon		0	1 093	0	0	1 093
Utbytte for 2022		0	0	0	0	0
Egenkapital per 31. desember 2023	<u>22</u>	3 895	3 484	59	14 245	21 684

Kontantstrømoppstilling

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Renteinnbetalinger	26 751	21 671
Renteutbetalinger	-23 392	-19 068
Utbetaling av transaksjonskostnader	- 122	- 129
Utbetaling til drift	- 336	- 285
Betalt skatt	0	0
Netto utbetaling av lån til kunder	-15 805	-25 647
Netto (innbetaling)/utbetaling kortsiktige plasseringer	10 686	1 677
Netto innbetaling/(utbetaling) ved kjøp/salg av verdipapirer	-18 131	1 936
Netto (innbetaling)/utbetaling andre eiendeler	0	- 50
Netto innbetaling/(utbetaling) annen gjeld	- 8	24
Netto (innbetaling)/utbetaling finansielle derivater	32 142	11 435
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	11 784	-8 436
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-45	-34
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	- 45	- 34
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling ved utstedelse av sertifikatgjeld	132 316	152 355
Tilbakebetaling av sertifikatgjeld	-148 789	-134 845
Nedbetaling på leieforpliktelse	- 10	- 8
Innbetaling ved utstedelse av obligasjonsgjeld	91 909	76 935
Tilbakebetaling av obligasjonsgjeld	-86 499	-85 790
Renteutbetaling på fondsobligasjon	- 162	- 101
Utbetaling av utbytte	- 700	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-11 935	8 546
Sum kontantstrøm	- 196	76
Justering for valutakursendringer	83	29
Netto kontantstrøm etter valutakursendringer	- 113	105
Konter og kontantekvivalenter per 1. januar	356	251
Netto endring i konter og kontantekvivalenter	- 113	105
Konter og kontantekvivalenter ved utgangen av perioden	243	356
Herav		
Fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	243	356
Gjeld til kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	0	0

Noter til årsregnskapet

Regnskapsprinsipper

Selskapsinformasjon

Kommunalbanken AS (heretter KBN) er et norsk aksjeselskap som har som formål å yte lån til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre selskaper med kommunal garanti som utfører kommunale oppgaver. Selskapets forretningskontor er i Filipstad Brygge 1, Oslo. KBN er heleid av den norske stat ved Kommunal- og distriktsdepartementet.

Grunnlag for utarbeidelse av årsregnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med IFRS® Accounting Standards som er vedtatt av EU. Regnskapet bygger på historisk kost prinsippet bortsett fra finansielle eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi.

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Selskapets funksjonelle og presentasjonsvaluta er norske kroner (NOK). Balanseposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved bruk av valutakurs på balansedagen. Resultatposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved bruk av valutakurs på transaksjonstidspunktet. Effekter fra valutaomregning av hovedstol fra ikke-derivative renteinstrumenter i utenlandsk valuta og fra opptjente og påløpte renter og over-/underkurs er i resultatregnskapet presentert netto. Tilsvarende verdiendringer fra valutaderivater anvendt som sikringsinstrument i økonomisk sikring av nevnte valutaeksponering, er presentert netto sammen med omregningsdifferanser fra sikringsobjektet.

Estimater og skjønnsmessige vurderinger

Utarbeidelse av regnskapet i samsvar med IFRS krever at ledelsen anvender estimater og skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger som påvirker bokførte verdier av eiendeler og gjeld, og inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger baseres på historisk erfaring og forventninger om fremtidig utvikling. De viktigste estimatene og vurderingene i årsregnskapet omfatter:

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked eller ikke har tilgjengelige noterte priser på balansedagen fastsettes ved hjelp av verdsettelsesmodeller. Når inndata i verdsettelsesmodeller ikke kan utledes direkte fra observerbare markedsdata, gjør ledelsen vurderinger og bruker forutsetninger knyttet til kredittrisiko og likviditetsrisiko i finansielle instrumenter. Selv om skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger baserer seg i størst mulig grad på faktiske markedsforhold på balansedagen, kan de medføre usikkerhet i regnskapsførte beløp. Ledelsen utviser særlig skjønn ved verdsettelse av instrumenter målt til virkelig verdi i nivå 3 i nivåhierarkiet, se note 9.

Finansielle instrumenter

INNREGNING OG FRAREGNING

Innregning av finansielle eiendeler og derivater skjer når foretaket blir part i instrumentets kontraktmessige bestemmelser, altså på avtaletidspunktet. Innregning av finansielle forpliktelser skjer på oppgjørstidspunktet. Innregnet beløp for finansielle eiendeler og forpliktelser som ikke er klassifisert til virkelig verdi over resultat inkluderer i tillegg transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen. Når kravene til sikringsbokføring med virkelig verdisikring er oppfylt, vil KBN innregne den kumulative virkelig verdiendringen til den finansielle forpliktelsen (sikringsobjektet) fra avtaleinngåelse.

Finansielle eiendeler og derivater fraregnes når den kontraktmessige retten til kontantstrømmene utløper eller overføres og det vesentlige av risiko- og fortjenestepotensialet er overført. Finansielle forpliktelser fraregnes når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt. Ved tilbakekjøp av utstedte obligasjoner fraregnes den finansielle forpliktelsen på oppgjørstidspunktet.

KLASSIFISERING OG MÅLING

Klassifisering av finansielle instrumenter foretas på tidspunktet for innregning og bestemmer etterfølgende måling av balanseført verdi. Kategorisering av finansielle instrumenter bestemmes av deres karakter og av forretningsmodellen for forvaltning av de finansielle eiendelene. Detaljerte prinsipper om klassifisering og måling presenteres i note 8 sammen med tabellariske oppstillinger over instrumentene.

VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Alle eiendeler og forpliktelser, som ikke måles til amortisert kost, måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet eller over andre innregnede inntekter og kostnader i totalresultatet. Virkelig verdi er den markedsbaserte prisen som ville blitt oppnådd ved salg av en eiendel eller betalt for å overføre en forpliktelse, i en velordnet transaksjon mellom markedsdeltakere på måletidspunktet. Virkelig verdi er prisen som oppnås under de gjeldende markedsforhold, uansett om prisen er direkte observerbar eller estimert ved hjelp av en annen verdsettingsmetode.

Finansielle instrumenter er kategorisert i virkelig verdi hierarkiet, der nivå inndelingen (nivå 1, 2 eller 3) er basert på observerbarheten til inndataene som benyttes i verdsettelsen. Se note 9 for regnskapsprinsipper for måling av virkelig verdi.

PRESENTASJON AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Generelle motregningsavtaler for finansielle derivater oppfyller ikke betingelsene for motregning, og alle finansielle derivater presenteres brutto i balansen. Kontanter mottatt eller stilt som sikkerhet for derivatesponering som gir rett til motregning ved konkurs, oppfyller heller ikke betingelsene for motregning i IAS 32, og presenteres brutto i balansen som gjeld til eller fordringer på kredittinstitusjoner. Kombinerte gjenkjøps- og gjensalgavtaler hvor vilkårene i GMRA-avtalen (Global Master Repurchase Agreement) utløser plikt til motregning etter IAS 32, presenteres netto i balansen. Se note 20 for detaljer om finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser omfattet av motregning.

Alle finansielle derivater måles til virkelig verdi over resultat og klassifiseres som eiendeler når verdien er positiv, og som forpliktelser når verdien er negativ.

For egen utstedt gjeld som er utpekt målt til virkelig verdi innregnes og presenteres den del av verdiendringen som skyldes endringer i egen kredittrisiko i andre innregnede inntekter og kostnader i totalresultatet, mens resten av verdiendringen presenteres i resultatregnskapet.

FORVENTET KREDITTAP

For finansielle eiendeler klassifisert som målt til amortisert kost innregnes en avsetning for forventet kredittap. Forventet kredittap er basert på instrumentets/lånets eksponering ved mislighold, sannsynlighet for mislighold og tap ved mislighold, alle estimert på rapporteringstidspunktet. Forventet kredittap for instrumenter hvor kredittrisiko ikke har økt betydelig siden førstegangsinnregning reflekteres ved å beregne et tap basert på sannsynlighet for mislighold innenfor de neste 12 måneder. For instrumenter hvor kredittrisikoen har økt betydelig siden førstegangsinnregning reflekteres forventet kredittap ved å beregne et tap basert på en sannsynlighet for mislighold i eiendelens fulle levetid. Se note 14 Forventet kredittap for regnskapsprinsipper for måling av forventet kredittap.

Sikringsbokføring

Banken benytter rente- og valutaderivater i økonomisk sikring av rente- og valutaeksponering i eiendeler og gjeld. KBN anvender IFRS 9 for sikringsbokføring. Når et sikringsforhold tilfredsstillter kriterier for sikringsbokføring og utpekes til sikringsbokføring, behandles det regnskapsmessig som virkelig verdisikring. De sikrede objektene klassifiseres som målt til amortisert kost. Regnskapsprinsippene for sikringsbokføring er beskrevet detaljert i note 11 sammen med den finansielle informasjonen.

Prinsipper for inntekts- og kostnadsføring

Renteinntekter for balanseposter som måles til amortisert kost, inntektsføres etter effektiv rente metoden. For balanseposter som måles til virkelig verdi, herunder rentederivater, resultatføres renter etter hvert som de opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Verdiendringer på derivater som skyldes opptjent eller påløpt rente presenteres som renteinntekt/-kostnad, da derivatene benyttes i økonomisk sikring. Renteinntekter/-kostnader fra finansielle derivater som inngår i sikringsbokføring presenteres sammen med tilhørende renteinntekter/-kostnader fra sikringsobjektet.

Urealiserte gevinster og tap på finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi, verdiendringer knyttet til sikret risiko på sikringsobjekter under sikringsbokføring, og realiserte gevinster og tap på finansielle instrumenter ved salg, resultatføres under «Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter».

Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester kostnadsføres i perioden når tjenesten er levert.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler måles til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Ordinære avskrivninger, basert på kostpris, er beregnet lineært over driftsmidlenes antatte utnyttbare levetid, og restverdien av driftsmidlene antas å være null.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler måles til anskaffelseskost. Øvrige immaterielle eiendeler består av IT systemer og avskrives lineært over levetiden. Dersom den årlige nedskrivningstesten indikerer at eiendelene har falt i verdi, skrives verdien av eiendelen ned, og differanse mellom balanseført verdi og virkelig verdi innregnes i resultatet.

Pensjonsordninger

Banken har en innskuddsbasert pensjonsordning. Innskuddspensjonen innebærer at banken betaler et fast prosentvis innskudd, avhengig av lønn, som sparing til hver ansattes pensjonskonto. Ansatte som var 55 år eller over da ordningen ble endret fra 1. januar 2018 har blitt værende i den tidligere kollektive ytelsesbaserte tjenstepensjonsordningen. Den innskuddsbaserte pensjonsordningen kostnadsføres løpende.

Leieavtaler

Leieavtaler blir behandlet ihht. IFRS 16 Leieavtaler som baserer seg på at det resultatføres avskrivninger for leide eiendeler ("bruksrettseiendelen"), og innregnes samtidig som rentekostnader på leieforpliktelsen. Nedbetaling av hovedstolen og av rentedelen klassifiseres som finansieringsaktiviteter i kontantstrømanalysen.

Skatt

Skatter kostnadsføres når de påløper. Skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultatet og totalresultatet før skatt, og rentekostnader på fondsobligasjoner som innregnes i egenkapitalen. Det korrigeres for midlertidige og permanente forskjeller før årets skattegrunnlag for betalbar skatt framkommer. Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Ved beregning benyttes nominell skattesats. Skatteøkende og skattereduserende forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets skattepliktige resultat), endring i netto utsatt skatt og for lite/mye avsatt betalbar skatt tidligere år.

Selskapet er underlagt finansskatt. Skattesatsen er 25 pst.

Egenkapital

Selskapets egenkapital består av aksjekapital, fondsobligasjon som oppfyller krav til egenkapital og tilbakeholdt overskudd. Utbytte klassifiseres som egenkapital fram til tidspunktet når vedtaket om utbetaling er truffet av generalforsamlingen. Fondsobligasjonen måles til kostpris og betalte renter fratrekkes annen egenkapital.

Segmentinformasjon

Selskapet har bare ett driftssegment. Det foreligger således ikke segmentopplysninger ut over de noteopplysninger som gis om utlån til kunder og virksomheten som helhet, herunder informasjon om geografisk fordeling av utlån, sertifikater og obligasjoner og inntekter fra ulike kategorier av finansielle instrumenter.

Kontantstrømoppstillingen

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter direkte metode og viser kontantstrømmene etter anvendelsesområde. Kontantstrømmer fra derivater anføres til henholdsvis renteinntekter eller renteutbetalinger, mens kontantstrømmer fra utveksling av hovedstol på derivatene føres på linjen netto (økning)/reduksjon i finansielle derivater. Enkelte derivater har periodisk oppgjør av valuta på nominelt beløp, disse inn- eller utbetalingene føres også på netto (økning)/reduksjon i finansielle derivater. Kontantstrømmer fra realiserte og urealiserte valutagevinst/-tap føres på linjen justering for valutakursendringer. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontantbeholdning, fordringer og gjeld på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist.

Nye standarder tatt i bruk, endringer i regnskapsprinsipper eller vedtatte, ikke ikrafttrådte standarder og fortolkninger

Ingen nye standarder har blitt tatt i bruk i 2024. Det har ikke vært vesentlig endring i regnskapsprinsipper gjennom året. Det er ingen relevante standarder og fortolkninger som er vedtatt, men ikke trått i kraft ennå, som har påvirkning på KBNs regnskapsprinsipper i kommende regnskapsår.

Note 1 Netto renteinntekter

(Beløp i NOK 1 000 000)

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Fordringer på kredittinstitusjoner	673	404
Andre pengemarkedsinnskudd	0	11
Utlån til kunder	15 027	11 755
Finansielle derivater, virkelig verdi sikring utlån	636	239
Sertifikater og obligasjoner	3 243	3 002
Finansielle derivater, virkelig verdi sikring sertifikater og obligasjoner	- 22	0
Renteinntekter fra eiendeler målt til amortisert kost	19 557	15 411
Utlån til kunder	1 408	1 398
Sertifikater og obligasjoner	2 043	1 524
Finansielle derivater	3 924	4 011
Renteinntekter fra eiendeler målt til virkelig verdi	7 375	6 933
Sum renteinntekter	26 931	22 345
Gjeld til kredittinstitusjoner	132	0
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	589	417
Obligasjonsgjeld	8 328	6 195
Finansielle derivater, virkelig verdi sikring obligasjonsgjeld	8 753	8 858
Rentekostnader fra gjeld målt til amortisert kost	17 801	15 470
Obligasjonsgjeld	4 448	4 003
Finansielle derivater	2 405	726
Ansvarlig lånekapital	24	41
Rentekostnader fra gjeld målt til virkelig verdi	6 877	4 770
Sum rentekostnader	24 678	20 240
Netto renteinntekter	2 253	2 105

Note 2 Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Kostnader ved banktjenester	23	24
Bidrag til krisetiltaksfond	79	82
Andre transaksjonskostnader	22	20
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	125	126

Note 3 Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter

(Beløp i NOK 1 000 000)

Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	2024	2023
Utlån til kunder ¹	- 972	1 049
Sertifikater og obligasjoner ²	481	1 310
Finansielle derivater	3 866	9 803
Obligasjonsgjeld	-3 218	-11 959
Ansvarlig lånekapital	2	10
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	157	212
Herav netto urealisert gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	47	120
Herav netto realisert gevinst/(tap) på markedstransaksjoner	110	92

¹Endring i virkelig verdi henført til kredittspredendring utgjorde 254 mill. kroner i gevinst i 2024, og 161 mill. kroner i akkumulert tap.
²Endring i virkelig verdi henført til kredittspredendring utgjorde 24 mill. kroner i tap i 2024, og 52 millioner kroner i akkumulert tap.

Spesifikasjon av netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	2024	2023
Utlån til kunder inkludert sikringsinstrumenter	259	101
Sertifikater og obligasjoner inkludert sikringsinstrumenter	89	- 82
Obligasjonsgjeld og ansvarlig lånekapital inkludert sikringsinstrumenter	- 190	193
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	157	212

Spesifikasjon av netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter i virkelig verdi sikring	2024	2023
Utlån	-1 441	243
Finansielle derivater, som sikrer utlån	1 453	-250
Sertifikater og obligasjoner	-18	0
Finansielle derivater, som sikrer sertifikater og obligasjoner	18	0
Obligasjonsgjeld	-2 958	-7 154
Finansielle derivater, som sikrer obligasjonsgjeld	2 878	7 242
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter i virkelig verdi sikring	-68	81

Verdiendringer på gjeld som skyldes endringer i egen kredittrisiko inngår ikke i resultatlinjen netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter som fremkommer i tabellen over. Slike verdiendringer innregnes i andre innregnede inntekter og kostnader som en del av totalresultatet og utgjorde 305 mill. kroner i tap i 2024 og 227 mill. kroner i akkumulert tap. Verdiendringen som fremkommer over for obligasjonsgjeld, er verdiendringer som skyldes endringer i andre faktorer enn egen kredittrisiko.

Endringer i virkelig verdi oppstår som følge av endringer i markedspriser—i hovedsak obligasjonspriser, renter, kredittspreader, basisswapspreader og valutakurser, og reflekteres i balanseført verdi og i resultatregnskapet. Siden KBN tar begrenset valutarisiko og renterisiko, vil effektene av endringer i disse markedsprisene i stor grad være symmetriske på eiendels- og gjeldssiden av balansen og derfor i mindre grad enn for andre markedspriser gi nettoeffekter i resultatet. Fra plasseringer i likviditetsporteføljen, fastrenteutlån og egne utstedte obligasjoner målt til virkelig verdi, kan periodens resultat og totalresultat påvirkes betydelig av endringer i kredittspreader. På samme måte vil også endringer i basisswapspreader kunne gi vesentlige nettoeffekter i resultatet.

KBN sikrer valutarisiko. Bankens retningslinjer krever sikring av all valutarisiko knyttet til posisjoner i utenlandsk valuta. Det kan imidlertid oppstå kortsiktige nettoposisjoner knyttet til resultat- og balanseposter i USD og EUR. KBNs ramme for valutarisiko i disse valutaene er på 1,6 pst. av ansvarlig

kapital. Dette innebærer at netto resultateffekter fra kortsiktige valutakursendringer er begrenset. Effekter fra valutaomregning av hovedstol og renter og over-/underkurs på ikke-derivative renteinstrumenter, er i resultatregnskapet presentert netto. Dette gjelder blant annet sertifikater og obligasjoner og utstedt obligasjonsgjeld og sertifikater. Tilsvarende verdiendringer fra valutaderivater anvendt som sikringsinstrument i økonomisk sikring av nevnte valutaeksponering, er presentert netto sammen med omregningsdifferanser fra sikringsobjektet. I tabellene over er kun effekter fra valutakursendring på virkelig verdiendring og endringer i sikringsverdi presentert.

Note 4 Lønn og administrasjonskostnader

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Lønn	117	105
Arbeidsgiveravgift	27	23
Pensjonskostnader	14	12
Andre ytelser	4	4
Administrasjonskostnader	58	47
Sum lønn og administrasjonskostnader	221	190
<i>Gjennomsnittlig antall årsverk</i>	<i>88,3</i>	<i>82,4</i>

Godtgjørelse til ledende ansatte	2024	2023
Lønn, fast og variabel, og andre ytelser	19,7	19,0
Pensjonskostnader	1,7	1,8
Sum godtgjørelse til ledende ansatte	21,4	20,8
Honorarer til styre og representantskap	2,8	2,6

For ytterligere opplysninger om godtgjørelse til ledende ansatte vises det til lederlønsrapporten for 2024 som er publisert på bankens nettsider.

Revisjonshonorar	2024	2023
Lovpålagte revisjonstjenester	2,7	1,3
Andre attestasjonsoppgaver	0,2	0
Andre tjenester	1,6	1,5
Sum revisjonshonorar eks MVA	4,6	2,8

Note 5 Pensjoner

(Beløp i NOK 1 000)

Foretaket er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Foretaket har pensjonsordning som oppfyller kravene etter denne loven.

KBN har en innskuddsbasert pensjonsordning hos Storebrand Livsforsikring AS.

Innskuddspensjonsordningen har innskuddssatser på 7 pst. for lønn 0-7,1 G og 18 pst. for lønn mellom 7,1 G og 12 G. Det tilbys AFP i privat sektor tilknyttet fellesordningen. Tilhørende forsikringsdekninger inngår i ordningen og omfatter uførepensjonsordning med barnetillegg uten fripoliseoppbygging, barnepensjon og gruppelivsforsikring/dødsfallserstatning. Innskuddsordningen gjelder alle ansatte, med unntak av de som var 55 år eller eldre per 01.01.2018 og ansatte som var delvis uføre eller arbeidsuføre med rett til

sykepenger på tidspunktet for opprettelse av innskuddspensjonsordningene. Disse omfattes av tidligere ordning i KLP, som med 30 års opptjeningstid gir rett til levealdersjustert alderspensjon på 66 pst. av pensjonsgrunnlaget på fratredelsestidspunktet. Ordningen inkluderer også uføre- og etterlattepensjon samt avtalefestet tidligpensjon. Eiendelene i tjenstepensjonsordningen er plassert i en kollektiv portefølje og kan ikke spesifiseres med hensyn på aktivaklasser. KBN hadde en ordning med driftspensjon for lønn over 12G som ble lukket i 2011.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelse for ytelsesordningen inkluderer arbeidsgiveravgift og er vurdert til nåverdien av de fremtidige pensjonsforpliktelser som er opptjent på balansedagen.

Pensjonsforpliktelsene beregnes etter lineær opptjening basert på forutsetninger om diskonteringsrente, framtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, samt forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Periodens pensjonskostnad består av summen av periodens opptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og administrasjonskostnader. Endringer i tidligere perioders pensjonsopptjening (planendring) innregnes i periodens resultat når pensjonsplanen endres. Periodens netto pensjonskostnad resultatføres under lønn og administrasjonskostnader. Endringer i pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidler i ytelsesbaserte ordninger som skyldes endringer og avvik i beregningsforutsetningene (endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger) presenteres i totalresultatet under andre innregnede inntekter og kostnader. For innskuddsordningen er arbeidsgiveravgift presentert som dette i note 4 Lønn og administrasjonskostnader og er således ikke inkludert i pensjonskostnadene nedenfor.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonsforpliktelse og pensjonskostnader ytelsesordninger	31.12.2024	31.12.2023
Diskonteringsrente	3,30%	3,10%
Forventet lønnsvekst	3,50%	3,50%
Forventet G-regulering	3,25%	3,25%
Forventet pensjonsregulering	2,80%	2,80%

KBN har benyttet obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i det norske markedet som grunnlag for å fastsette diskonteringsrenten for 2024 og 2023. De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger når det gjelder demografiske faktorer.

Pensjonskostnader	Kollektiv ytelsesordning/ innskuddsordning		Pensjon over drift	
	2024	2023	2024	2023
<i>Ytelsesordninger</i>				
Nåverdi av årets opptjening	1 103	1 189	0	0
Netto rentekostnad	79	109	649	593
Administrasjonskostnader	97	97	0	0
Arbeidsgiveravgift	180	197	91	84
Sum pensjonskostnader ytelse	1 460	1 592	740	677
<i>Innskuddsordning</i>				
Årets pensjonskostnad	11 531	8 446	0	0
Sum pensjonskostnader resultatregnskapet (ytelse og innskudd)	12 991	10 038	740	677
Estimatavvik via andre innregnede inntekter og kostnader	-10 962	7 287	- 18	1 009
Netto pensjonskostnader	2 029	17 325	723	1 686

Pensjonsforpliktelse	Kollektiv ordning		Pensjon over drift	
	2024	2023	2024	2023
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	142 290	142 622	21 404	21 095
Pensjonsmidler	-154 089	-142 004	0	0
Arbeidsgiveravgift	-1 664	87	3 018	2 974
Netto pensjonsforpliktelse	-13 462	705	24 422	24 069

Endring i pensjonsforpliktelse	Kollektiv ordning		Pensjon over drift	
	2024	2023	2024	2023
Pensjonsforpliktelse per 1. januar	705	3 784	24 069	22 736
Netto pensjonskostnad	-9 502	8 879	723	1 686
Innbetalt premie inkl arbeidsgiveravgift	-4 665	-11 958	- 369	- 353
Netto pensjonsforpliktelse per 31. desember	-13 462	705	24 422	24 069

Endring i virkelig verdi av pensjonsmidler	Kollektiv ordning		Pensjon over drift	
	2024	2023	2024	2023
Virkelig verdi av pensjonsmidler per 1.januar	142 004	131 736	0	0
Renteinntekt	4 337	3 941	0	0
Aktuariell gevinst/tap på pensjonsmidlene	6 310	-1 582	0	0
Administrasjonskostnad	- 97	- 97	0	0
Innbetalt premie	4 088	10 480	324	309
Utbetalinger	-2 553	-2 474	- 324	- 309
Virkelig verdi av pensjonsmidler per 31.desember	154 089	142 004	0	0

Note 6 Skatt

(Beløp i NOK 1 000 000)

	2024	2023
Betalbar skatt på periodens resultat	0	0
Endring i utsatt skatt	364	563
For lav (høy) skattekostnad tidligere år	0	0
Poster over andre innregnede inntekter og kostnader	73	-119
Sum skattekostnad	437	444

Avstemming av effektiv skattesats	2024	2023
Resultat før skatt	1 911	1 876
Beregnet skattekostnad	478	469
Skatt på fondsobligasjon	-41	-25
Effekt av endring i skattesats og ligning for tidligere år	0	0
Permanente forskjeller	0	0
Skattekostnad	437	444
Effektiv skattesats	24%	24%

Utsatt skatt og utsatt skattefordel	2024	2023
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel) per 1. januar	-2 318	-2 885
Endring i utsatt skatt resultatregnskap	437	444
Endring i utsatt skatt, fra poster ført via andre innregnede inntekter og kostnader	-73	119
Endring i utsatt skatt som følge av endring i skattemessig tidfesting for tidligere år	0	4
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel) per 31. desember (25%)	-1 954	-2 318

Midlertidige forskjeller	2024	2023
Anleggsmidler	-5	-4
Leieavtaler	-1	1
Pensjonsforpliktelser	-11	-25
Regnskapsmessige avsetninger	-18	-10
Forventet kreditt tap på gjeldsinstrumenter	-3	0
Gjeldsinstrumenter	9 580	10 790
Finansielle derivater	-7 219	-11 534
Fremlørbart skattemessig underskudd	-10 139	-8 489
Sum midlertidige forskjeller	-7 816	-9 271
Utsatt skatt/(utsatt skattefordel)	-1 954	-2 318

KBN har tidligere mottatt vedtak om endring av ligningene for inntektsårene 2015 til 2021. KBN forventer også å motta tilsvarende vedtak for 2022 og 2023. Endringen gjelder skattemessig periodisering av finansielle instrumenter. Skattemyndighetenes vedtak innebærer en endret tidsfastsettelse av skattemessig inntekt og kostnad, men ingen endring i hva som er skattemessig inntekt og kostnad over instrumentenes totale levetid. KBNs regnskap er avlagt i tråd med Skatteetatens syn. KBN er fortsatt uenig med Skatteetaten om enkelte forhold vedrørende skattemessig periodisering i regnskapet, og deler av endringsvedtakene er påklaget.

Skattemessig periodisering/tidfesting av inntekt/kostnad kan avvike vesentlig fra regnskapsmessig periodisering gjennom instrumentenes løpetid. Det vil dog ikke være forskjell i samlet inntekt/kostnad over instrumentenes levetid. Dette kan medføre volatilitet i midlertidige forskjeller og skattebetalinger. Forholdet vil ikke ha vesentlig effekt for bankens skattekostnad over tid, med unntak av ved endringer i skattesats. Utsatte skattefordeler som oppstår fra midlertidige forskjeller, påvirker imidlertid kapitaldekningen negativt gjennom fratrukk i ren kjernekapital.

Note 7 Leieavtaler

(Beløp i NOK 1 000 000)

KBN har én leieavtale som omfattes av IFRS 16 Leieavtaler. Avtalen gjelder leie av kontorlokaler i Filipstad brygge 1. Rett til bruk-eiendelen er presentert i balansen på linjen andre eiendeler, mens leieforpliktelsen er presentert på linjen annen gjeld. Se note 16 for ytterligere informasjon.

Leieforpliktelse	2024	2023
Under 1 år	9	7
Over 1 år	93	0
Avskrivninger	8	7
Rentekostnad innregnet	4	0
Udiskonterte fremtidige leiebetalinger	2024	2023
1 år	13	7
2 år	13	0
3 år	13	0
4 år	13	0
5 år	13	0
>5 år	58	0

Note 8 Klassifisering av finansielle instrumenter

Regnskapsprinsipper for klassifisering og måling

Klassifisering av finansielle instrumenter foretas på tidspunktet for innregning og bestemmer etterfølgende måling av balanseført verdi. Kategorisering av finansielle instrumenter bestemmes av deres karakter og av forretningsmodellen for forvaltning av de finansielle eiendelene.

Finansielle eiendeler målt til amortisert kost

KBNs forretningsmodell for utlån til kunder og sertifikater og obligasjoner vurderes å være «å holde eiendelene for å motta kontantstrømmer». Når eiendelenes kontantstrømmer kun består av betalinger av hovedstol og rente, og det ikke finnes instrumenter med i stor grad motgående verdiendringer, måles eiendelen til amortisert kost. Nye utlån eller obligasjoner og sertifikater blir gjenstand for en vurdering av om eiendelenes kontantstrømmer kun utgjør avdrag, hovedstol eller rente. Dersom det vurderes at dette ikke er tilfellet skal eiendelen klassifiseres som målt til virkelig verdi. KBNs p.t utlån og Nibor lån måles til amortisert kost. Sertifikater og obligasjoner uten direkte tilknyttet finansielt derivat måles også til amortisert kost. Fordringer på kredittinstitusjoner (kontanter, pengemarkedsinnskudd og stilt kontantsikkerhet) og andre pengemarkedsinnskudd som ikke sikres med et derivat, klassifiseres også som målt til amortisert kost. Andre pengemarkedsinnskudd er innskudd til ikke-finansielle institusjoner. Amortisert kost måles ved bruk av effektiv rente metoden.

Eiendeler klassifisert som målt til amortisert kost kan inngå i virkelig verdisikring. Når virkelig verdisikring kommer til anvendelse, balanseføres verdiendringer som er henførbare til den sikrede risikoen sammen med sikringsobjektet, og regnskapsføres i resultatregnskapet som netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter.

Finansielle eiendeler utpekt til virkelig verdi over resultat (FVO)

Dersom risikoen i utvalgte sertifikater og obligasjoner i likviditetsporteføljen, utlån til kunder med rentebinding og pengemarkedsinnskudd (både til finansielle og til ikke-finansielle institusjoner) er sikret med en derivatkontrakt, er eiendelen ved innregning utpekt til virkelig verdi over resultat for å oppnå samsvarende behandling med tilhørende derivatkontrakter, som måles til virkelig verdi over resultat. Dette medfører reduksjon i måleinkonsistens mellom sertifikater og obligasjoner og utlån til kunder, og finansielle derivater.

Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

Obligasjonsgjeld i form av benchmark-lån og enkelte lån fra institusjonelle investorer i nisjemarkeder utstedt i offentlige kapitalmarkeder, klassifiseres som finansielle forpliktelser målt til amortisert kost og måles til amortisert kost etter effektiv rente metoden. Det samme gjelder obligasjonsgjeld med flytende rente utstedt i amerikanske dollar eller euro, og gjeld til kredittinstitusjoner (mottatt kontantsikkerhet eller lån i pengemarkedet) samt sertifikater og andre kortsiktige låneopptak. En andel av disse finansielle forpliktelsene øremerkes som sikrede objekter og omfattes av reglene for virkelig verdisikring. Den sikrede risikoen er begrenset til renterisiko for forpliktelser i USD, EUR og NOK. Verdiendringer som er henførbare til

den sikrede risikoen i obligasjonslånet balanseføres under obligasjonsgjeld, og regnskapsføres i resultatregnskapet under netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter.

Finansielle forpliktelser utpekt til virkelig verdi over resultat (FVO)

Obligasjonsgjeld som ikke måles til amortisert kost utpekes ved innregning til virkelig verdi over resultat. Dette for å oppnå samsvarende behandling med tilhørende derivatkontrakter, som måles til virkelig verdi over resultat. Dette medfører reduksjon i måleinkonsistens mellom obligasjonsgjeld og finansielle derivater. For obligasjonsgjeld som måles til virkelig verdi innregnes den del av endringen i virkelig verdi som skyldes endring i kredittrisiko på forpliktelsen i andre innregnede inntekter og kostnader i totalresultatet. Resten av verdiendringen innregnes i resultatregnskapet. Note 9 gir utfyllende informasjon om finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultat (FVO).

Finansielle derivater

Finansielle derivater klassifiseres som målt til virkelig verdi, med unntak for derivater øremerket som sikringsinstrumenter i virkelig verdisikringer. Alle finansielle derivater måles til virkelig verdi over resultat og klassifiseres som eiendeler når verdien er positiv, og som forpliktelser når verdien er negativ.

Gjeldens akkumulerte hovedstol per 31. desember 2024, herunder sertifikater og andre kortsiktige låneopptak, obligasjonsgjeld og ansvarlig kapital, utgjør 514 mrd. kroner mot bokført verdi på 500 mrd. kroner.

(Beløp i NOK 1 000 000)

2024	Totalt	Til virkelig verdi			Til amortisert kost	
		FVO	Pliktig målt til virkelig verdi	Virkelig verdi sikring	Utpekt til virkelig verdi sikring	Holde for å motta
Fordringer på kredittinstitusjoner	37 787	0	0	0	0	37 787
Utlån til kunder	367 495	58 136	0	0	71 923	237 436
Sertifikater og obligasjoner	139 971	76 002	0	0	2 152	61 818
Finansielle derivater	20 133	0	18 070	2 063	0	0
Sum finansielle eiendeler	565 386	134 138	18 070	2 063	74 075	337 041
Gjeld til kredittinstitusjoner	17 539	0	0	0	0	17 539
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	26 713	0	0	0	0	26 713
Obligasjonsgjeld	472 917	160 426	0	0	280 955	31 536
Finansielle derivater	27 443	0	16 543	10 900	0	0
Ansvarlig kapital	769	769	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	545 381	161 195	16 543	10 900	280 955	75 788

2023	Totalt	Til virkelig verdi			Til amortisert kost	
		FVO	Pliktig målt til virkelig verdi	Virkelig verdi sikring	Utpekt til virkelig verdi sikring	Holde for å motta
Fordringer på kredittinstitusjoner	36 601	0	0	0	0	36 601
Utlån til kunder	352 226	71 461	0	0	42 274	238 490
Sertifikater og obligasjoner	114 344	66 898	0	0	0	47 446
Finansielle derivater	16 505	0	15 454	1 051	0	0
Sum finansielle eiendeler	519 675	138 359	15 454	1 051	42 274	322 537
Gjeld til kredittinstitusjoner	5 232	0	0	0	0	5 232
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	41 318	0	0	0	0	41 318
Obligasjonsgjeld	424 593	165 165	0	0	240 285	19 143
Finansielle derivater	28 505	0	14 267	14 238	0	0
Ansvarlig kapital	770	770	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	500 419	165 935	14 267	14 238	240 285	65 694

Note 9 Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi

(Beløp i NOK 1 000 000)

Regnskapsprinsipper for måling av finansielle instrumenter til virkelig verdi

Finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi er kategorisert i virkelig verdi hierarkiet. Hvert finansielt instrument grupperes etter følgende nivåfordeling.

Nivå 1

For verdipapirer som omsettes i et aktivt marked med observerbar og regelmessig kursnotering benyttes noterte priser på balansedagen i måling av virkelig verdi. Banken benytter markedspriser levert av internasjonale markedsdatabyråer. De innhentede prisene anses å tilhøre nivå 1 dersom de representerer faktiske markedstransaksjoner for instrumentet.

Nivå 2

For finansielle instrumenter hvor det ikke finnes tilgjengelig observerbare priser i et aktivt marked benyttes noterte priser på lignende instrumenter i et aktivt marked, eller verdsettelsesmetoder der vesentlig input er basert på observerbare markedsdata. Input benyttet inkluderer:

- observerbare markedsrenter, basisspreader, valutakurser, aksjeindekser, aksjekurser, råvareindekser og volatiliteter
- noterte priser og kredittspreader på balansedato på tilsvarende instrumenter fra samme utsteder med ulik løpetid hvor det gjøres justeringer for løpetidsforskjeller
- noterte priser og kredittspreader på balansedato på tilsvarende instrumenter fra samme utsteder i en annen valuta, hvor det gjøres justeringer for basisspread til aktuell valuta
- faktiske handler i identiske instrumenter hvor det gjøres justeringer for endringer i markedsparametere mellom handelsdato og balansedato

- mer likvide instrumenter fra samme utsteder med tilsvarende løpetid som tillegges en likviditetspremie som reflekterer den manglende likviditeten i det aktuelle instrumentet
- potensielle nytstedelser av tilsvarende instrument fra samme utsteder

Nivå 3

Nivå 3 omfatter finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked og hvor virkelig verdi fastsettes ved hjelp av verdsettelsesmetoder der vesentlig input består av ikke observerbare data.

For sertifikater og obligasjoner i nivå 2 og nivå 3 benyttes ofte samme input, men vesentligheten av justeringer av markedsparametere og i hvilken grad justering baseres på observerbare data, bestemmer grupperingen. Annen input som benyttes i verdifastsettelsen inkluderer:

- prisestimer for tilsvarende aktivaklasser fra markedsaktører
- markedsindekser, både obligasjonsindekser og kredittderivatindekser for tilsvarende aktivaklasser
- ikke-bindende prisforespørsler til markedsaktører
- historiske eller teoretiske volatiliteter

Opplysninger om verdsettelsesmetoder

For finansielle instrumenter som blir kategorisert i virkelig verdi hierarkiet over flere perioder, kontrolleres det om det har vært bevegelser mellom nivåene i virkelig verdi hierarkiet, ved hver periodeslutt. De finansielle instrumentenes struktur og egenskaper definerer hvilke verdsettelsesmetoder som benyttes for å fastsette virkelig verdi i nivå 2 og 3. Virkelig verdi av instrumenter uten opsjonselementer fastsettes ved hjelp av en diskonteringsmetode, hvor diskonteringsrenten utledes av relevante observerbare pengemarkedsrenter med tillegg av et kredittpåslag. Dersom slike risikoparametere ikke kan observeres på balansedagen, gjøres det vurderinger og anvendes estimer ved fastsettelse av virkelig verdi. Finansielle instrumenter med opsjonselementer verdsettes ved hjelp av både en diskonteringsmetode og opsjonsprisindeksmodeller som bruker både markedsdata og estimer som parametere. De mest signifikante ikke-observerbare parametere benyttet i verdsettelse i nivå 3 hvor ledelsen gjør vurderinger om anvendte estimer, omfatter estimerte kreditttrisikopåslag for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked.

2024	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån til kunder	0	58 136	0	58 136
Sertifikater og obligasjoner	68 733	1 062	6 207	76 002
Finansielle derivater	0	19 989	144	20 133
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	68 733	79 186	6 351	154 271
Obligasjongjeld	11 046	131 815	17 565	160 426
Finansielle derivater	0	23 248	4 196	27 443
Ansvarlig lånekapital	0	0	769	769
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	11 046	155 063	22 529	188 638
2023	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån til kunder	0	71 461	0	71 461
Sertifikater og obligasjoner	52 667	3 471	10 760	66 898
Finansielle derivater	0	16 151	354	16 505
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	52 667	91 083	11 114	154 864
Obligasjongjeld	11 759	128 495	24 911	165 165
Finansielle derivater	0	25 888	2 618	28 505
Ansvarlig lånekapital	0	0	770	770
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	11 759	154 382	28 299	194 441

Opplysninger om virkelig verdi

Eiendeler og gjeld som måles til virkelig verdi er i tabellen over fordelt på de tre nivåene i verdsettelseshierarkiet, som er beskrevet i regnskapsprinsippene ovenfor.

Alle endringer i virkelig verdi justerer balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser og resultatføres enten på linjen netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter eller på linjen verdiendring som skyldes endring i egen kredittrisiko i andre innregnede inntekter og kostnader i totalresultatet.

Banken har utarbeidet overordnede og utfyllende retningslinjer for verdsettelse som beskriver prinsipper for verdsettelse av finansielle instrumenter. Hovedprinsippet er at virkelig verdi skal måles til verdien eiendelen kan selges for eller gjeld kjøpes tilbake/overføres til. Det skal i så stor grad som mulig benyttes observerbare data i verdsettelsen og gjøres kvalitetssikring mot alternative kilder. Retningslinjene angir også hyppigheten av verdsettelsen av forskjellige instrumenttyper og prosedyrer for kontroll av virkelig verdi.

Utlån til kunder

Nivå 2

I nivå 2 inngår Fastrenteutlån innvilget før 1. januar 2022. Fastrenteutlån innvilges på individuell basis og omsettes ikke i et aktivt annenhåndsmarked. Observerbare markedspriser for det enkelte lån er dermed ikke tilgjengelig etter kontraktsinngåelse. Verdifastsettelsen av slike lån gjøres ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer med diskonteringsrenter utledet av observerbare pengemarkedsrenter og observerbare kredittspreader for norske kommuner på balansedato. For fastrenteutlån med avdragsstruktur tillegges en skjønnsmessig likviditetspremie ved verdsettelsen, men denne utgjør ikke en betydelig del av inputdata i verdsettelsen.

Sertifikater og obligasjoner

Nivå 1

Verdifastsettelse basert på noterte priser i et aktivt marked med flere villige kjøpere og selgere og gir et estimat på virkelig verdi med lavest grad av verdsettelsesusikkerhet (nivå 1). Som input for nivå 1-verdsettelse benyttes priser på sertifikater og obligasjoner stilt av internasjonale datatilbydere, som representerer faktiske markedstransaksjoner. Slike tredjepartspriser benyttes også delvis innenfor nivå 2, men hvor prisen ikke anses å reflektere tilstrekkelig likviditet til å allokere beholdningen til nivå 1.

Nivå 2 og 3

Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner uten tilstrekkelig grad av noterte priser i et aktivt marked på balansedatoen, beregnes ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer med diskonteringsrenter utledet av observerbare pengemarkedsrenter (deler av nivå 2 og nivå 3). Diskonteringsrentene justeres for kreditt- og likviditetsrisiko knyttet til de aktuelle verdipapirene basert på observerbare markedsdata i så stor grad som mulig. Justeringen for kreditt- og likviditetsrisiko foretas for grupper av verdipapirer basert på utsteders rating, valuta, løpetid, underliggende eksponering og geografisk beliggenhet. På hver rapporteringsdato allokeres verdipapirene til sitt respektive nivå. I tilfeller med lite aktivitet i markedet for verdipapiret eller tilsvarende verdipapirer, benyttes i noen grad ikke-observerbare estimerte kredittrisikopåslag. Der dette er vesentlig for verdsettelsen allokeres verdipapiret til nivå 3, noe som reflekterer betydelig usikkerhet knyttet til fastsettelsen av virkelig verdi.

Obligasjonsgjeld

Obligasjonsgjelden målt til virkelig verdi deles inn i tre grupper ut fra hvilket innlånsprodukt og derav lånedokumentasjon som benyttes. De tre gruppene er lån i offentlige nisjemarkeder, private placement lån og retail lån. De to første gruppene er offentlige (noterte) syndikerte lån i ulike valutaer hvor utstedelsens størrelse utgjør den primære forskjellen mellom de to gruppene.

Nivå 1

For noterte lån i offentlige nisjemarkeder eksisterer det noterte priser i et aktivt marked og disse anses å tilhøre nivå 1 med begrenset verdsettelsesusikkerhet.

Nivå 2

For andre lån i offentlige nisjemarkeder finnes det til dels noterte priser, men aktiviteten og likviditeten er noe lav slik at det vurderes at disse tilhører nivå 2, og innehar noe verdsettelsesusikkerhet. Det benyttes en diskontert kontantstrømmodell i verdsettelsen, der input er markedsrenter, noterte priser og priser på sammenlignbare instrumenter justert for forskjeller i løpetid, størrelse og valuta. Priser på nye utstedelser benyttes i tillegg som en viktig indikator i verdsettelsen, samt at banken gjør ikke-bindende prisforespørsler mot meglere.

Nivå 3

Den andre gruppen av utstedte obligasjoner er private placement lån hvor obligasjonens betingelser spesialtilpasses en enkelt investor. Den siste gruppen er retail lån, dvs. lån solgt til ikke-profesjonelle aktører. Obligasjonslånene i disse to gruppene er ikke noterte og omsettes normalt ikke i annenhåndsmarkedet. Noterte/observerbare priser er ikke tilgjengelige for obligasjonen, og normalt benyttes ikke-observerbare data i vesentlig grad i verdsettelsen. Disse innlånstypene er allokert til nivå 3 i verdsettelseshierarkiet, og innehar betydelig usikkerhet knyttet til verdsettelsen. Valg av metode og relevante inndata for verdsettelsen er betinget av obligasjonslånets struktur og vilkår. Alle obligasjonslånene i disse gruppene verdsettes ved hjelp av en diskonteringsmetode, hvor inndata er markedsrenter og kredittpåslag utledet av prisene som stilles til meglere via bankens informasjonskanaler. Kredittpåslaget anses for disse gruppene som en ikke-observerbar parameter, det vil si et estimat, se nedenfor. For obligasjoner med opsjonselementer benyttes i tillegg opsjonsprisingsmodeller, for å beregne forventede kontantstrømmer. I disse tilfellene brukes markedsrenter, valutakurser, aksjekurser eller aksjeindeksverdier og implisitte eller historiske volatiliteter som parametere.

Finansielle derivater

Derivatkontrakter som inngås i virksomheten er unoterte OTC-kontrakter som benyttes i økonomiske sikringer av rente- og valutarisiko samt annen markedsrisiko i obligasjonsgjeld. Derivater benyttes for alle porteføljer inkludert sikring av rente for fastrente utlån. For basisswapavtaler USD-NOK, USD-EUR og EUR-NOK, FX-swapper, renteswapper, FRA-avtaler og ordinære rente- og valutaswapper uten opsjonselementer, fastsettes virkelig verdi ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer. Diskonteringsrenten utledes av observerbare markedsdata som basisspreader og swaprentekurver. Disse kontraktene allokeres til nivå 2, men med til dels stor grad av aktivitet i markedene for nye kontrakter og relevante markedsparametere. Rente- og valutaswapper eller renteswapper som er økonomisk sikring av obligasjonsgjeld med opsjonselementer, verdsettes ved hjelp av en kombinasjon av diskontering av kontantstrømmer og opsjonsprisingsmodeller. Disse allokeres til nivå 3 grunnet vesentlig bruk av ikke observerbare inndata.

Det gjøres analyser av virkelig verdi og periodens verdiendring ved periodeslutt, samt av bakgrunnen for utviklingen i virkelig verdi.

Avstemming av endringer i nivå 3

(Beløp i NOK 1 000 000)	Sertifikater og obligasjoner	Obligasjonsgjeld	Ansvarlig lånekapital	Finansielle derivater
Balansført verdi per 31. desember 2023	10 760	24 911	770	-2 264
Kjøp	2 476	0	0	6
Salg	-1 244	0	0	0
Nye utstedelser	0	2 047	0	0
Nedbetaling	-5 160	-10 673	0	149
Overføring til Nivå 3	1 083	0	0	0
Overføring ut av Nivå 3	-1 919	0	0	0
Netto urealiserte verdiendringer resultatført i perioden	212	1 280	-2	-1 943
Balansført verdi per 31. desember 2024	6 207	17 565	769	-4 051
(Beløp i NOK 1 000 000)	Sertifikater og obligasjoner	Obligasjonsgjeld	Ansvarlig lånekapital	Finansielle derivater
Balansført verdi per 31. desember 2022	6 424	19 580	1 897	-4 138
Kjøp	9 203	0	-1 099	-15
Salg	-1 396	0	0	0
Nye utstedelser	0	6 528	0	0
Nedbetaling	-3 864	-1 655	0	1 238
Overføring til Nivå 3	4 093	0	0	0
Overføring ut av Nivå 3	-3 655	0	0	0
Netto urealiserte verdiendringer resultatført i perioden	-45	459	-28	651
Balansført verdi per 31. desember 2023	10 760	24 911	770	-2 264

Overføringer til og fra nivå 3 skyldes hovedsakelig endring i tilgang på observerbare inndata til verdsettelsesmetoder i perioden. Det er i 2024 overført netto gjeld på 6,7 mrd. kroner fra nivå 1 til nivå 2, og overført netto eiendeler på 0,6 mrd. kroner fra nivå 2 til nivå 1. Overføring mellom nivå 1 og nivå 2 skyldes bedret eller redusert pålitelighet på markedsdata som benyttes i verdsettelsen.

Effekter fra valutaomregning av hovedstol fra ikke-derivative renteinstrumenter i utenlandsk valuta og fra renter og over-/underkurs er i resultatregnskapet presentert netto. Tilsvarende verdiendringer fra valutaderivater anvendt som sikringsinstrument i økonomisk sikring av nevnte valutaeksponering, er presentert netto sammen med omregningsdifferanser fra sikringsobjektet.

Netto urealiserte verdiendringer for utlån, sertifikater og obligasjoner samt ansvarlig lån inngår i resultatregnskapet i netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter, med unntak av urealiserte verdiendringer som skyldes endring i egen kredittverdighet. Urealiserte verdiendringer som skyldes endring i egen kredittverdighet inngår i totalresultatet som andre innregnede inntekter og kostnader.

Beskrivelse av vesentlige ikke-observerbare data benyttet i verdsettingen, innenfor nivå 3

I tilfeller med svært liten eller ingen markedsaktivitet for det relevante instrumentet, baseres verdsettelsen i vesentlig grad på estimater som inndata til modellen. Det vesentligste estimatet omfatter et påslag til den relevante rentekurven. For utstedt obligasjonsgjeld inkluderer påslaget likviditetsrisiko, egen kredittrisiko og markedsrisikoen i det aktuelle valutamarkedet. For sertifikater og obligasjoner som verdsettes ved bruk av modell inkluderer rentepåslaget likviditetsrisiko, kredittrisiko hos utsteder og markedsrisikoen i det aktuelle valutamarkedet. Andre ikke-observerbare inndata omfatter volatiliteter innenfor opsjonsprisinde modeller, der dette er relevant. Utover dette er parameterne som benyttes i verdsettelsen av instrumenter med

opsjonselementer i hovedsak observerbare. Obligasjon med opsjonselement sikres en-til-en med finansielle derivater der opsjonselementet er motgående slik at eksponering fra opsjonselementet elimineres.

Det totale kredittpåslaget og dermed rentekurven er sensitiv for endring i enhver underliggende bestanddel. Ved endring i kredittpåslag, likviditetsrisiko eller markedsrisiko i det aktuelle valutamarkedet, vil dette således påvirke virkelig verdi for instrumentet. Se sensitivitetsanalysen i følgende tabell for virkningen av 10 bp økning av diskonteringsrenten.

Sensitivitetsanalyse nivå 3

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024		2023	
	Bokført verdi	Sensitivitet	Bokført verdi	Sensitivitet
Sertifikater og obligasjoner	6 207	-14	10 760	-20
Fiansielle derivater	-4 051	-7	-2 264	-31
Obligasjonsgjeld	-17 565	7	-24 911	16
Ansvarlig lånekapital	-769	2	-770	3
Total		-11		-32

Sensitivitet i Nivå 3 måles som endring i virkelig verdi av finansielle instrumenter ved 10 bp økning i diskonteringsrenten.

For utstedt obligasjonsgjeld samt ansvarlig lån vil endringer som tilskrives økt kredittpåslag medføre at den urealiserte gevinsten innregnes i andre innregnede inntekter og kostnader i totalresultatet. Endringer som tilskrives økt pengemarkedsrente vil medføre at den urealiserte gevinsten innregnes i resultatregnskapet.

Nivå 3 – urealisert gevinst/(tap) i perioden

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024		2023	
	Balanseført verdi	Urealisert verdiendring	Balanseført verdi	Urealisert verdiendring
Sertifikater og obligasjoner	6 207	40	10 760	57
Fiansielle derivater	-4 051	-1 589	-2 264	-1 270
Obligasjonsgjeld	-17 565	1 455	-24 911	1 403
Ansvarlig lån	-769	2	-770	-92
Total		-92		98

Beløpene i kolonnene urealisert verdiendring i tabellen inngår i linjen netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter i resultatregnskapet, og i andre innregnede inntekter og kostnader i totalresultatet.

Note 10 Finansielle instrumenter målt til amortisert kost

(Beløp i NOK 1 000 000)

	2024		2023	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Fordringer på kredittinstitusjoner	37 787	37 786	36 601	36 599
Utlån til kunder	309 359	309 647	280 765	280 966
Sertifikater og obligasjoner	63 969	64 012	47 446	47 442
Sum finansielle eiendeler målt til amortisert kost	411 116	411 446	364 812	365 007
Gjeld til kredittinstitusjoner	17 539	17 539	5 232	5 232
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	26 713	26 712	41 318	41 303
Obligasjongjeld	312 491	312 489	259 427	259 469
Sum finansiell gjeld målt til amortisert kost	356 743	356 739	305 978	306 004

Opplysninger om nivået innenfor virkelig verdi hierarkiet, for finansielle instrumenter målt til amortisert kost hvor det opplyses om virkelig verdi.

2024	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån til kunder	0	309 647	0	309 647
Sertifikater og obligasjoner	43 640	18 846	1 527	64 012
Sum virkelig verdi av finansielle eiendeler	43 640	328 493	1 527	373 660
Obligasjongjeld	278 784	33 705	0	312 489
Sum virkelig verdi av finansielle forpliktelser	278 784	33 705	0	312 489

2023	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån til kunder	0	280 966	0	280 966
Sertifikater og obligasjoner	39 111	7 772	559	47 442
Sum virkelig verdi av finansielle eiendeler	39 111	288 738	559	328 408
Obligasjongjeld	238 150	21 319	0	259 469
Sum virkelig verdi av finansielle forpliktelser	238 150	21 319	0	259 469

Opplysninger om virkelig verdi på eiendeler og forpliktelser målt til amortisert kost

Utlån til kunder

Utlån til kunder i nivå 2 inkluderer P.t. lån, Nibor-lån og fastrenteutlån. Disse utlånene omsettes ikke i et aktivt marked. Verdsettelsen foretas ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer med diskonteringsrenter utledet av observerbare pengemarkedsrenter og observerbare kredittspreader for norske kommuner. For fastrenteutlån med avdragsstruktur benyttes tilsvarende prinsipper som for fastrenteutlån til virkelig verdi, se note 9 for opplysninger om virkelig verdi måling.

Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater og obligasjoner uten direkte tilknyttet finansielt derivat måles til amortisert kost. Verdsettelsen til virkelig verdi og grupperingen i nivå 1, 2 og 3 følger tilsvarende prinsipper som for sertifikater og obligasjoner som måles til virkelig verdi, se note 9 for opplysninger om virkelig verdi måling.

Obligasjonsgjeld

Obligasjonsgjeld i form av benchmark-lån og enkelte lån fra institusjonelle investorer i nisjemarkeder utstedt i offentlige kapitalmarkeder klassifiseres som finansielle forpliktelser målt til amortisert kost. Det samme gjelder obligasjonsgjeld med flytende rente utstedt i amerikanske dollar eller euro. Verdsettelsen til virkelig verdi og grupperingen i nivå 1, 2 og 3 følger tilsvarende prinsipper som for obligasjonsgjeld som måles til virkelig verdi, se note 9 for opplysninger om virkelig verdi måling.

Note 11 Sikringsbokføring

(Beløp i NOK 1 000 000)

Regnskapsprinsipper for sikringsbokføring

KBN anvender virkelig verdisikring for enkelte økonomiske sikringer av renterisiko ihht. IFRS 9 på obligasjonsgjeld, sertifikater og obligasjoner og utlån til kunder. Virkelig verdisikring benyttes når den økonomiske sikringen tilfredsstiller kravene til sikringsbokføring. Ved inngåelse av sikringsforhold som sikringsbokføres, skjer det en øremerking og dokumentasjon av sikringsforhold og selskapets mål og strategi for risikohåndtering ved sikringen. Dokumentasjonen inkluderer identifisering av sikringsforholdet, arten av risiko som sikres (renterisiko) samt prospektiv test. Sikringene vurderes løpende og ineffektivitet resultatføres. Sikringsinstrumenter måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultat. Verdiendringer på sikringsobjektet som skyldes den sikrede risikoen justerer balanseført verdi av sikringsobjektet og innregnes i resultatet under netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter.

Sikringsineffektivitet oppstår som følge av endringer i underliggende rente i flytende renteben av sikringsinstrument (swap), bruk av ulike rentekurver for diskontering av sikringsinstrument og hvor sikringsforholdet ikke er 1:1.

Balanseført verdi av finansielle instrumenter i virkelig verdi sikring	2024	2023
<i>Sikringsobjekt:</i>		
Sertifikater og obligasjoner	2 151	0
Obligasjonsgjeld	280 955	240 285
Utlån til kunder	71 923	42 274
<i>Sikringsinstrument:</i>		
Finansielle derivater, som sikrer sertifikater og obligasjoner	0	0
Finansielle derivater, som sikrer obligasjonsgjeld	-9 556	-12 844
Finansielle derivater, som sikrer utlån til kunder	718	-343
Totalt	346 191	269 372

Nominelle størrelser av sikringsobjekter i virkelig verdi sikring	2024	2023
Sertifikater og obligasjoner	2 142	0
Obligasjonsgjeld	288 715	251 450
Utlån til kunder	69 036	40 886
Totalt	359 893	292 335

Resultatførte verdiendringer på finansielle instrumenter i virkelig verdi sikring	2024	2023
<i>Sikringsobjekt:</i>		
Sertifikater og obligasjoner	-18	0
Obligasjonsgjeld	-2 958	-7 154
Utlån til kunder	-1 441	243
<i>Sikringsinstrument:</i>		
Finansielle derivater, brukt til sikring av sertifikater og obligasjoner	18	
Finansielle derivater, som sikrer obligasjonsgjeld	2 878	7 242
Finansielle derivater, som sikrer utlån til kunder	1 453	- 250
Totalt	-68	81

Netto resultatførte verdiendringer i virkelig verdisikringer tilskrives endringer i den sikrede risikoen (sikringsineffektivitet).

Forfallsprofil på finansielle instrumenter i virkelig verdisikring

Forfallsprofil på finansielle instrumenter i virkelig verdi sikring 2024	0-1 år	1-3 år	3-5 år	> 5 år	SUM
Balanseført verdi av sertifikater og obligasjoner, målt til amortisert kost	266	1 902	-	-	2 169
Virkelig verdi korreksjon	-0	-18	-	-	-18
Total balanseført verdi	266	1 885	-	-	2 151
Nominell verdi av sikringsinstrument, som sikrer sertifikater og obligasjoner	- 265	-1 877	0	0	-2 142
Balanseført verdi av obligasjonsgjeld, målt til amortisert kost	-65 587	-113 258	-86 285	-24 592	-289 722
Virkelig verdi korreksjon	726	2 689	2 272	3 080	8 767
Total balanseført verdi	-64 861	-110 569	-84 013	-21 512	-280 955
Nominell verdi av finansielle derivater, som sikrer obligasjonsgjeld	65 306	112 700	86 092	24 617	288 715
Balanseført verdi av utlån til kunder, målt til amortisert kost	6 632	25 069	22 926	18 584	73 210
Virkelig verdi korreksjon	166	-441	-390	-623	-1 287
Total balanseført verdi	6 798	24 628	22 536	17 961	71 923
Nominell verdi av finansielle derivater, som sikrer utlån til kunder	1 305	15 436	22 477	27 444	66 662

Forfallsprofil på finansielle instrumenter i virkelig verdi sikring 2023	0-1 år	1-3 år	3-5 år	> 5 år	SUM
Balanseført verdi av obligasjonsgjeld, målt til amortisert kost	-45 913	-102 890	-69 330	-33 876	-252 009
Virkelig verdi korreksjon	750	5 433	912	4 629	11 725
Total balanseført verdi	-45 163	-97 457	-68 417	-29 248	-240 285
Nominell verdi av finansielle derivater, som sikrer obligasjonsgjeld	45 686	102 587	68 865	34 311	251 450
Balanseført verdi av utlån til kunder, målt til amortisert kost	1 635	13 874	14 864	11 884	42 257
Virkelig verdi korreksjon	30	-42	-14	44	18
Total balanseført verdi	1 665	13 832	14 850	11 928	42 274
Nominell verdi av finansielle derivater, som sikrer utlån til kunder	750	4 915	19 593	13 326	38 584

Note 12 Fordringer på kredittinstitusjoner

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	243	356
Fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	19 934	6 528
Kontanter stilt som sikkerhet for derivatesponering	17 610	29 717
Sum fordringer på kredittinstitusjoner	37 787	36 601

Note 13 Utlån til kunder

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Hovedstol	369 859	354 052
Påløpte renter	3 342	2 915
Verdiendring på utlån til virkelig verdi	-4 231	-4 700
Verdiendring på utlån til virkelig verdi sikring	-1 459	- 18
Forventet kredittap	- 32	- 41
Totalt utlån til kunder	367 480	352 208
Andre utlån	15	18
Sum utlån	367 495	352 226

Geografisk fordeling av hovedstol	2024	2023
Agder	19 964	20 656
Innlandet	27 574	26 931
Møre og Romsdal	22 457	21 235
Nordland	27 247	26 356
Oslo	23 368	18 538
Rogaland	24 702	22 921
Troms*	13 942	24 803
Finnmark*	10 707	0
Trøndelag	40 798	38 667
Vestfold**	12 007	24 299
Telemark**	11 677	0
Vestland	42 573	41 037
Viken	0	88 049
Akershus***	48 323	0
Buskerud***	25 312	0
Østfold***	18 639	0
Svalbard	568	561
Totalt utlån til kunder, hovedstol	369 859	354 052

* Troms og Finnmark for 2023

** Vestfold og Telemark for 2023

*** Viken for 2023

Note 14 Forventet kredittap

Regnskapsprinsipper for forventet kredittap

For alle utlån til kunder og sertifikater og obligasjoner som måles til amortisert kost gjøres det på rapporteringstidspunktet en allokering av eiendelen til trinn 1, 2 eller 3.

Eiendelen allokteres til trinn 1 ved førstegangsinnregning i form av utstedelse av lån eller kjøp. På etterfølgende rapporteringstidspunkter innebærer trinn 1 ingen betydelig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, trinn 2 innebærer en betydelig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, mens trinn 3 innebærer at eiendelen anses kredittforringet. For eiendeler i trinn 1 beregnes et 12-måneders forventet kredittap som innregnes i resultatregnskapet og balansen. For eiendeler i trinn 2 og 3 beregnes et forventet kredittap for hele eiendelens levetid, som innregnes i resultatregnskapet og balansen. Eiendelen allokteres tilbake til lavere trinn dersom kredittrisikoen igjen reduseres. Faktiske kredittap har aldri funnet sted.

For eiendeler i trinn 1 og 2 innregnes renteinntekt for eiendelen basert på hele hovedstolen, mens for eiendeler i trinn 3 innregnes renteinntekt basert på eiendelens amortiserte kost, dvs. etter fratrukk av avsetning for tap. Forventet tap beregnes per instrument/lån basert på eksponering ved mislighold, sannsynlighet for mislighold og tap ved mislighold, alle estimert på rapporteringstidspunktet.

KBN benytter tre scenarier i sin modell for beregning av forventet kredittap. Videre justeres de normaliserte tapssannsynlighetene for markedsconjunkturer i tråd med aktuelle markedsforhold på rapporteringstidspunktene. Periodens endring i samlet beløp for forventet kredittap innregnes i resultatregnskapet på økt/(redusert) avsetning for forventet kredittap. Innenfor trinn 1 benyttes sannsynligheten for mislighold innenfor de neste 12 måneder og tap gjennom levetiden basert på mislighold innenfor de neste 12 måneder, mens innenfor trinn 2 og 3 benyttes sannsynligheten for mislighold i eiendelens fulle levetid og tap knyttet til dette.

Endringer i utsteders rating eller store utslag i KBNs interne kredittvurderingsmodell benyttes som en indikator på om det har funnet sted en betydelig økning i kredittrisiko siden førstegangs innregning, slik at eiendelen skal allokere til trinn 2. For utlånskunder skal det vurderes om slik forverring har funnet sted dersom det vedtas betalingsinnstilling i henhold til kommuneloven. For utlån til kunder vil en vurdering som kredittforringet eller allokering til trinn 3, utløses av hendelser som resulterer i faktiske kredittap eller betalingsforsinkelser på minst 90 dager over en viss størrelse. For obligasjoner og sertifikater vil allokeringer til trinn 3 utløses av hendelser som betalingsforsinkelser, konkursbegjæring eller restrukturering på grunn av finansielle problemer.

Følgende tabell viser forventet kredittap som del av balanseført verdi av utlån til kunder og sertifikater og obligasjoner ved utløpet av perioden. Alle eksponeringer er vurdert til å ligge i trinn 1, både per 31. desember 2024 og 31. desember 2023.

(Beløp i NOK 1 000 000)	31. desember 2024		31. desember 2023	
	Balanseført verdi	Forventet kredittap	Balanseført verdi	Forventet kredittap
Utlån til kunder	309 359	32	280 765	41
Sertifikater og obligasjoner	63 969	3	47 446	3
Totalt	373 329	35	328 211	44

Tabellen nedenfor viser en spesifisering av periodens endring i forventet kredittap som inngår i resultatregnskapet.

(Beløp i NOK 1 000 000)	31. desember 2024	31. desember 2023
Utlån til kunder	-8,9	-11,0
Sertifikater og obligasjoner	0,4	1,2
Økt/(redusert) avsetning for forventet kredittap	-8,6	-9,8

Note 15 Certifikater og obligasjoner

(Beløp i NOK 1 000 000)

Sertifikater og obligasjoner fordelt per type utsteder	2024	2023
Norge		
Utstedt av offentlige ¹	15 039	0
Herav obligasjoner utstedt av norske kommuner	5 533	0
Utstedt av andre	27 074	25 107
Utland		
Utstedt av offentlige ¹	68 185	69 755
Utstedt av andre	29 673	19 481
Sum sertifikater og obligasjoner	139 971	114 344
Herav		
Utlånte sertifikater og obligasjoner	7 688	0
Sertifikater og obligasjoner stilt som sikkerhet for derivateksponering	4 318	1 514

¹Herunder, sertifikater og obligasjoner utstedt eller garantert av stater, sentralbanker, delstater, regionale myndigheter og multilaterale utviklingsbanker

Sertifikater og obligasjoner fordelt på gjenværende løpetid	2024	2023
Under 1 år	31 632	31 833
1-5 år	106 376	80 869
Over 5 år	1 962	1 642
Sum sertifikater og obligasjoner	139 971	114 344
Gjennomsnittlig løpetid (år)	2,3	1,9

*Løpetiden som fremkommer i tabellen gjelder beholdningen av sertifikater og obligasjoner, dvs eksklusive innskudd i pengemarkedet. Slike innskudd presenteres på balanselinjen fordringer på kredittinstitusjoner. Inkludert slike innskudd er løpetiden for likvide beholdninger 2,1 år per 31. desember 2024.

Note 16 Andre eiendeler og annen gjeld

Andre eiendeler

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Immaterielle eiendeler	153	162
Leieavtaler	101	7
Varige driftsmidler	15	7
Andre eiendeler	34	35
Sum andre eiendeler	303	210

Immaterielle eiendeler består av investeringer i fag- og kjernesystemer, internettsider, kundeportal og datavarehus. Alle avskrives lineært over forventet levetid.

Annenn gjeld

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Leverandørgjeld	17	16
Offentlige avgifter	10	9
Leieavtaler	102	6
Diverse kortsiktig gjeld	23	13
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente renter	26	32
Sum annen gjeld	177	76

Note 17 Gjeld til kredittinstitusjoner

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Konter mottatt som sikkerhet for derivateksponering	17 477	5 232
Gjenkjøpsavtaler	62	0
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	17 539	5 232

Note 18 Obligasjonsgjeld og sertifikater og andre kortsiktige låneopptak

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Obligasjonsgjeld per 1. januar (nominell verdi inkl. over-/underkurs)	438 407	429 206
Nye utstedelser	91 909	76 935
Nedbetalinger*	-86 499	-85 790
Amortisering inkl. endringer i over-/underkurs**	433	-242
Valutajustering	37 253	18 297
Obligasjonsgjeld ved periodens slutt (nominell verdi inkl. over-/underkurs)	481 504	438 407
Påløpte renter	7 296	5 592
Justering til virkelig verdi	-15 883	-19 406
<i>Herav verdiendring som skyldes endring egen kredittrisiko</i>	227	- 78
<i>Herav verdiendring som skyldes annet, til virkelig verdi</i>	-7 343	-7 603
<i>Herav verdiendring som skyldes annet, til virkelig verdi sikring</i>	-8 767	-11 725
Sum obligasjonsgjeld	472 917	424 593

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak per 1. januar (nominell verdi)	41 318	23 377
Nye utstedelser	132 316	152 355
Nedbetalinger	-148 789	-134 845
Amortisering	589	417
Valutajustering	1 280	15
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak ved periodens slutt	26 713	41 318

*Det er ikke foretatt noen tilbakekjøp i 2024. **Amortisering er vist på egen linje i ovenstående tabell, men inngår i tilbakebetalinger i nedenstående tabell.

Verdiendringer som skyldes endring i egen kredittrisiko er innregnet i andre innregnede inntekter og kostnader i totalresultatet, mens verdiendringer som skyldes endringer som følge av endringer i korte renter er innregnet i resultatregnskapet på netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter.

Avstemming av endringer i forpliktelses som er en del av finansieringsaktiviteter

(Beløp i NOK 1 000 000)	Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	Obligasjonsgjeld	Ansvarlig lånekapital
Balansført verdi 31. desember 2023	41 318	424 593	770
<i>Kontantstrømmer:</i>			
Innbetaling ved utstedelse	132 316	91 909	0
Tilbakebetaling	-148 789	-86 499	0
<i>Endringer som ikke skyldes kontantstrømmer:</i>			
Endring på løpte renter og amortisering	589	2 138	0
Endring virkelig verdi	0	3 523	-2
Tilbakekjøp i forbindelse med utstedelse av fondsobligasjon	0	0	0
Endring som følge av valutakursendring på nominell verdi inkl. over-/underkurs	1 280	37 253	0
Balansført verdi 31. desember 2024	26 713	472 917	769

(Beløp i NOK 1 000 000)	Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	Obligasjonsgjeld	Ansvarlig lånekapital
Balansført verdi 31. desember 2022	23 377	402 553	1 897
<i>Kontantstrømmer:</i>			
Innbetaling ved utstedelse av gjeld	152 355	76 935	0
Tilbakebetaling av gjeld	-134 845	-85 790	0
<i>Endringer som ikke skyldes kontantstrømmer:</i>			
Endring på løpte renter og amortisering	417	1 122	-19
Endring virkelig verdi	0	11 475	92
Tilbakekjøp i forbindelse med utstedelse av fondsobligasjon	0	0	-1 200
Endring som følge av valutakursendring på nominell verdi inkl. over-/underkurs	15	18 297	0
Balansført verdi 31. desember 2023	41 318	424 593	770

Note 19 Finansielle derivater

KBN benytter finansielle derivater som økonomisk sikring av rente- og valutarisiko som oppstår i bankens virksomhet, og økonomisk sikring av eksponering fra opsjonselementer knyttet til innlån. En undermengde valutarelaterte derivater har i tillegg til sin ordinære funksjon som sikringsinstrument, et innebygget finansieringselement med løpende forhåndsdefinerte innbetalinger i løpetiden og tilbakebetaling på forfall. Banken har posisjoner i derivatkontrakter med motparter med A+ som gjennomsnittlig kredittrating, og all derivateksponering er underlagt risikorammer vedtatt av styret. Bankens eiendeler og gjeld denominert i utenlandsk valuta sikres økonomisk med rente- og valutaderivater til referanserenter i NOK, USD og EUR. Netto eiendeler eller gjeld i referanserenter i USD eller EUR konverteres til referanserenter i NOK ved bruk av en kombinasjon av basiswapper og valutaterminer. Derivater som er både rente- og valutarelaterte presenteres som valutarelaterte i tabellen under.

Renterisiko som oppstår som følge av rentebinding på utlån til kunder sikres med renteswapper.

Se note 20 og note 24 for informasjon om ISDA-avtaler, sikkerhetsstillelse og clearing, som reduserer motpartsrisikoen. Motpartseksponeringen måles og overvåkes løpende.

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024			2023		
	Nominell verdi	Positiv virkelig verdi	Negativ virkelig verdi	Nominell verdi	Positiv virkelig verdi	Negativ virkelig verdi
Pliktig målt til virkelig verdi:						
Renterelaterte derivater	327 265	7 613	6 685	264 004	8 078	5 287
Valutarelaterte derivater	575 352	10 457	9 858	557 649	7 376	8 980
<i>herav hovedstol på transaksjoner med finansieringselement</i>	<i>2 696</i>	<i>110</i>	<i>274</i>	<i>2 803</i>	<i>249</i>	<i>260</i>
	902 617	18 070	16 543	821 653	15 454	14 267
Virkelig verdisikring:						
Renterelaterte derivater	357 519	2 063	10 900	290 033	1 051	14 238
Valutarelaterte derivater	0	0	0	0	0	0
	357 519	2 063	10 900	290 033	1 051	14 238
Sum finansielle derivater	1 260 136	20 133	27 443	1 111 686	16 505	28 505

Alle finansielle derivater måles til virkelig verdi over resultatet. De fleste posisjoner kategoriseres som pliktig målt til virkelig verdi innenfor IFRS 9. De resterende er utpekt som del av sikringsforhold og behandles som virkelig verdi sikring. Standard ISDA-avtaler oppfyller ikke betingelsene for netto presentasjon i balansen selv om de gir rett til motregning ved mislighold. Alle finansielle derivater presenteres dermed brutto i balansen slik at kontrakter med positiv verdi presenteres som eiendeler, mens kontrakter med negativ verdi presenteres som gjeld.

KBN har finansielle instrumenter som har blitt påvirket av referanserentereformen. I tråd med fallback-bestemmelsene i ISDA fikk alle derivatene med USD Libor 3M som referanserente, endret referanserente til SOFR pålagt en fallbackspread på 26,16 bp fra og med 1.juli 2023. Overgangen hadde ingen vesentlige resultateffekter i 2023.

Note 20 Sikkerhetsstillelse og motregning

Motregning og sikkerhetsstillelse

KBN har inngått ISDA avtaler med alle motpartene for finansielle derivater. Dette innebærer at all motgående eksponering mot motparten knyttet til finansielle derivater nettes ved mislighold. I tillegg inneholder ISDA avtalen bestemmelser om utveksling av sikkerhetsstillelse (CSA) som sikkerhet for eksponering i derivatporteføljen. Finansielle derivater inngått under ISDA/CSA rammeverk presenteres brutto i balansen.

KBN benytter gjenkjøpsavtaler, omvendte gjenkjøpsavtaler og kombinerte gjenkjøps- og omvendt gjenkjøpsavtaler (collateral swap) for likviditetsstyring. Kombinert gjenkjøps- og omvendt gjenkjøpsavtale har som formål å bytte underliggende sikkerhet. Ved inngåelse av denne type transaksjoner vurderer KBN om vilkårene i GMRA-avtalen utløser plikt til motregning i balansen.

(Beløp i NOK 1 000 000)		2024			2023		
	Instrument	Brutto virkelig verdi	Beløp som motregnes i balansen	Balanseført verdi	Brutto virkelig verdi	Beløp som motregnes i balansen	Balanseført verdi
Eiendeler							
Finansielle derivater	Finansielle derivater	20 133	0	20 133	16 505	0	16 505
Fordringer på kredittinstitusjoner	Gjenkjøpsavtale	18 132	7 732	10 400	0	0	0
Gjeld							
Finansielle derivater	Finansielle derivater	27 443	0	27 443	28 505	0	28 505
Gjeld til kredittinstitusjoner	Gjenkjøpsavtale	7 793	7 732	62	0	0	0

KBN stiller verdipapirer som sikkerhet i derivattransaksjoner og gjenkjøpsavtaler. Slike eiendeler oppfyller ikke kravene til fraregning og er presentert i balansen under sertifikater og obligasjoner. Se note 15 for mer informasjon om verdipapirene som ikke fraregnes.

Kontanter mottatt eller stilt som sikkerhet presenteres i balansen som henholdsvis fordring på kredittinstitusjoner eller gjeld til kredittinstitusjoner. Mottatt kontantsikkerhet inngår i selskapets løpende likviditetsstyring, og plasseres enten i sertifikater og obligasjoner eller korte pengemarkedsplasseringer.

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Kontanter mottatt som sikkerhet	17 477	5 232
Kontanter stilt som sikkerhet	-17 610	-29 717
Netto mottatt kontantsikkerhet	-134	-24 485

Note 21 Ansvarlig lånekapital

(Beløp i NOK 1 000 000)	Valuta	Hovedstol i valuta	Innløsningsrett	Rente	Hovedstol i NOK		Balanseført verdi	
					2024	2023	2024	2023
Ordinær ansvarlig lånekapital	NOK	800 mill	2028	3,02%	800	800	769	770
Sum ansvarlig lånekapital					800	800	769	770

Note 22 Aksjekapital

	2024		2023	
	Antall aksjer	Andel i %	Antall aksjer	Andel i %
Den Norske Stat	3 894 625	100	3 894 625	100

Styret foreslår at det for 2024 utbetales 700 mill. kroner i utbytte til eier, 162 mill. kroner utbetales i rente til fondsobligasjonseiere og 612 mill. kroner overføres til annen egenkapital.

Note 23 Fondsobligasjon

(Belep i NOK 1 000 000)	Valuta	Hovedstol i valuta	Innløsningsrett	Rente	Hovedstol i NOK		Balansført verdi	
					2024	2023	2024	2023
Fondsobligasjon	NOK	1 200	2027	3,26%	1 200	1 200	1 195	1 195
Fondsobligasjon	NOK	1 200	2025	3 mnd NIBOR +1,25%	1 200	1 200	1 196	1 196
Fondsobligasjon	NOK	1 200	2028	4,22%	1 200	1 200	1 093	1 093
Sum fondsobligasjon					3 600	3 600	3 484	3 484

KBN utstedte fondsobligasjonene i hhv. juni 2023, juni 2020 og juni 2017. Obligasjonene inngår i KBNs kjernekapital, se note 29. Obligasjonene er evigvarende med innløsningsrett av utsteder. Basert på at banken har en ensidig rett til å ikke betale renter eller hovedstol til investorene, kvalifiserer de ikke som gjeld etter IAS 32 og er derfor klassifisert som egenkapital i balansen. Rentekostnadene presenteres ikke på linjen rentekostnader i resultatregnskapet, men som en reduksjon av opptjent egenkapital. Kostnadene innregnes ved betaling, se oppstillingen endringer i egenkapital. Det er betalt 122 mill. kroner (etter skatt) i renter i 2024 (76 mill. kroner i 2023). Det er påløpt 39 mill. kroner (etter skatt) i rentekostnader ved årsskiftet 2024 (39 mill. kroner 2023).

Note 24 Risikostyring

Risikostyring

KBNs eierskap, kundegruppe og sektorpolitiske rolle innebærer at banken opprettholder en lav til svært lav risikoappetitt. Styret har fastsatt KBNs overordnede risikoappetitt, som er delt inn i følgende kategorier: markeds-, likviditets-, kreditt-, kapital- og operasjonell risiko med tilhørende risikoappetitt. Det er også fastsatt risikoappetitt for viktige underkategorier av operasjonell risiko som etterlevelsrisiko, cyberrisiko og risiko for å bli benyttet til hvitvasking og bidra til terrorfinansiering. Risikoappetitten operasjonaliseres gjennom fastsettelse av rammer for typer og omfang av risiko banken kan eksponeres for.

Risikostyring og internkontroll er integrert i bankens strategi- og forretningsprosesser, og er tilpasset arten, omfanget og kompleksiteten i risikoeksponeringen. Administrerende direktør har ansvaret for gjennomføring av risikostyring og internkontroll, og følger opp og vurderer endringer i bankens risikoeksponering.

Robust internkontroll utføres som en integrert del av bankens arbeidsprosesser. Risikostyringen er etablert i en struktur basert på tre forsvarslinjer som skal sikre systematisk identifisering, vurdering, overvåking og rapportering av risiko i alle deler av virksomheten. Førstelinjeforsvaret gjennomfører operative oppgaver og har ansvar for å styre og kontrollere at aktivitetene gjennomføres innenfor fastsatte rammer og i samsvar med eksternt og internt regelverk. Andrelinjeforsvaret foretar uavhengig risiko- og etterlevelsesskontroller, kontrollerer og validerer modeller og avgir uavhengig risiko- og etterlevelsessrapporter. Andre forsvarslinje består av risikostyrings- og compliance-funksjonene. Internrevisor (KPMG) utgjør KBNs tredje forsvarslinje og er styrets uavhengige kontrollorgan.

Risikoformer

Risikostyringen og risikoeksponeringen i KBN er underlagt et strengt internt regelverk for å sikre bankens kredittrating og tilgang til de mest attraktive pengemarkedene. KBNs appetitt for kreditt- og likviditetsrisiko er hhv. lav og svært lav. Rente- og valutarisiko sikres per transaksjon for alle valutaer unntatt NOK, USD og EUR. Renterisiko i disse valutaene sikres med renteswapper, slik at banken kun har eksponering mot endringer i tre måneders- eller kortere pengemarkedsrenter.

Med utgangspunkt i bankens risikoeksponering blir følgende områder utpekt som vesentlige:

Kapitalisering

Kreditt og motpartsrisiko

- Tap på utlån
- Mislighold derivatmotparter
- Mislighold likviditetsforvaltningen

Markedsrisiko

- Basisrisiko
- Renterisiko
- Kredittspreadrisiko
- Valutarisiko

Likviditetsrisiko

ESG-risiko (inkl. klimarisiko) er ikke et eget risikoområde, men blir håndtert innenfor de enkelte områdene.

Kapitalisering

KBN er underlagt finansforetaksloven med tilhørende forskrifter for kapitalkrav. I tillegg har KBN en strategi og prosess for vurdering av kapitalbehov i forhold til bankens risikoprofil. Bankens styre vurderer minst årlig kapitalbehovet ut fra faktisk og forventet fremtidig risikoeksponering.

Beregning av kapitalbehovet gjennomføres ved å estimere hvor mye kapital banken bør ha for å sikre seg mot den totale risikoeksponeringen. Dette gjøres ved å estimere kapitalbehovet per risikoområde. Følgende risikokategorier er gjenstand for særskilt oppfølging: kredittisiko, markedsrisiko, likviditetsrisiko og operasjonell risiko.

Risiko for endring i rammevilkår følges nøye av bankens styre.

KBNs rene kjernekapitaldekning var 18,1 prosent per 31. desember 2024, og KBN tilfredsstiller de regulatoriske minstekrav og bufferkrav til ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning. KBN tilfredsstiller i tillegg krav til uvektet kjernekapitalandel.

Kredittrisiko

Bankens aktivaside består av utlån til kommunal sektor og en likviditetsportefølje med obligasjoner hovedsakelig utstedt eller garantert av stater, lokalmyndigheter, multilaterale finansinstitusjoner, obligasjoner med porteføljepant samt finansinstitusjoner og foretak med god kredittrating.

Kredittrisiko for utlånskundene begrenser seg til betalingsutsettelse da betalingsforpliktelsen ikke kan falle bort. Det er fastlagt i kommuneloven at kommuner og fylkeskommuner ikke kan slås konkurs. I kommuneloven er det også gitt bestemmelser om de prosedyrer som skal følges dersom betalingsutsettelse må iverksettes. KBN foretar likevel kredittvurdering av alle utlånskunder, basert på en modell for økonomiske analyser av og klimarisiko for kommunene og fylkeskommunene. Kommunenes finansielle situasjon blir beskrevet med både kvalitative og kvantitative indikatorer for økonomisk utvikling og utsikter hos kunden.

KBN innvilger også lån til selskaper som utfører oppgaver for kommuner og fylkeskommuner. Forutsetningen for slike lån er at kommunene, eventuelt fylkeskommunene, stiller garantier som er politisk vedtatt og godkjent av staten ved statsforvalteren eller Kommunal- og distriktsdepartementet.

Finansielle motparter i likviditetsporteføljen er gjenstand for regelmessig kredittvurdering og blir tildelt en kredittramme. Størrelse på kredittrammer fastsettes gjennom en intern vurdering av motpartens rating, størrelsen på bankens risikokapital, type finansielt instrument og løpetid.

For plasseringer i sertifikater og obligasjoner og finansielle derivater stiller KBN krav om minimum rating på A2/A fra ratingbyråene Moody's og Standard and Poor's.

KBN styrer rente- og valutarisiko ved bruk av derivater. Motpartene i derivattransaksjonene er finansinstitusjoner eller en sentral motpart. Utover strenge krav til rating, styres risiko i derivathandel gjennom bruk av ISDA-avtaler (netting), og det er opprettet avtaler som inkluderer sikkerhetsstillelse med alle nye derivatmotparter.

KBN benytter clearingtjenester hos en sentral motpart (London Clearing House – LCH) for renterelaterte sikringsinstrumenter. Som en sentral motpart er LCH underlagt krav til soliditet og risikostyring, og vurderes til å ha lavere motpartsrisiko enn ordinære finansinstitusjoner.

KBN har ikke direkte medlemskap hos LCH og benytter clearingbrokere som opptrer på vegne av KBN mot LCH. KBN har valgt å segregere sine derivatposisjoner og midler (sikkerhetsstillelse) i forhold til eventuelle mislighold hos clearingbroker og bankens eksponering er dermed direkte mot LCH. KBN oppnår høy grad av beskyttelse gjennom en slik løsning.

Kredittrisiko i likviditetsporteføljen er begrenset. Gjennomsnittlig vektet rating på porteføljen var AA+ (lavest av S&P og Moody's) per 31. desember 2024 og omtrent 41 pst. av likviditetsporteføljen var plassert i

papirer som har risikovekt 0 pst. Gjennomsnittlig løpetid var 1,6 år ved årsskiftet. Den lave løpetiden begrenser risikoen i likviditetsporteføljen og banken har egne løpetidsrammer på alle motparter.

Markedsrisiko

Markedsrisiko består hovedsakelig av basis -, rente -, kredittspread- og valutarisiko. Bankens risikoappetitt og risikorammer tillater i begrenset grad eksponering mot rente-, basis og kredittspreadendringer, mens for valutarisiko tillates kun en minimal ramme av operasjonelle hensyn. Styring av rente- og valutarisiko gjennomføres ved å sikre at bankens forpliktelser og rettigheter til enhver tid balanserer. Økonomisk sikring gjennom finansielle derivater brukes aktivt i styring av markedsrisiko.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko styres gjennom tilpasning av løpetider og rentebindinger på aktiva- og passivasiden. KBN holder en likviditetsportefølje med formål å kunne møte sine forpliktelser i minimum 10 måneder uten tilgang på ny innlåning. Likviditetsrisiko i KBN er i hovedsak en funksjon av behovet for utveksling av sikkerhetsstillelse med bankens derivatmotparter. Størrelsen og likviditetsegenskapene på likviditetsporteføljen er til enhver tid tilpasset KBNs likviditetsrisiko gjennom bankens likviditetsrammeverk. Likviditetsporteføljen er plassert i likvide verdipapirer av meget høy kredittkvalitet og med lav ESG-risiko.

Note 25 Kredittrisiko

Banken har kreditteksponering mot kommunal sektor i Norge samt stater, regionale myndigheter, multilaterale utviklingsbanker, finansinstitusjoner og utstedere av obligasjoner med fortrinnsrett innen OECD. For norsk kommunal sektor er maksimal løpetid fastsatt i kommuneloven og kredittrammen reguleres av EU regulering om store engasjementer. Finansielle eksponeringer skal være minst i ratingklasse A -.

KBN har ikke hatt faktiske tap på utlån i 2024. Det foreligger ingen mislighold eller betalingsproblemer hos kunder som gir grunn til å forvente faktiske utlånstap i 2025. KBN utsteder ikke finansielle garantier.

Tabellen nedenfor inkluderer eksponeringer som er balanseført på linjene fordringer på kredittinstitusjoner, utlån til kunder og sertifikater og obligasjoner. Eksponeringer på linjen lokale og regionale myndigheter inkluderer utlån til selskaper garantert av kommuner og fylkeskommuner.

Tall i tabellen representerer faktisk kreditteksponering.

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024								
	< 1 år				> 1 år				Totalt
Risikoklasse	A-1	A-2	A-3	Ikke ratet	A	AA	AAA	Ikke ratet	
Stater og sentralbanker	7 191	0	0	0	3 248	6 652	7 125	0	24 216
Multilaterale utviklingsbanker	1 424	0	0	0	0	1 132	12 985	0	15 541
Lokale og regionale myndigheter ¹	9 562	0	0	38 133	0	17 422	21 680	324 214	411 010
Finansinstitusjoner	37 152	896	0	0	264	399	0	0	38 710
Foretak	1 351	0	0	0	1 786	0	0	0	3 137
Obligasjoner med fortrinnsrett	4 692	0	0	0	0	450	47 497	0	52 638
Totalt	61 371	896	0	38 133	5 298	26 055	89 287	324 214	545 253

¹Inkl. Utlån til kommuner, fylkeskommuner og interkommunale selskaper på 367,5 mrd. kroner. Innvilgede, ikke-utbetalte lån per 31. desember 2024 utgjør 6 mrd. kroner.

Kreditrisiko fordelt på land

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024								
	< 1 år				> 1 år				Totalt
Risikoklasse	A-1	A-2	A-3	Ikke ratet	A	AA	AAA	Ikke ratet	
Australia	1 569	0	0	0	0	0	0	0	1 569
Østerrike	122	0	0	0	0	535	0	0	658
Belgia	824	0	0	0	0	0	0	0	824
Canada	7 829	0	0	0	0	619	1 472	0	9 920
Danmark	1 436	0	0	0	0	0	5 381	0	6 816
Finland	9 170	0	0	468	0	3 856	3 261	0	16 756
Frankrike	9 663	0	0	0	264	10 307	3 124	0	23 358
Tyskland	3 768	50	0	0	0	947	14 075	0	18 840
Irland	1 006	0	0	0	0	0	0	0	1 006
Japan	2 380	299	0	0	3 248	0	0	0	5 927
Luxemborg	4	0	0	0	0	0	0	0	4
Nederland	0	0	0	0	0	0	737	0	737
Norge	8 188	0	0	37 665	38	0	41 313	324 214	411 418
Spania	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overnasjonal	1 424	0	0	0	0	1 245	12 985	0	15 654
Sverige	3 289	0	0	0	0	2 905	4 351	0	10 546
Sveits	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Storbritannia	294	547	0	0	0	0	2 589	0	3 430
USA	10 402	0	0	0	1 748	5 639	0	0	17 789
Totalt	61 371	896	0	38 133	5 298	26 055	89 287	324 214	545 253

Tall i tabellen representerer faktisk kreditteksponering.

(Beløp i NOK 1 000 000)	2023								
	< 1 år				> 1 år				Totalt
Risikoklasse	A-1	A-2	A-3	Ikke ratet	A	AA	AAA	Ikke ratet	
Stater og sentralbanker	11 242	0	0	0	574	6 718	2 590	0	21 125
Multilaterale utviklingsbanker	1 409	0	0	0	0	1 713	9 133	0	12 256
Lokale og regionale myndigheter ¹	12 762	0	0	31 634	208	16 102	20 280	310 031	391 017
Finansinstitusjoner	36 214	532	0	0	0	274	0	0	37 020
Foretak	1 400	0	0	0	1 826	0	1 533	0	4 759
Obligasjoner med fortrinnsrett	2 166	0	0	0	0	0	34 827	0	36 994
Totalt	65 194	532	0	31 634	2 608	24 807	68 364	310 031	503 170

¹Inkl. Utlån til kommuner, fylkeskommuner og interkommunale selskaper på 352,1 mrd. kroner. Innvilgede, ikke-utbetalte lån per 31. desember 2023 utgjør 5 mrd. kroner.

Kredittrisiko fordelt på land

(Beløp i NOK 1 000 000)	2023								
	< 1 år				> 1 år				Totalt
Forfall	A-1	A-2	A-3	Ikke ratet	A	AA	AAA	Ikke ratet	
Australia	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Østerrike	0	0	0	0	0	526	0	0	526
Belgia	2 868	0	0	0	0	0	0	0	2 868
Canada	5 973	0	0	0	208	272	2 552	0	9 005
Danmark	4 001	0	0	0	0	0	7 642	0	11 643
Finland	1 495	0	0	190	0	3 964	3 399	430	9 478
Frankrike	15 856	0	0	0	0	6 000	1 370	0	23 226
Tyskland	15 500	122	0	0	0	1 971	2 693	0	20 286
Irland	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Japan	5 186	64	0	0	574	0	0	0	5 824
Luxemborg	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nederland	145	0	0	0	0	0	0	887	1 032
Norge	2 117	0	0	31 333	0	0	36 487	307 799	377 736
Spania	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overnasjonal	1 409	0	0	0	0	1 713	9 133	0	12 256
Sverige	5 369	0	0	101	0	4 168	3 441	915	13 994
Sveits	3	0	0	0	0	0	0	0	3
Storbritannia	739	346	0	0	0	0	1 658	0	2 744
USA	4 532	0	0	0	1 826	6 192	0	0	12 549
Totalt	65 194	532	0	31 624	2 608	24 807	68 375	310 031	503 170

Note 26 Renterisiko

Rentesensitivitet

Rentesensitivetsinformasjonen illustrerer hvordan verdien av bankens eiendeler og gjeld, resultatet og egenkapitalen ville blitt påvirket ved en endring i rentenivå. KBN beregner rentesensitivitet for nåverdirisiko (EVE) og inntektsrisiko (NII) på en 12 måneders horisont for endringer i rente, basis-spread og kredittspread. Nåverdirisiko gir et anslag på endring i markedsverdi på alle bankens balanseposter uavhengig av målemetode i regnskapet, mens inntektsrisiko gir et anslag på endringer i netto renteinntekter i periodens resultat. Tabellene under viser beløp før skatt, for effekter på egenkapital må skatt på 25 pst. trekkes fra.

Den økonomiske verdien av egenkapitalen er en kontantstrømberegning som trekker nåverdien av alle kjente og forventede kontantstrømmer på gjeld fra nåverdien av alle kjente og forventede kontantstrømmer på eiendeler. Nåverdisensitivitet indikerer hvordan et basispunkt endring i rentekurve vil påvirke den totale kapitalen. Netto renteinntekt er en kontantstrømberegning som trekker rentekostnader av alle kjente og forventede kontantstrømmer på gjeld fra renteinntektene av alle kjente og forventede kontantstrømmer på eiendeler. Renteinntektssensitivitet indikerer hvordan et basispunkt endring i rentekurve vil påvirke netto renteinntekter i resultatet. Nåverdisensitivitet og inntektssensitivitet er internasjonalt anerkjente standarder for estimering av renterisiko. Banken bruker begge modeller til å styre sine eiendeler og forpliktelser. Rentesensitivitetene er beregnet før skatt etter postenes avtalte rentebinding fordelt per valutaslag ved et 1%-poeng parallellskift i markedsrentene.

Tabell 1: Nåverdirisiko—Rentesensitivitet på markedsverdien av balanseposter (EVE)

Tabellen nedenfor viser sensitiviteten i markedsverdi for alle balanseposter, basert på et parallellskift i rentekurven (markedsrente/swaprente) på 100 bp (opp).

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>						
2024	0-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	>5 år	Netto total	Brutto total
AUD	0	0	-8	-38	-45	45
EUR	0	-1	-14	-9	-24	24
JPY	0	0	0	0	0	0
NOK	-23	-14	-29	59	-8	8
USD	1	9	-13	-1	-5	5
Øvrige	0	-1	-16	-8	-25	25
Total	-23	-7	-80	4	-107	107
2023	0-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	>5 år	Netto total	Brutto total
AUD	0	0	-9	-29	-38	38
EUR	37	-1	2	-12	26	26
JPY	0	0	0	0	0	0
NOK	54	-9	0	-2	43	43
USD	-1	2	1	-26	-23	23
Øvrige	1	-2	-17	-11	-29	29
Total	92	-10	-23	-80	-21	159

Tabell 2: Nåverdirisiko—Rentesensitivitet for urealiserte verdiendringer i resultatregnskapet og totalresultatet

Tabellen nedenfor viser resultateffekt i form av urealiserte verdiendringer ved et parallellskift opp på 100 bp, som i tabell 1. Ikke alle balanseposter som inngår i tabell 1 har en regnskapsmessig målemetode som medfører resultateffekt. Dette gjelder kun eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi og eiendeler og gjeld som er sikringsbokført. Resultateffekten av balanseposter målt til virkelig verdi er 152 mill. kroner, mens resultateffekten på sikringsbokførte balanseposter er på -259 mill. kroner. Nettoeffekten av disse utgjør -107 mill. kroner.

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>					
2024	0-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	>5 år	Netto total
AUD	0	0	-8	-38	-45
EUR	-6	-1	-14	-9	-30
JPY	0	0	0	0	0
NOK	317	-11	-98	58	267
USD	-4	10	-19	-1	-15
Øvrige	0	-1	-16	-8	-25
Total	308	-3	-156	2	152
2023	0-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	>5 år	Netto total
AUD	0	0	-9	-29	-38
EUR	-2	-1	2	-12	-13
JPY	0	0	0	0	0
NOK	388	-6	-91	-3	288
USD	-10	1	-5	-25	-40
Øvrige	1	-2	-17	-11	-29
Total	377	-8	-121	-80	169

Tabell 3: Nåverdirisiko—Sensitivitet for endring i basis-spread

Tabellen nedenfor viser sensitivitet i markedsverdi for derivater ved et parallellskift av basiskurven med ett basispunkt (opp). Postene som inngår i tabellen har resultateffekt.

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>						
	0-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	>5 år	Netto total	Brutto total
2024						
AUD	0	-1	-6	-8	-15	15
EUR	-1	0	0	-2	-3	3
JPY	0	0	0	0	1	1
NOK	4	11	15	1	31	31
Rest	0	-3	-12	-2	-17	17
Netto eksponering	3	7	-2	-11	-3	66
2023						
AUD	0	-1	-8	-6	-15	15
EUR	0	0	0	-2	-2	2
JPY	0	0	0	0	0	0
NOK	3	7	19	7	36	36
Rest	0	-2	-14	-3	-18	18
Netto eksponering	3	4	-2	-5	0	72

Tabell 4: Nåverdirisiko—Sensitivitet for endring i kreditt-spread

Tabellen nedenfor viser sensitivitet i markedsverdi for balanseposter (eiendeler målt til virkelig verdi) ved et parallellskift av kredittspreadkurven med ett basispunkt (opp). Postene som inngår i tabellen har resultateffekt.

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>					
	0-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	>5 år	Netto total
2024					
Utlån til kunder	0	-2	-23	-20	-45
Sertifikater og obligasjoner	0	-3	-12	-1	-15
Total	0	-4	-35	-21	-60
2023					
Utlån til kunder	0	-2	-9	-11	-22
Sertifikater og obligasjoner	0	-1	-10	0	-11
Total	0	-3	-19	-11	-34

Tabell 5: Inntektsrisiko—Rentesensitivitet for netto renteinntekter (NII)

Tabellen nedenfor viser sensitiviteten i bankens netto renteinntekter på en 12 måneders horisont basert på et parallellskift i rentekurven på 100 bp (opp).

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>			
2024	0-3mnd	3mnd-1år	Netto total
EUR	-4	0	-4
NOK	165	-32	132
USD	50	0	50
Øvrige	0	0	0
Total	211	-32	179
2023	0-3mnd	3mnd-1år	Netto total
EUR	-25	41	17
NOK	329	-136	193
USD	-172	35	-137
Øvrige	0	0	0
Total	133	-60	73

Tabell 6: Inntektsrisiko—Sensitivitet for endring i basis-spread for netto renteinntekter

Tabellen nedenfor viser sensitiviteten i bankens netto renteinntekter på en 12 måneders horisont basert på et parallellskift i basisspreader på 1 bp (opp).

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>			
2024	0-3mnd	3mnd-1år	Netto total
EUR	5	0	5
NOK	-17	-5	-21
Øvrige	0	1	1
Total	-12	-4	-15
2023	0-3mnd	3mnd-1år	Netto total
EUR	4	0	4
NOK	-19	-2	-21
Øvrige	0	0	0
Total	-16	-2	-17

Tabell 7: Inntektsrisiko—Sensitivitet for endring i kredittmargin for netto renteinntekter

Tabellen nedenfor viser sensitiviteten i bankens netto renteinntekter på en 12 måneders horisont basert på et parallellskift i kredittmarginer på 1 bp (opp).

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>			
2024	0-3mnd	3mnd-1år	Netto total
Utlån til kunder	17	1	18
Plasseringer	4	0	5
Gjeld	-6	-2	-8
Total	16	-1	14
2023	0-3mnd	3mnd-1år	Netto total
Utlån til kunder	16	0	17
Plasseringer	2	1	3
Gjeld	-5	-2	-7
Total	13	-1	12

Plasseringer inkluderer inntektsrisiko fra både sertifikater og obligasjoner og fordringer på kredittinstitusjoner.

Note 27 Valutarisiko

(Beløp i NOK 1 000 000)

Valutarisiko defineres som risiko for tap som følge av svingninger i valutakurser. Valutarisikoen oppstår som følge av at bankens innlån hovedsakelig er i utenlandsk valuta, mens utlån er i norske kroner. Bankens retningslinjer krever sikring av valutarisiko knyttet til posisjoner i utenlandsk valuta. Det kan imidlertid oppstå kortsiktige nettoposisjoner knyttet til resultatposter i USD og EUR. Valutarisiko sikres både på transaksjonsnivå og porteføljenivå. KBNs ramme for valutarisiko er begrenset til netto valutaposisjon som ikke skal overstige 1,6 pst. av ansvarlig kapital.

2024	Brutto- posisjon	Sensitivitet 10% endring i valuta- kurs	Brutto- posisjon	Sensitivitet 10% endring i valuta- kurs	Brutto- posisjon	Sensitivitet 10% endring i valuta- kurs	Brutto- posisjon	Sensitivitet 10% endring i valuta- kurs
<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	USD		EUR		Andre valutaer		Totalt i valuta	
Fordringer på kredittinstitusjoner	5 626	563	8 287	829	5	0	13 918	1 392
Sertifikater og obligasjoner	43 222	4 322	21 128	2 113	16 401	1 640	80 751	8 075
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	-8 381	-838	-18 332	-1 833	0	0	-26 713	-2 671
Obligasjonsgjeld	-272 972	-27 297	-74 484	-7 448	-135 771	-13 577	-483 227	-48 323
Finansielle derivater	232 438	23 244	63 366	6 337	119 369	11 937	415 173	41 517
Netto posisjon	-68	-7	-35	-3	4	0	-98	-10

2023 (Beløp i NOK 1 000 000)	Brutto- posisjon	Sensitivitet 10% endring i valuta- kurs	Brutto- posisjon	Sensitivitet 10% endring i valuta- kurs	Brutto- posisjon	Sensitivitet 10% endring i valuta- kurs	Brutto- posisjon	Sensitivitet 10% endring i valuta- kurs
	USD		EUR		Andre valutaer		Totalt i valuta	
Fordringer på kredittinstitusjoner	18 377	1 838	16 201	1 620	5	1	34 583	3 458
Sertifikater og obligasjoner	25 845	2 585	14 947	1 495	23 642	2 364	64 435	6 443
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	-12 253	-1 225	-29 066	-2 907	0	0	-41 318	-4 132
Obligasjonsgjeld	-242 648	-24 265	-55 322	-5 532	-139 386	-13 939	-437 357	-43 736
Finansielle derivater	210 791	21 079	53 201	5 320	115 744	11 574	379 736	37 974
Netto posisjon	112	11	-38	-4	6	1	79	8

Tabellen ovenfor viser resultateffekt av 10%-styrking av norske kroner i forhold til andre valutaer, beregnet på alle posisjoner i utenlandsk valuta per 31. desember 2024 og 2023. Resultateffekten er før skatt. For effekter på egenkapital må skatt på 25 pst. trekkes fra. Sensitivitetsanalysen innebærer null korrelasjon mellom valutakurser og andre markedsrisikofaktorer.

Note 28 Likviditetsrisiko

(Beløp i NOK 1 000 000)

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Styret fastsetter retningslinjer for styring herunder overvåkning og internkontroll av likviditetsrisiko.

Overskuddslikviditeten har til formål å dekke 12 måneders finansieringsbehov, og minimum 10 måneders finansieringsbehov. Dette innebærer at banken skal være i stand til å dekke alle sine forpliktelser, inklusive normal utlånsvirksomhet minst de kommende 10 måneder uten ny opplåning.

KBN har en portefølje av verdipapirer som er svært likvide. Disse verdipapirene skal kunne omgjøres til kontanter uten vesentlig realisasjonstap for KBN under svært stressede markedsforhold, enten som direkte salg eller ved bruk av gjenkjøpsavtaler i et allment anerkjent gjenkjøpsmarked.

Overskuddslikviditeten skal ha lav kredittrisiko og markedsrisiko, og plasseres i obligasjoner utstedt av stater, regionale myndigheter, multilaterale utviklingsbanker og finansinstitusjoner med høy kredittrating.

2024

Engasjement fordelt etter gjenværende løpetid	Totalt	< 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	>5 år	Uten forfall
Fordringer på kredittinstitusjoner	37 790	37 790	0	0	0	0	0
Andre pengemarkedsinnskudd	0	0	0	0	0	0	0
Utlån til kunder	654 218	6 195	6 577	32 646	219 509	389 291	0
Sertifikater og obligasjoner	148 874	2 980	14 377	18 357	107 501	5 658	0
Sum eiendeler	840 882	46 965	20 954	51 003	327 011	394 949	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	17 539	17 539	0	0	0	0	0
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	26 748	24 410	2 338	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	529 247	1 380	42 692	63 263	376 779	45 134	0
Annen gjeld	188	38	31	19	45	44	11
Ansvarlig lånekapital	897	0	0	24	872	0	0
Fondsobligasjon	2 755	0	18	107	2 630	0	0
Sum forpliktelser	577 374	43 366	45 078	63 413	380 326	45 178	11
Finansielle derivater	-12 489	-271	2 277	-2 875	-5 074	-6 546	0
Netto likviditetseksposering	251 019	3 328	-21 847	-15 285	-58 390	343 225	-11

Tabellen viser sum av netto forfall i perioden, inkludert rentebetalinger. Innbetalinger og utbetalinger fra renter er i tabellen beregnet basert på gjeldende rentesats per årsslutt. For instrumenter med call-struktur er forfall ved første call benyttet som antagelse. Fondsobligasjoner er inkludert i tabellen selv om disse ikke er klassifisert som gjeld i balansen, fordi de inngår i likviditetsstyringen i banken. Finansielle derivater er netto kontantstrømmer (hovedstol og renter) per tidsperiode.

2023

Engasjement fordelt etter gjenværende løpetid	Totalt	< 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	>5 år	Uten forfall
Fordringer på kredittinstitusjoner	36 603	36 603	0	0	0	0	0
Andre pengemarkedsinnskudd	0	0	0	0	0	0	0
Utlån til kunder	530 314	2 259	8 048	27 758	185 372	306 877	0
Sertifikater og obligasjoner	122 737	6 044	16 563	12 706	87 295	130	0
Sum eiendeler	689 654	44 906	24 611	40 463	272 666	307 007	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	5 232	5 232	0	0	0	0	0
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	41 518	14 237	27 282	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld	475 015	3 049	22 124	61 248	336 595	51 999	0
Annen gjeld	101	28	35	13	0	0	25
Ansvarlig lånekapital	921	0	0	24	897	0	0
Fondsobligasjon	4 106	0	18	140	3 948	0	0
Sum forpliktelser	526 894	22 547	49 458	61 425	341 440	51 999	25
Finansielle derivater	-11 659	-1 138	-1 384	-3 441	-3 922	-1 775	0
Netto likviditetseksposering	151 101	21 222	-26 231	-24 402	-72 696	253 233	-25

Note 29 Kapitaldekning og kapitalstyring

(Beløp i NOK 1 000 000)

Bankens kapital består av innskutt aksjekapital, opptjent egenkapital, fondsobligasjoner og ansvarlige lån. Betyggende kapitalisering anses som nødvendig for å opprettholde AAA-ratingen og sikre effektiv markedskonkurranse. Styret vurderer kapital situasjonen løpende og vedtar de overordnede prinsippene for kapitalstyring. Banken er underlagt kapitaldekningsregelverket og skal til enhver tid sikre et kapitalnivå som er forsvarlig i forhold til risikoprofil og markedsforshold. Målet for kapitalstyring operasjonaliseres gjennom ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og total kapitaldekning.

Bankens kapital situasjon vurderes i forhold til risiko i et 12 måneders perspektiv og langsiktige stresstester. Per 31. desember 2024 er KBNs kapitalkrav inklusive pilar 2 kapitalkrav 14,7 pst. for ren kjernekapitaldekning, 16,5 pst. for kjernekapitaldekning og 18,9 pst. for total kapitaldekning. Bankens pilar 2 kapitalkrav utgjør 1,7 pst. Krav til uvektet kjernekapitalandel er 3 pst. KBNs kapitaldekning overstiger myndighetsfastsatte og styrefastsatte kapitalkrav per 31. desember 2024.

Kapitaldekningen er påvirket av fradragsposter i ren kjernekapital, primært knyttet til utsatte skattefordeler, se note 6 Skatt for ytterligere informasjon.

Kapitaldekning (Beløp i NOK 1 000 000)	2024			2023		
	Bokført verdi	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav og -dekning	Bokført verdi	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav og -dekning
Kredittrisiko						
Stater og sentralbanker	24 216	0	0	21 125	0	0
Lokale og regionale myndigheter	398 680	76 647	6 132	381 386	71 120	5 690
Herav norske kommuner	382 537	76 647	6 132	352 226	70 637	5 651
Foretak	3 140	1 570	126	4 759	1 613	129
Offentlig eide foretak	12 295	0	0	9 630	0	0
Multilaterale utviklingsbanker	15 553	0	0	12 258	0	0
Finansinstitusjoner	19 679	4 004	320	34 358	6 442	515
Herav motpartsrisiko for derivater	8 836	1 814	145	27 495	5 966	477
Engasjementer med sikkerhet i boligeiendom	21	21	2	21	21	2
Obligasjoner med fortrinnsrett	52 654	5 524	442	36 995	3 865	309
Øvrige engasjementer	1 894	4 561	365	1 727	4 298	344
Tilleggskrav for CVA-risiko	144	1 798	144	427	5 343	427
Sum kredittrisiko	528 275	94 126	7 530	502 687	92 703	7 416
Markedsrisiko	0	0	0	0	0	0
Operasjonell risiko (Basismetode)¹		3 100	248		2 554	204
Minimumskrav ansvarlig kapital		97 226	7 778		95 257	7 621
Kapitaldekning			22,5 %			21,9 %
Kjernekapitaldekning			21,7 %			21,0 %
Ren kjernekapitaldekning			18,1 %			17,4 %
Uvektet kjernekapitalandel			3,9 %			4,0 %

¹ Det benyttes basismetode for beregning av operasjonell risiko under pilar 1, hvor gjennomsnittet av siste tre års netto inntekter er basis for beregningen. Netto inntekter inkluderer netto urealisert gevinst/(tap) på finansielle instrumenter.

Tilleggs kapital kan ikke utgjøre mer enn 100 prosent av kjernekapitalen. Bankens ansvarlige kapital oppfyller kravene til kapitaldekning. Bankens ansvarlige kapital består av følgende elementer:

(Beløp i NOK 1 000 000)	2024	2023
Egenkapital	22 075	21 684
Fondsobligasjon inkludert i egenkapital	-3 484	-3 484
Egenkapital som inngår i ren kjernekapital	18 590	18 199
Fradrag:		
Balansført utsatt skattefordel som overstiger 10% av ren kjernekapital	-176	-604
Andre immaterielle eiendeler	-153	-162
Påregnelig utbytte	-700	-700
Verdijustering som følge av krav om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-127	-138
Justering for urealiserte tap (gevinst) gjeld egen kredittrisiko	170	-59
Sum ren kjernekapital	17 604	16 536
Annen godkjent kjernekapital	3 484	3 484
Sum kjernekapital	21 088	20 020
<i>Tilleggskapital</i>		
Ansvarlig lån	800	800
Sum tilleggskapital	800	800
Sum ansvarlig kapital	21 888	20 820

Ansvarlig kapital er beregnet i henhold til Kapitalkravsforordningen (CRR). Urealisert gevinst/tap som oppstår som følge av endringer i egen kredittrisiko er relatert til utstedt obligasjonsgjeld.

KBN gjennomførte i 2023 et tilbakekjøp av ansvarlig lånekapital på 1,2 mrd. kroner og en tilhørende utstedelse av fondsobligasjonslån. Begge lånene har førstegangs innfrielsesdato i andre kvartal 2028. Tilbakekjøpet medførte en realisert gevinst på 101 mill. kroner før skatt, som ble inntektsført. Transaksjonen medførte en styrking av bankens kjernekapitaldekning og uvektede kjernekapitalandel.

Styrets erklæring

Styret bekrefter i henhold til verdipapirhandelens §5-5, at selskapets årsregnskap for 2024 etter styrets beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med IFRS, og at opplysningene i regnskapet gir et rettvise bilde av selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

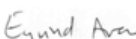
Årsberetningen gir etter styrets beste overbevisning en rettvise oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet, og de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet står overfor i neste regnskapsperiode.

Oslo, 13. mars 2025


I styret for Kommunalbanken AS


Brit Kristin Sæbø Rugland
STYRELEDER


Rune Midtgaard
STYRETS NESTLEDER


Eyvind Aven
STYREMEDLEM


Kristine Fausa Aasberg
ANSATTES REPRESENTANT


Nils Gunnar Baumann
ANSATTES REPRESENTANT


Toril Hovdenak
STYREMEDLEM


Ida Espolin Johnson
STYREMEDLEM


Ida Texmo Prytz
STYREMEDLEM


Petter Steen Jr.
STYREMEDLEM


Jannicke Trumpy Granquist
ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Til generalforsamlingen i Kommunalbanken AS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Kommunalbanken AS som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært Kommunalbanken AS' revisor sammenhengende i 2 år fra valget på generalforsamlingen den 1. juni 2022 for regnskapsåret 2023.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2024. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

IT systemer og kontroller relevant for finansiell rapportering av sertifikater og obligasjoner, derivater og utstedte sertifikater og obligasjoner («innlån»)

Beskrivelse av det sentrale forhold	Hvordan vår revisjon adresserte det sentrale forholdet
<p>Prosesser og kontrollaktiviteter i forvaltningen av sertifikater og obligasjoner, derivater og innlån knyttet til blant annet beregning av renter, amortisering av over- og underkurs, verdsettelse og valutaomregning er i utstrakt grad automatisert.</p> <p>Resultater fra og avvik i de automatiserte forvaltningsprosessene analyseres og følges opp.</p> <p>Kommunalbankens IT-systemer er i hovedsak standardssystemer tilpasset bankens behov. IT-løsningene driftes i samarbeid med ulike tredjeparter.</p> <p>IT-systemene som benyttes i forvaltningen er helt sentrale for regnskapsføring og rapportering. God styring og kontroll i de automatiserte forvaltningsprosessene og i avvikshåndtering er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering og er derfor et sentralt forhold i revisjonen.</p>	<p>Kommunalbanken har etablert overordnede styringsmodeller og kontrollaktiviteter for oppfølgingen av forvaltningen av sertifikater og obligasjoner, derivater og innlån.</p> <p>Vi vurderte de deler av de overordnede styringsmodellene som er relevante for finansiell rapportering.</p> <p>Vi vurderte og testet utformingen av utvalgte kontrollaktiviteter knyttet til IT-drift, endringshåndtering og tilgangsstyring. For et utvalg av disse kontrollaktivitetene testet vi om de hadde fungert i perioden.</p> <p>Vi benyttet egne IT-spesialister i arbeidet med å forstå den overordnede styringsmodellen for IT-systemer og i vurderingen og testingen av kontrollaktiviteter.</p> <p>Vi vurderte om utvalgte verdsettelses og beregningsmetoder av renter, amortisering av over- og underkurs, verdsettelse og valutaomregning var i overensstemmelse med IFRS.</p> <p>Vi vurderte og testet utformingen av utvalgte automatiserte beregningsmetoder i IT-systemene knyttet til beregning av renter, amortisering av over og underkurs, verdsettelse, og valutaomregning. For et utvalg av disse beregningsmetodene testet vi om de hadde fungert i perioden.</p> <p>Vi vurderte og testet utformingen av utvalgte manuelle kontrollaktiviteter for de ovennevnte områder knyttet til analyse av resultatet av beregningene.</p> <p>Vi utførte utvalgte detaljtester og analytiske kontroller av enkelte resultat og balansestørrelser generert av de automatiserte beregningsmetoder knyttet til sertifikater og obligasjoner, derivater og innlån. Handlingene omfattet både sertifikater og obligasjoner og innlån målt til amortisert kost og sertifikater og obligasjoner, derivater og innlån målt til virkelig verdi kategorisert i både nivå 1, nivå 2 og nivå 3 i virkelig verdi hierarkiet.</p>

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten, bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelse om foretaksstyring.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Som en del av revisjonen av årsregnskapet for Kommunalbanken AS har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn «KBN Årsrapport 2024 (XHTML)» i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandeloven § 5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er, på grunnlag av innhentet revisjonsbevis, å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet, som inngår i årsrapporten, i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket. Vi utfører vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Som et ledd i vårt arbeid utfører vi handlinger for å opparbeide forståelse for selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Vi kontrollerer om årsregnskapet foreligger i XHTML-format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Oslo, 13. mars 2025
Deloitte AS

Henrik Woxholt
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Revisjonsberetning 2024 - KBN

Name

Date

Woxholt, Henrik Johannes

2025-03-13

Identification

 bankID™ Woxholt, Henrik Johannes



This document contains electronic signatures using EU-compliant PAdES - PDF
Advanced Electronic Signatures (Regulation (EU) No 910/2014 (eIDAS))

Kontaktinformasjon

Kommunalbanken AS
Postboks 1210 Vika, 0110 Oslo

Besøksadresse:
Filipstad Brygge 1, 0252 Oslo

Telefon: 21 50 20 00
E-post: post@kbn.com

www.kbn.com